

Plats och tid	Kommunfullmäktige, 2022-05-19, kl. 08:15 - 16:00	
Beslutande	Se särskild närvaroförteckning	
Utse att justera	Lars-Johan Dalhagg (M), Peter Aléx (FI)	
Övriga deltagande	Antero Ijäs, Förvaltningschef Helena Söderlund, Miljöchef Julia Vallgren, Byggnadsinspektör Mikael Salomonsson, Miljöinspektör Kajsa-Lotta Kärnebro, Brandingenjör/ Insatschef	
Sekreterare:		
Ordförande:	Åsa Hirvelä	§ 82-123
Justerande:	Sten Nylén (SJVP)	§ 82-123
Justerande:	Lars-Johan Dalhagg (M)	§ 82-123
Justerande:	Peter Aléx (FI)	§ 82-123

Bevis – justering av miljö- och byggnämndens protokoll har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum 2022-05-19
Datum för justering 2022-05-24
Datum för anslags nedtagande 2022-06-15

Förvaringsplats för protokollet Miljö- och byggnadsförvaltningen

Underskrift

Åsa Hirvelä

Tid 2022-05-19, kl. 08:15**Plats** Kommunfullmäktige,

Ärenden	Bil nr	Dnr	§ nr
1. Handlingsprogram för Kiruna kommun För räddningstjänst och förebyggande verksamhet enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor År: 2022-2024		G-2022-39	§ 82
2. Information Räddningstjänst			§ 83
3. SVAPPAVAARA 21:27, Tillsyn av miljöfarlig verksamhet- Förbud att använda antifrysanläggning vid Pitkjärviterminalen utan uppsamling av glykol		M-2022-235	§ 84
4. VITTANGI 3:5, Miljörapport 2021, grustäkt Kannastieva		M-2022-134	§ 85
5. SVAPPAVAARA 14:3, Miljörapport 2021, Svappavaara 14:3 grustäkt		M-2022-327	§ 86
6. SVAPPAVAARA 1:25, Miljörapport 2021, LKAB Mertainen		M-2022-349	§ 87
7. KIRUNA 1:1, Miljörapport 2021, moräntäkt Kirunavaara västra		M-2022-279	§ 88
8. JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMARK 1:1, Miljörapport 2021, Katterjäkk reningsverk		M-2022-347	§ 89
9. PIILIJÄRVI 1:5, Miljörapport 2021 Marjarovanvuoma		M-2022-233	§ 90
10. SVAPPAVAARA 27:1, Miljörapport 2021, Moräntäkt Svappavaara 27:1		M-2022-350	§ 91

11.	BJÖRKLIDEN 1:6, Miljörapport 2021, Björkliden avloppsreningsverk	M-2022-346	§ 92
12.	Miljörapport 2021, vittangi 30:8 bergtäkt		§ 93
13.	Årsrapporter, reningsverk C-anläggningar	M-2022-336	§ 94
14.	SVAPPAVAARA MALMFÄLT 1:1, Miljörapport LKAB Svappavaara 2021	M-2022-351	§ 95
15.	MASUGNSBYN 2:3, Miljörapport 2021, masugnsbyn dolomittäkt	M-2022-352	§ 96
16.	INDUSTRIN 9:11, Miljörapport 2021, Stena Recycling	M-2022-364	§ 97
17.	HJULET 5, Miljörapport 2021, Kuusakoski	M-2022-348	§ 98
18.	KIRUNA 1:310, Miljörapport 2021	M-2022-401	§ 99
19.	KIRUNA 1:1, Miljörapport 2021	M-2022-259	§ 100
20.	Information Miljöärenden		§ 101
21.	LOMBOLO 12:1, Strandskyddsdispens- Avvattningsanläggning och vattenbehandlingsanläggning	B-2022-124	§ 102
22.	KURRAVAARA 4:16, Förhandsbesked nybyggnad- Enbostadshus	B-2022-29	§ 103

23.	SOPPERO 53:1, Strandskyddsdispens nybyggnad- Transformatorstation	B-2022-126	§ 104
24.	KIRUNA 1:1, Bygglov om- och tillbyggnad toppstuga	B-2022-131	§ 105
25.	KIRUNA 1:1, Rivningslov rivning- Industribyggnad	B-2022-69	UTGÅR!
26.	KUTTAINEN 36:6, Bygglov nybyggnad- Fritidshus	B-2022-26	§ 106
27.	SKRAPAN 8, Bygglov nybyggnad- Industribyggnad samt rivning av två komplementbyggnader	B-2022-2	§ 107
28.	LANNAVAARA 21:2, Strandskyddsdispens nybyggnad- Kabelschakt	B-2022-183	§ 108
29.	PUOLTSA 1:85, Tidsbegränsat bygglov- Tälthall	B-2022-60	§ 109
30.	KURRAVAARA 4:41, Strandskyddsdispens nybyggnad- Garage	B-2022-193	§ 110
31.	LAINIO 17:6, Strandskyddsdispens- Schakt för ny markkabel	B-2022-232	§ 111
32.	FÄLTSPATEN 14, Tillsyn - olovlig utschaktning samt olovligt byggande av stenmur	MoB-2019-432	§ 112
33.	JUKKASJÄRVI 17:24, Förhandsbesked nybyggnad- En- och tvåbostadshus	B-2022-152	§ 113
34.	KURRAVAARA 3:19, Bygglov ändrad användning från garage till gäststuga	B-2022-52	§ 114

35.	KURRAVAARA 3:15, Bygglov ändrad användning från båthus till samlingslokal	B-2022-53	§ 115
36.	Lokal trafikföreskrift Lerduvestigen, Flyttleden och Krutstigen	T-2022-158	UTGÅR!
37.	Trafikföreskrift, Järnvägsgatan, Konduktörsgatan m.fl.	T-2022-122	§ 116
38.	Granskning av intern styrning och kontroll	G-2022-27	UTGÅR!
39.	Verksamhetsrapport		§ 117
40.	Delgivningar		§ 118
41.	Delegationsbeslut		§ 119

Sten Nylén
Miljö- och byggnämndens ordförande

Tänk på astmatiker - använd ej starka dofter och parfym.
Mobiltelefoner skall under sammanträdet vara inställda på "tyst" signal, såvitt inte en ledamot i förväg anmäler att viktigt samtal väntas. För presidiet råder totalt förbud för påslagna mobiltelefoner under sammanträdet såvitt inte anmälan om väntat viktigt samtal görs vid mötets början. Kom ihåg att ovanstående regler gäller då du som representant för Kiruna kommun

Tid 2022-05-19, kl. 08:15

Plats Kommunfullmäktige,

Ärenden, Tilläggslista nr 1	Bil nr	Dnr	§ nr
42. Information om luftmätningen i Kiruna		M-2022-563	§ 120

Sten Nylén
Miljö- och byggnämndens ordförande

Tänk på astmatiker - använd ej starka dofter och parfym.
Mobiltelefoner skall under sammanträdet vara inställda på "tyst" signal, såvitt inte en ledamot i förväg anmäler att viktigt samtal väntas. För presidiet råder totalt förbud för påslagna mobiltelefoner under sammanträdet såvitt inte anmälan om väntat viktigt samtal görs vid mötets början. Kom ihåg att ovanstående regler gäller då du som representant för Kiruna kommun

Tid 2022-05-19, kl. 08:15**Plats** Kommunfullmäktige,

Ärenden, Tilläggslista nr 2	Bil nr	Dnr	§ nr
43. PORTMONNÄN 2, Bygglov inredning av ytterligare lokal- Flerbostadshus/ Kontorsbyggnad		B-2022-156	§ 121
44. PORTMONNÄN 2, Bygglov inredning av ytterligare lokal- Flerbostadshus/ Kontorsbyggnad		B-2022-162	§ 122
45. TUOLLUVAARA 1:1, Marklov- Anläggande av tillfälliga parkeringsplatser Kv. 96 och 97		B-2022-212	§ 123

Sten Nylén
Miljö- och byggnämndens ordförande

Tänk på astmatiker - använd ej starka dofter och parfym.
Mobiltelefoner skall under sammanträdet vara inställda på "tyst" signal, såvitt inte en ledamot i förväg anmäler att viktigt samtal väntas. För presidiet råder totalt förbud för påslagna mobiltelefoner under sammanträdet såvitt inte anmälan om väntat viktigt samtal görs vid mötets början. Kom ihåg att ovanstående regler gäller då du som representant för Kiruna kommun

§ 82

G-2022-39

Handlingsprogram för Kiruna kommun, för räddningstjänst och förebyggande verksamhet enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor år 2022-2024

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att handlingsprogrammet går ut på remiss till samverkande kommuner inom Räddningssamverkan Nord med tillägg kring areella näringar; ”I kommunen finns också areella näringsformer, som renskötsel och skogsbruk”

Beskrivning av ärendet

Riksdagen har beslutat om ändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) med syfte att stärka såväl den statliga styrningen av kommunernas arbete med skydd mot olyckor som den kommunala styrningen av arbetet.

Ändringarna har trätt ikraft 2021-01-01. Det övergripande syftet är ett bättre skydd mot olyckor i Sverige. Handlingsprogrammen är kommunernas styrdokument för räddningstjänst och olycksförebyggande. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ges i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor (FSO) föreskriftsrätt om programmets innehåll och struktur.

Kommunerna kan välja att ha ett program för förebyggande och ett för räddningstjänst, alternativt lägga samman dessa båda program till ett gemensamt. De förändrade kraven i LSO i handlingsprogram gäller främst programmet för räddningstjänst. Förändringarna i lagen innebär bl.a. att kraven på kommunernas handlingsprogram förtydligas. Förarbetena anger att syftet med ändringarna är att handlingsprogrammen ska bli konkretare, hålla högre kvalitet och bli mer jämförbara, så att skyddet mot olyckor blir mer likvärdigt över landet. En annan brist som lyfts upp i förarbetena till ändringarna i LSO är att den röda tråden mellan kommunens lokala riskbild, mål och kommunens förmåga till skydd mot olyckor behöver bli tydligare. De nationella målen för skydd mot olyckor som anges i lagen om skydd mot olyckor syftar till att vara riktningsgivande och innehåll och struktur behöver därmed enligt förarbetena regleras på en lägre författningsnivå. MSB har därför bemyndigats att utfärda föreskrifter. Föreskrifterna bör enligt förarbetena säkerställa den röda tråden, samt bidra till att göra programmen mer enhetliga, konkretare och mer jämförbara. Enhetligheten och jämförbarheten ska också bidra till att statens tillsyn underlättas. Även kommunernas samverkan med varandra förväntas underlättas.

Delar av handlingsprogrammet som handlar om ledning av räddningsinsatser är gemensamt med de andra kommuners räddningstjänster som ingår i Räddningssamverkan Nord (Gällivare, Jokkmokk, Boden, Överkalix, Pajala, Övertorneå, Haparanda, Kalix, Luleå, Piteå, Älvsbyn, Skellefteå, Umeå, Vindeln, Robertsfors, Vännäs, Bjurholm och Nordmaling.)

Hantering av ärendet

En kommun ska enligt 3 kap 3 och 8§ i LSO (lag om skydd mot olyckor 2003:778) ha ett handlingsprogram för sitt förebyggande arbete samt för räddningstjänst. 2021-01-01 trädde förändringar i lagen om skydd mot olyckor (LSO) i kraft. MSB fick bland annat utökad föreskriftsrätt och ansvar för tillsynen över kommunerna.

Kiruna kommuns handlingsprogram har tagits fram av räddningstjänsten i enlighet med MSBFS 2021:1 föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst.

§ 82 forts.

Innan kommunen (kommunfullmäktige) antar ett handlingsprogram eller beslutar om betydande förändringar i programmet ska den samråda med de myndigheter som särskilt berörs av förändringarna, Lag (2020:882).

Räddningstjänsten förslår att miljö- och byggnämnden ska fatta beslut om att skicka ut handlingsprogrammet på remiss till berörda myndigheter för samråd. Räddningstjänsten hanterar eventuella synpunkter för att sedan lyfta handlingsprogrammet till miljö- och byggnämnden för vidare hantering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige för beslut.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår att miljö och byggnämnden beslutar

att skicka ut Kiruna kommuns förslagna handlingsprogram på remiss till de myndigheter som berörs av handlingsprogrammet.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden

av Per-Gustav Idivuoma (SL)

att handlingsprogrammet går ut på remiss till samverkande kommuner inom Räddningssamverkan Nord med tillägg kring areella näringar; ”I kommunen finns också areella näringsformer, som renskötsel och skogsbruk”

Nämnden beslutar i enlighet med Per-Gustav Idivuomas yrkande.

---

§ 83

G-2022-20

Information Räddningstjänst

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att lägga informationen med beaktande till handlingarna

Beskrivning av ärendet

Kajsa-Lotta Kärnebro, Brandingenjör/ Insatschef informerar i ärendet.

Hantering av ärendet

Regeringen har presenterat en ny strukturreform den 18/5 2022 som ska träda i kraft 5/10 2022. ”Reformen innebär bland annat att tio myndigheter får ett så kallat sektorsansvar, att sex civilområden bildas på länsstyrelsenivå och att MSB får en tydlig roll i att planera och utveckla det civila försvaret.”

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att lägga informationen med beaktande till handlingarna

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 84

M-2022-235

SVAPPAVAARA 21:27 - Tillsyn av miljöfarlig verksamhet- Förbud att använda antifrysanläggning vid Pitkjärviterminalen utan uppsamling av glykol

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att förbjuda Kaunis Iron AB att nyttja nuvarande antifrysanläggning för tågagnar (glykolbesprutning) utan uppsamling av glykolspill

att förbudet ska gälla fr.o.m. 2022-12-01

Beskrivning av ärendet

Föreligger händelsestyrt tillsynsbesök 2022-03-15 vid Kaunis Iron AB, Pitkjärviterminalen, där det konstaterats att ett visst glykolspill sker vid antifrysbehandling av tågagnar. Trots styrning av avisningsenheten blir det ett visst spill mellan vagnarna, vilket behöver uppsamlas. Kaunis Iron har tidigare informerat miljö- och byggnadsförvaltningen om att antifrysbehandling ska prövas vid Pitkjärviterminalen. Liksom för lastbilstransporterna har det tidigare rått oklarhet om vem som är tillsynsmyndighet för transporterna från gruvverksamheten, då Kaunisvaaragruvans verksamhetstillstånd inte omfattat alla omständigheter. Miljö- och byggnadsförvaltningen har därför inte tidigare bedrivit tillsyn gentemot omlastningsterminalen.

Vad gäller kemikalieanvändningen nyttjar bolaget samma glykoltyp som vid flygplansavisning. Denna typ av glykol är sannolikt lämplig för ändamålet. Trots detta anser miljö- och byggnadsförvaltningen att uppsamling av spill behöver ske om antifrysbehandling ska ske i sin nuvarande form.

Hantering av ärendet

Kaunis Iron nyttjar propylenglykol, som har bättre miljöegenskaper än andra glykoler för den aktuella användningen. Trots detta ska inte spill av ämnet ske till naturen. Anläggningen behöver förses med uppsamling av glykolspill för att fortsätta användas. Kaunis Iron har meddelat att man också utreder andra hanteringsalternativ, varför miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att ett föreläggande om att åtgärda avisningen med uppsamling är ett för långtgående beslut.

Bedömningen baseras på att ett förläggande inte lämnar andra hanteringsalternativ öppna, till exempel sådana där antifrysbehandling blir överflödigt. Därför bör beslut om förbud att använda anläggningen utan glykoluppsamling fattas. Kaunis Iron har inte motsatt sig att låta utföra en uppsamling för glykolspill, i det fall systemet fortsatt ska nyttjas.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden förbjuder Kaunis Iron AB att nyttja nuvarande antifrysanläggning för tågagnar (glykolbesprutning) utan uppsamling av glykolspill

att miljö- och byggnämnden beslutar om att förbudet ska gälla fr.o.m. 2022-12-01

§ 84forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 85

M-2022-134

VITTANGI 3:5 - Miljörapport 2021, grustäkt Kannastieva

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att att godkänna miljörapport 2021, grustäkt Kannastieva

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport från Anders Johansson i Vittangi AB, för grustäkten Kannastieva 2021. 3 800 ton har utlastats 2021. Inga klagomål har inkommit på verksamheten.

Hantering av ärendet

Miljörapporten innehåller all nödvändig information. Inga klagomål eller särskilda händelser har registrerats.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 86

M-2022-327

SVAPPAVAARA 14:3 - Miljörapport 2021, Svappavaara 14:3 grustäkt

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapport 2021 för grustäkten på Svappavaara 14:3

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport 2021, från Swerock, för grustäktsverksamheten på Svappavaara 14:3.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller alla nödvändiga uppgifter. Mängdsiffrorna omfattas av sekretess på verksamhetsutövarens begäran.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för grustäkten på Svappavaara 14:3 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 87

M-2022-349

SVAPPAVAARA 1:25 - Miljörapport 2021, LKAB Mertainen

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för LKAB Mertainen 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för Mertainen 2021 som LKAB har lämnat in. Alla villkor har innehållits, inga särskilda miljöhändelser har inträffat. Länsstyrelsen har anmält LKAB för otillåten miljöverksamhet efter att en säkerhet inte förnyats i tid. Åtalet lades ned.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller all nödvändig information. Inga klagomål har inkommit under 2021.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för LKAB Mertainen 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 88

M-2022-279

KIRUNA 1:1 - Miljörapport 2021, moräntäkt Kirunavaara västra

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för LKAB moräntäkt Kirunavaara västra 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för moräntäkten Kirunavaara västra 2021 som LKAB har lämnat in. Ingen verksamhet har bedrivits under året. Alla villkor har innehållits.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller all nödvändig information.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för LKAB moräntäkt Kirunavaara västra 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 89

M-2022-347

JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMARK 1:1 - Miljörapport 2021, Katterjåkk reningsverk

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för Katterjåkk reningsverk 2021.

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för Katterjåkk reningsverk, som Tekniska Verken har lämnat in. Alla villkor har innehållits. Klagomål på mycket parasiter i fisk har inkommit till miljö- och byggnadsförvaltningen. Frågan verkar inte vara relaterad till reningsverket. Nya recipientprover ska tas under 2022.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller all nödvändig information.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för Katterjåkk reningsverk 2021.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 90

M-2022-233

PIILIJÄRVI 1:5 - Miljörapport 2021 Marjarovanvuoma

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för Marjarovanvuoma torvtäkt 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för Marjarovanvuoma torvtäkt 2021, som Neova AB har lämnat in. Torvtäkten är vilande och inget uttag av torv har skett under 2021. Vattenprover har tagits och visar på aningen förhöjda kvävehalter.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller alla nödvändiga uppgifter. Inga klagomål har inkommit.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för Marjarovanvuoma torvtäkt 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 91

M-2022-350

SVAPPAVAARA 27:1 - Miljörapport 2021, Moräntäkt Svappavaara 27:1

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för LKAB Moräntäkt 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för moräntäkten på Svappavaara 27:1, som LKAB har lämnat in. Ingen verksamhet har bedrivits under året.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller all nödvändig information.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för LKAB Moräntäkt 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 92

M-2022-346

BJÖRKLIDEN 1:6 - Miljörapport 2021, Björkliden avloppsreningsverk

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för Björklidens avloppsreningsverk 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för Björklidens avloppsreningsverk 2021 som Tekniska verken i Kiruna AB har lämnat in. I överlag har verket presterat bra. En översyn av verkets tillstånd har påbörjats och fortsätter under år 2022.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller alla nödvändiga uppgifter. Inga klagomål eller större driftstörningar har rapporterats.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för Björklidens avloppsreningsverk 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 93

M-2022-77

VITTANGI 30:8 - Miljörapport 2021, bergtäkt

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för Vittangi 30:8, Svevia bergtäkt 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport 2021 för täktverksamheten på fastigheten VITTANGI 30:8, som Svevia har lämnat in. Produktionssiffrorna omfattas av sekretess på verksamhetsutövarens begäran.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller nödvändiga uppgifter. Inga klagomål har inkommit under året.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för Vittangi 30:8, Svevia bergtäkt 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 94

M-2022-336

Årsrapporter, reningsverk C-anläggningar

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna årsrapporterna för C- avloppsreningsverken 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger årsrapporter för reningsverkens drift och reningsprestanda som Tekniska Verken har lämnat in. Detta gäller de reningsverk som är klassade som C-anläggningar enligt Miljöprövningsförordningen. Alla verk har presterat förhållandevis bra. Problem med för mycket ovidkommande vatten är fortsatt utbrett, speciellt i östra kommundelen. Särskilda händelser beskrivs nedan:

Abisko: God funktion, god reningsgrad. Ett tillfälle med hög inkommande BOD.

Jukkasjärvi: Riktvärden har överskridits under första kvartalet på grund av påverkan efter underhållsarbeten.

Masugnsbyn: Mycket ovidkommande vatten.

Nedre Soppero. Mycket ovidkommande vatten, låg anslutningsgrad. Ibland problem med reningsgrad sannolikt beroende på låg belastning.

Vassijaure: tidvis problem med reduktionsgrad. Troligen beroende på extremt varierande belastning.

Vittangi: Personalbrist under sommaren lett till varierande resultat på egenkontrollen. Villkor uppfyllda.

Hantering av ärendet

Årsrapporterna innehåller alla nödvändiga uppgifter.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna årsrapporterna för C-avloppsreningsverken 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 95

M-2022-351

SVAPPAVAARA MALMFÄLT 1:1 - Miljörapport LKAB Svappavaara 2021

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för LKAB Svappavaara 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för verksamheten i Svappavaara 2021, som LKAB har lämnat in. Ingen verksamhet har bedrivits i Gruvberget. Verksamheten har genererat förhållandevis få störningar. Sulfatvillkor i utgående vatten har överskridits under snösmältningen. LKAB har under 2021 godtagit företagsbot på 50 000 kr respektive 90 000 kr avseende avsaknad av vissa analysresultat för ammoniakkväve 2017-19 samt överskridet stoftvillkor 2018. Miljörapporten har en lämplig omfattning och verksamhetens påverkan framgår.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller all nödvändig information.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för LKAB Svappavaara 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 96

M-2022-352

MASUGNSBYN 2:3 - Miljörapport 2021, Masugnsbyn dolomittäkt

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för Masugnsbyns dolomittäkt 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för dolomittäkten i Masugnsbyn 2021, som LKAB har lämnat in.

Hantering av ärendet

Alla villkor har innehållits. Rapporten innehåller all nödvändig information.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för Masugnsbyns dolomittäkt 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

_____

§ 97

M-2022-364

INDUSTRIN 9:11 - Miljörapport 2021, Stena Recycling

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport 2021 från Stena Recycling. Alla villkor har innehållits.

Hantering av ärendet

Rapporten innehåller nödvändig information.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 98

M-2022-348

HJULET 5 - Miljörapport 2021, Kuusakoski

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna miljörapporten för Kuusakoski 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för skrotterminalen på Hjulet 5 2021, som Kuusakoski AB har lämnat in. Alla villkor har innehållits förutom viss förvaring av skrotbilar. Vissa produktionssiffror omfattas av sekretess av konkurrensskäl. Dessa är tillgängliga i SMP om så är nödvändigt.

Hantering av ärendet

Miljörapporten innehåller nödvändig information. Inga klagomål har inkommit.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden beslutar om att godkänna miljörapporten för Kuusakoski 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 99

M-2022-401

KIRUNA 1:310 - Miljörapport 2021

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna Swedavia AB, org. nr; 556797-0818, anläggningsnummer; 2584-7101, anläggningsnamn; Kiruna Airport miljörapport för år 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för år 2021 för Kiruna flygplats, som Swedavia har lämnat in. I rapporten finns även verksamheten för grustakten som avslutats och efterbehandlats.

Under året har 1455 landningar redovisats med 12 0136 passagerare. Kiruna Airport har tillstånd för 16 000 flygrörelser totalt varav 5 500 reguljära inrikestrafik och 2 200 i militär trafik. Utsläppen till luft från flygtrafiken har bl. a. uppgått till CO₂ 930, CO 5,9, NO_x 4,19 och SO₂ 0,3 ton. Utsläppen till luft från egna verksamheten som fordon, brandövning, uppvärmning osv. uppgår till CO₂ 0,4 ton, NO_x 1984 kg, HC 136,4 kg och SO₂ 2 kg.

För halkbekämpning används normalt varm sand, under året har 827 ton använts, när det inte fungerar tillfredsställande för flygsäkerhet används Urea, ingen Urea har använts på flygplatsen under de senaste åren.

Glykol sprutas på planen på en avisningsplatta där överskott samlas upp i en dräneringstank för återvinning, det beräknas att ca 50 % av spillet har samlats upp. Glykolen som används är monopropylenglykol är biologiskt nedbrytbart och dess miljöpåverkan är i huvudsak syreförbrukande.

Kontroll av dagvatten sker i 12 punkter och under 2021 har prover tagits vid 4 tillfällen.

På brandövningsplatsen används uteslutande gasol som bränsle och enbart vatten har använts som släckmedel vid årets brandövningar.

Hantering av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att miljörapporten kan godkännas. Verksamheten har bedrivits i enlighet med villkoren, vilket översiktligt beskrivs i rapporten.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden godkänner Swedavia AB, org. nr; 556797-0818, anläggningsnummer; 2584-7101, anläggningsnamn; Kiruna Airport miljörapport för år 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 100

M-2022-259

KIRUNA 1:1 - Miljörapport 2021

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att godkänna LKAB Kimit AB, org. nr; 556190-6115, anläggningsnummer; 2584-135, 981 28 Kiruna, miljörapport för 2021

Beskrivning av ärendet

Föreligger miljörapport för år 2021 avseende sprängämnestillverkning på fastigheten Kiruna 1:1, som LKAB Kimit AB har inkommit med.

Företaget har tillstånd för en produktion av 60 000 ton emulsionsprängämne och emulsionsmatris i bulk samt 5 000 ton patronerade sprängämnen. Den totala produktionen under året uppgick till 21 407 ton. Där 173 ton var patronerade sprängämnen och 21 233 ton var bulksprängämne.

Utsläpp av kväve i utgående vatten har ett riktvärde 450 kg/månad och gränsvärde på 11 ton/år, ingen av värdena har överskridits, det totala utsläppet under året var 1 650 kg.

Utsläppen av metaller till vatten är låga och varierar över åren oberoende av produktion, trolig källa till detta avses vara spolvatten från rengöring av utrustning och fordon.

Utsläppen till luft sker i huvudsak genom förbränning av eldningsolja i värmecentralen, där 202 m³ EO1 använts under året.

Sprängämnesrester på ca 63,5 ton har destruerats genom att de bränts på brännplatsen och 22 ton askan har sedan skickas till extern anläggning.

Hantering av ärendet

Miljörapporten beskriver verksamheten och dess olika moment. Verksamheten under året och uppfyllandet av villkor visas på ett tydligt sätt. Inga villkorsöverträdelser finns redovisade.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden godkänner LKAB Kimit AB, org. nr; 556190-6115, anläggningsnummer; 2584-135, 981 28 Kiruna, miljörapport för 2021

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 101

G-2022-19

Information Miljöärenden

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att lägga informationen med beaktande till handlingarna

Beskrivning av ärendet

Helena Söderlund, Miljöchef informerar i ärendet.

Hantering av ärendet

Stena:

Stena har fått tillstånd från länsstyrelsen på ny plats och befintlig anläggning kan således avvecklas.

Copperstone:

Copperstone har lämnat in sin ansökan för gruvverksamhet vid Viscaria till mark- och miljödomstolen.

Tillsynsläget:

Livsmedelskontrollen tuffar på, ny livsmedelsinspektör på plats sedan några veckor. Många anmälningar om enskilda avlopp detta år. Till viss del beror det på inventeringen men även nya i byar utanför det området. Alla inventeringsrapporter har nu gått ut.

Estrange:

SSC Estrange är nu på väg in med en c-amälan för den del av verksamheten som är på marken.

Personalläget:

Under sommaren förstärker vi återigen upp verksamheten med två sommarjobbare, Emil och Johan. Det har aviserats ytterligare en längre föräldraledighet och rekrytering till den tjänsten pågår. En konsult, Elin, har tagits in under några veckor för att hantera de mängdärenden som blivit liggande.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att lägga informationen med beaktande till handlingarna

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 102

B-2022-124

LOMBOLO 12:1 - Strandskyddsdispens- Avvattningsanläggning och vattenbehandlingsanläggning

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kapitlet 15 § miljöbalken (1998:808), MB, medges för inhängning av ett område på fastigheten Lombolo 12:1, med stöd av 7 kapitlet 18 b § MB

Som villkor för beslutet gäller:

1. arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön
2. dispensen gäller till och med 2022-11-01

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-124-5
2. Ansökan B-2022-124-1 inkommen 2022-03-07
3. Skrivelse B-2022-124-1 inkommen 2022-03-07
4. Översiktskarta B-2022-124-1 inkommen 2022-03-07
5. Detaljkarta B-2022-124-1 inkommen 2022-03-07
6. Nyttjanderättsavtal B-2022-124-1 inkommen 2022-03-07
7. Tjänsteanteckning B-2022-124-4 upprättad 2022-05-03

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan avseende strandskyddsdispens, som inkom 2022-03-07 från LKAB, genom Kerstin Viippola. Av ansökan framgår att LKAB avser utföra ett pilotförsök med avvattningstekniker av muddermassor, bland annat genom frysavvattning av sediment, som en del av det pågående arbetet med utredningar avseende avhjälpandeåtgärder av förorenade sediment i Ala Lombolo. Det nu aktuella området omfattas av detaljplan 25-P92/108. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att anläggningen måste för sin funktion ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Eftersom den aktuella åtgärden är tidsbegränsad kommer allmänhetens tillgång till området att påverkas, däremot bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att i och med att syftet med åtgärden är att rena sjön, stämmer det nu aktuella pilotprojektet överens med strandskyddets syfte, det vill säga att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Åtgärdens utförande kan således anses vara en nödvändig förutsättning för att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Dessutom är den nu aktuella åtgärden kopplad till ett pilotprojekt för att rena den kraftigt förorenade sjön Ala Lombolo och således syftar till att skapa bättre förutsättningar för både miljön och allmänhetens tillgång till området. Med hänsyn till vad som framgår ovan gör Miljö- och byggnadsförvaltningen

§ 102 forts.

bedömningen att det finns förutsättningar att medge dispens för inhängning av ett område på fastigheten Lombolo 12:1 till och med 2022-11-01 med stöd av 7 kap. 18 c § miljöbalken.

Hantering av ärendet

Som del av försöket behöver sediment muddras från sjön, som dels kommer att avvattnas i geotub (som ett inledande steg) och dels med hjälp med centrifug. Från geotuberna och centrifugen kommer rejektivatten att samlas upp för behandling innan det släpps tillbaka till sjön. För denna verksamhet som utgör miljöfarlig verksamhet (C) upprättas en separat anmälan. Avvattnade muddermassor kommer tas omhand på ett godkänt sätt. Ytan där avvattningsförsök och behandling av vatten från muddermassorna planeras utgörs av en grusad yta, som redan är ianspråktagen inom ramen för tidigare arbeten med Ala Lombolo. Ytan har tidigare använts av Försvarsmakten vid ammunitionsbärgning och vid tidigare genomfört pilotförsök inom ramen för efterbehandlingsprojektet, som då drevs av Sveriges geologiska undersökning (SGU). Nyttjanderättsavtal finns framtaget. Området kan även komma att användas vid en fullskalig efterbehandling av sjöns förorenade sediment, efter att föreliggande pilotförsök utvärderats, vilket skulle hanteras inom ramen för den tillståndsansökan som då skulle krävas. Anläggningarna behöver ligga vid vattnet för att möjliggöra pumpning av muddermassor via slang till dels geotuber (som lastas på lastbilsflak) och dels centrifug samt till behandlingsanläggning för vattnet från de avvattnade muddermassorna, som avses släppas tillbaka i sjön. Utgående behandlat vatten bedöms kunna innehålla mindre än 10 mg suspenderad substans/l.

Då kvicksilverföreningarna är starkt bundna till partiklar i sedimenten gör det att vattnet kommer att innehålla mycket låga halter av kvicksilver. Den förväntade grumlingen i samband med utsläpp av renat vatten till Ala Lombolo förväntas vara låg. Det behandlade vattnet kommer att släppas till sjön innanför den siltgardin som kommer att installeras som skydd för spridning av partiklar och grumling från muddringen. Ytan där pilotförsöket planeras är inhägnad. Allmänheten kommer inte ha tillträde till området. Då den berörda ytan är relativt begränsad och kommer för pilotförsöket att användas under en kortare period på cirka tre månader (aktivt någon dag och passivt några månader) bedöms allmänhetens tillgång till Ala Lombolos strandområden i stort inte försämrats. Med föreslagna skyddsåtgärder bedöms livsvillkoren för djur- och växtlivet i området inte väsentligt förändras till följd av det planerade pilotförsöket. Pilotförsöket avses genomföras för att ge kunskap om avvattningstekniker inför en senare efterbehandling av sjöns förorenade sediment som ska leda till att miljösituationen i Ala Lombolo och Luossajokis vattensystem kommer att förbättras på sikt. Pilotförsöket planeras att genomföras under sommaren 2022 och utgör en viktig del i den fortsatta utredningen av föroreningssituationen i Ala Lombolo.

Detaljplan: Det nu aktuella området omfattas av detaljplan 25-P92/108. Syftet med detaljplan är att ändra markanvändningen för strandområdet mellan värmeverket och Ala Lombolo, från storindustriområde till friluftsområde. Markanvändningen för kv Värmen ändras från storindustriområde till område för värmeværk. Kv Värmen föreslås utökas i kvarterets norra del med ca 1 ha. I detaljplanens västra del föreslås att den f d "timmerterminalen" läggs ut som allmänt ändamål. Området får dock tillfälligt nyttjas som bränsleupplag i fem år av Värmeverks AB. Del av f d Thulegatan, strax norr om Lombolia fotbollsplan stängs av för fordonstrafik och övergår till gång- och cykelväg. Del av Värmeverksvägen som idag ligger på parkmark övergår till gatemark. Ala Lombolo nuvarande strandlinje förblir oförändrad. Befintliga elljusspår inom värmeverkets tomt ska läggas om så att de hamnar inom friluftsområdet.

§ 102 forts.

Beslutsmotivering

Tillämpliga bestämmelser: Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken (MB) gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 14 § MB omfattar strandskyddet land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

Enligt 7 kap. 15 § MB får inom ett strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 16 § MB gäller förbuden inte

1. byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som inte avser att tillgodose bostadsändamål, om de behövs för jordbruket, fisket, skogsbruket eller renskötseln och de för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet,
2. verksamheter eller åtgärder som har tillåtits av regeringen enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 § eller som omfattas av ett tillstånd enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, eller
3. byggande av allmän väg eller järnväg enligt en fastställd vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en fastställd järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

Enligt 7 kap. 17 § MB får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att förbuden i 15 § inte ska gälla kompletteringsåtgärder till en huvudbyggnad som vidtas

1. inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter, och
2. inom en tomtplats som har angetts i ett beslut om dispens.

Enligt 7 kap. 18 b § MB får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser något annat än det som anges i 18 a § 1 och 2.

Enligt 7 kap. 18 c § MB får som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,

§ 102 forts.

4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

I 18 d § finns bestämmelser om vad man får beakta som särskilda skäl utöver det som anges i första stycket, om prövningen gäller ett sådant område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 18 e §.

Enligt 7 kap. 18 d § MB får som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen man också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Enligt 7 kap. 18 e § MB avses med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ett område som

1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden,
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt,
3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften,
  - a) i eller i närheten av tätorter,
  - b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Klockestrand vid Ångermanälven eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland,
  - c) på Gotland, eller
  - d) vid Vänern, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och
4. inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Klockestrand vid Ångermanälven till Skataudden vid Näskefjärden.

En översiktsplan enligt 3 kap. 1 § plan- och bygglagen (2010:900) ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett sådant område som avses i första stycket.

Översiktsplanen är inte bindande.

Av 7 kap. 18 f § MB framgår att ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet ska inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion. I ett dispensbeslut ska det anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Av 7 kap. 25 § MB framgår att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller

§ 102 forts.

vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Av 7 kap. 26 § MB framgår att dispens enligt någon av bestämmelserna i 7, 9-11, 18 a- 18 e, 20 och 22 §§ från förbud eller andra föreskrifter som meddelats med stöd av detta kapitel får ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Bedömning: Detaljplanen vann laga kraft 1992-07-14. Av planbeskrivningen framgår inte att kommunen har upphävt strandskyddet. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att sjön Ala Lombolo redovisas på Norrbottenskartan i skala 1:500 000 och således ligger den berörda marken inom strandskyddsområde.

Enligt 7 kap. 15 § MB andra punkt får inte inom ett strandskyddsområde byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt. Den nu aktuella åtgärden innebär att ett område som är tillgänglig för allmänheten kommer att inhägnas under en begränsad tid och således ska åtgärden avhålla allmänheten från att beträda området och del av strandlinjen. Således är den nu aktuella åtgärden dispenspliktig.

För att strandskyddsdispens ska kunna meddelas krävs särskilda skäl. Oavsett om förutsättningarna för dispens enligt ovannämnda bestämmelser skulle anses uppfyllda ska en prövning alltid ske av påverkan på friluftsliv samt djur- och växtliv. En dispens får inte motverka strandskyddets båda syften. Vid bedömningen är åtgärdens eller anläggningens art och omfattning av intresse. Även områdets betydelse ska bedömas. Inte bara betydelsen i dag utan även i framtiden är av intresse. Om ett strandskyddsområde är av särskild betydelse för naturvärden eller friluftslivet bör normalt aldrig dispens medges. Även omgivningen är av intresse.

Enligt inlämnad ansökan åberopas dispensskäl punkt 1 – ”området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften” samt dispensskäl punkt 3 – ”området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området”.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 1 § MB är ett särskilt skäl att det område som dispensen avser redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2 (sid. 51) framgår att en bedömning av om ett område är ianspråktaget bör baseras på en utredning av hur allmänheten har tillgång till området och vilken påverkan en åtgärd har på tillgängligheten och åtgärdens påverkan på djur- och växtlivet. Enligt den inlämnade ansökan är ytan där pilotförsöket planeras inhägnad. Dock kunde Miljö- och byggnadsförvaltningen inte hitta ett beslut om strandskyddsdispens. Följaktligen bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 1 MB inte föreligger.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 3 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2 framgår att en noggrann prövning behövs i förhållande till strandskyddets båda syften. Man bör vara särskilt restriktiv i områden som är tillgängliga för allmänheten och i områden som är särskilt värdefulla för djur- och växtlivet, till exempel grunda mjukbottnar, landhöjningsområden och

§ 102 forts.

strandängar, och i tätbebyggda områden. Det måste klarläggas vilket intresse den enskilde har av en dispens, vilken omfattning åtgärden måste ha för att den ska fylla sin funktion, vilka ytterligare effekter som man måste räkna med, till exempel muddringsarbeten eller förändrade strömningsförhållanden, och om behovet av anläggningen kan tillgodoses på något annat sätt utanför det strandskyddsområde som upphävandet eller dispensen gäller. Bedömningen av behovet får ske utifrån förhållandena i det enskilda fallet. Vid en bedömning om det finns särskilda skäl räcker det inte att konstatera att till exempel en brygga för sin funktion måste ligga vid vattnet. En prövning behövs för att se om behovet av bryggan kan tillgodoses utanför området, till exempel genom att det finns eller planeras en gemensam brygganläggning i närheten. Vidare ska en avvägning göras mellan strandskyddsintresset och den enskildes intresse av att ta området i anspråk. Den enskildes intresse av bryggan ska väga avsevärt tyngre än områdets strandskyddsvärden, det vill säga dess långsiktiga betydelse för allmänhetens friluftsliv och den biologiska mångfalden, för att dispens ska medges. Av sökandens motivering framgår bland annat att anläggningarna behöver ligga vid vattnet för att möjliggöra pumpning av muddermassor via slang till dels geotuber (som lastas på lastbilsflak) och dels centrifug samt till behandlingsanläggning för vattnet från de avvattnade muddermassorna, som avses släppas tillbaka i sjön. Miljö- och byggnadsförvaltningen ifrågasätter inte den sistnämnda motiveringen och bedömer således att anläggningen måste för sin funktion ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Eftersom den aktuella åtgärden är tidsbegränsad kommer allmänhetens tillgång till området att påverkas, däremot bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att i och med att syftet med åtgärden är att rena sjön, stämmer det nu aktuella pilotprojektet överens med strandskyddets syfte, det vill säga att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Åtgärdens utförande kan således anses vara en nödvändig förutsättning för att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Således uppfylls dispensskälet.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 2 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen. Området mellan den tilltänkta anläggningen och sjön är obebyggd och ingen exploatering finns som avskiljer platsen som dispensen avser från området närmast vattnet. Dispensskälet uppfylls således inte.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 4 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området. Exempel på pågående verksamheter är industrier, hamnområden och andra typer av verksamheter där utvidgningen inte kan genomföras utanför strandskyddat område. De nu aktuella åtgärderna är inte kopplade till någon verksamhet. Dispensskälet uppfylls således inte.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 5 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2 framgår att en prövning ska göras om åtgärden måste ske inom strandskyddsområdet. Om åtgärden kan placeras utanför detta område ska den placeringen väljas. Åtgärder som kan komma i fråga är till exempel sådana som tillgodoser kommunens behov av tätortsutveckling, olika typer av infrastrukturplaneringar, transformatorstationer, anpassning av miljön för bättre tillgänglighet för funktionshindrade eller åtgärder som betingas av friluftsliv-, naturvårds-, miljöintressen eller kulturhistoriska värden inom strandskyddsområdet. För att det ska vara ett angeläget allmänt intresse bör den planerade åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället. Enligt ovanstående

§ 102 forts.

resonemang anser Miljö- och byggnadsförvaltningen att anläggningen måste för sin funktion ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Dessutom är den nu aktuella åtgärden kopplad till ett pilotprojekt för att rena den kraftigt förorenade sjön Ala Lombolo och således syftar till att skapa bättre förutsättningar för både miljön och allmänhetens tillgång till området. Således uppfylls dispensskälet.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 6 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2 framgår att ett mycket angeläget intresse innebär mycket speciella omständigheter som är mer eller mindre unika till sin karaktär. Möjligheten att nyttja detta skäl är litet, eftersom strandskyddet är ett allmänt intresse som är så starkt att det i normalfallet har företräde framför andra allmänna eller enskilda intressen. Bestämmelsen får tillämpas för både allmänna och enskilda intressen, men tillämpningen bör vara särskilt restriktiv när det gäller enskilda intressen. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att förutsättningarna för dispens – och med hänsyn tagen till ovannämnd motivering – enligt 7 kap. 18 c § punkt 6 MB föreligger. Sjöns sanering anses vara en speciell omständighet som överensstämmer med strandskyddets syften.

Av 7 kap. 25 § MB framgår att vid prövning av strandskyddsdispens ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får enligt bestämmelsen inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses. Det skall således föreligga en rimlig balans eller proportionalitet mellan vad det allmänna vinner och den enskilde förlorar på grund av inskränkningen. Hänsyn tas till att området som strandskyddsdispensen avser kommer under en begränsad till att inte vara tillgänglig. Syfte är dessutom att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. Den sökandes enskilda intresse av att använda marken bedöms inte motverka skyddssyftet och anses således väga tyngre än det intresse som det allmänna kan ha till ifrågasatt mark. Med hänsyn till vad som framgår ovan gör Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömningen att det finns förutsättningar att medge dispens för inhängning av ett område på fastigheten Lombolo 12:1 till och med 2022-11-01 med stöd av 7 kap. 18 c § miljöbalken.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB, medges för inhängning av ett område på fastigheten Lombolo 12:1, med stöd av 7 kap. 18 b § MB.

Som villkor för beslutet gäller:

1. arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön
2. dispensen gäller till och med 2022-11-01

§ 102 forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 103

B-2022-29

KURRAVAARA 4:16 - Förhandsbesked nybyggnad- Enbostadshus

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att ansökan om förhandsbesked beviljas med stöd av 9 kapitlet 17 § plan- och bygglagen (2010:900)
- att tidsfristen för förhandsbesked började löpa 2022-04-29 och beslut fattades 2022-05-19, vilket innebär att lagstadgade tidsfrister för handläggningen har hållits. Avgiften har därför inte reducerats, med stöd av 12 kapitlet 8 a § PBL (2018:1136)
- att avgift för beslutet är 9 235 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-07--08 § 93

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-291-22
2. Ansökan B-2022-29-1 inkommen 2022-01-19
3. Översiktskarta B-2022-29-1 inkommen 2022-01-19
4. Situationsplan (tomt 1) B-2022-29-1 inkommen 2022-01-19
5. Situationsplan (tomt 2) B-2022-29-1 inkommen 2022-01-19
6. Komplettering B-2022-29-4 inkommen 2022-02-17
7. Yttrande från Miljökontoret B-2022-29-9 inkommet 2022-04-13
8. Granneyttrande B-2022-29-11 inkommet 2022-04-19
9. Yttrande från Gabna samebyn B-2022-29-13 inkommet 2022-04-20
10. Epostmeddelande från Kurravaara 4:24 B-2022-29-21 inkommet 2022-05-09
11. Översiktskarta från Kurravaara 4:24 B-2022-29-21 inkommen 2022-05-09

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan som inkom 2022-01-19, från Thomas Bror Olof Mäki, om förhandsbesked för att stycka av två tomter från fastigheten Kurravaara 4:16, skifte 2 som kan bebyggas med ett permanent bostadshus på cirka 135 (tomt 1) respektive 170 (tomt 2) kvadratmeter. Enskilt vatten och avlopp kommer att anläggas. Den aktuella åtgärden skall utföras utanför detaljplan och områdesbestämmelser. I ett område utanför detaljplan och områdesbestämmelser skall prövningen omfatta bland annat lokalisering, detaljplanekravet och miljö kvalitetsnormerna. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer om att marken kan bebyggas för bostadsändamål. Åtgärderna bedöms inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan som skulle innebära att en miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram. . Miljö- och byggnadsförvaltningen har endast hittat

§ 103 forts.

information angående en vattenbrunns placering, men bedömer att en avloppsanläggning är möjligt att anordnas utan att påverka grannfastigheternas möjlighet att bebygga eller på ett annat sätt använda tomten. Ansökan om förhandsbesked kan således beviljas med stöd av 9 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900).

Hantering av ärendet

Av 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår bland annat att byggnadsnämnden skall underrätta dem som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 och ge dem tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som skall utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser och inte heller är en sådan åtgärd som avses i 31 a § 1.

Fastighetsägarna på fastigheten Kurravaara 4:12, Kurravaara 4:16, Kurravaara 4:23, Kurravaara 4:24, Kurravaara 4:54, Kurravaara 4:55, Kurravaara 73, Kurravaara 4:81, Kurravaara 8:53 och Kurravaara 8:70 har givits tillfälle att yttra sig.

Fastighetsägaren på fastigheten Kurravaara 8:70 har inkommit med ett granneyttrande. Av det framgår att ytterligare information begärs apropå avloppsanläggningen, i och med att den tilltänkta placeringen ligger nära fastighetsgränsen och således kan anläggningen påverka fastighetsägarens möjlighet att bebygga tomten.

Ärendet har remitterats till Gabna sameby och kommunens Miljökontor. Av Miljökontorets yttrande framgår att kontoret har inga synpunkter på sökt bygglov men vill upplysa om att ansökan om tillstånd för enskild avloppsanläggning söks separat från bygglovet och ingår alltså inte i bygglovsbeslutet. Blankett för denna finns på kommunens sida. Vidare framgår att det inte är anmälningspliktigt att borra en brunn för dricksvatten men man bör som fastighetsägare kontrollera vart grannarnas avloppsbrunnar finns och hålla gott avstånd till dessa Samebyn inkom med ett yttrande och framför att de har ingen erinran i ärendet eftersom området är hårt exploaterat.

Sökanden har tagit del av ovannämnda granne- och remissyttranden och har fått möjlighet att inkomma med synpunkter.

Fastigheten ligger utanför detaljplanerat område och områdesbestämmelser men inom samlad bebyggelse. Av kommunens översiktsplan (B58 Kurravaara), lagakraftvunnen 2018-12-10 § 149, framgår bland annat att Kurravaara är en gammal jordbruksby vid Torne älv. Idag utgörs området av fritidshusbebyggelse samt permanentbebyggelse. Möjlighet till arbetspendling till Kiruna tätort finns, däremot saknas service i dagsläget. Detaljplaner med obebyggda tomter finns inom byn. De flesta obebyggda tomter i detaljplanerna ägs eller arrenderas av privatpersoner. Kommunalt vatten- och avloppssystem saknas. Vatten- och avloppssituationen utreds. Byn ligger uppströms vattentäkt för Kiruna centralort. Kurravaara är så pass tätbebyggt med högt bebyggelsetryck att en fördjupning är nödvändig. En fördjupning bör göras när vatten- och avloppsutredningen är klar. Fram till att fördjupningen är färdig skall nya tomter vara minst 2 000 kvadratmeter. Enstaka ny bebyggelse, för bostads-, fritidshus- eller serviceändamål, i anslutning till befintlig bebyggelse och på lucktomter kan prövas i bygglov. Komplementbyggnader och mindre tillbyggnader kan prövas i bygglov. Enstaka ny bebyggelse för turistiskt ändamål i anslutning till redan befintlig turistisk verksamhet kan prövas i bygglov. Ny bebyggelse för turistiskt ändamål på mark som inte används

§ 103 forts.

för turistisk verksamhet föregås av detaljplan. Miljökontoret hörs vid bygglov/detaljplan för ny bebyggelse med nya avlopp. Tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöbalken gäller för enskilda avloppsanläggningar. Skogsbruk, renskötsel och rörligt friluftsliv bedrivs i omgivningarna. Svåra passager och renflyttled för Gabna och Talma samebyar. Hänsyn tas även till stigar och leder för det rörliga friluftslivet. Marken varierar från berg, grus till område med högt grundvatten. Sydväst om Heikkis väg ligger en myr med känslig naturmiljö. Längst in i viken i Kurravaara ligger ett rikkärr med sällsynta växtarter. Det skall finnas avstånd mellan bebyggelse samt både kärrområdet och myren eftersom dräneringsåtgärder och utfyllnader kan påverka kärret negativt. Radonrisk beaktas. Flygbuller beaktas. Vid utformning och placering av byggnader ska hänsyn tas till lång insatstid för räddningstjänsten. Försiktighet vid anläggningar och bebyggelse vid gamla avfallsupplaget. Hänsyn tas till fornlämningar i och kring byn. Riksantikvarieämbetets fornsök används vid hantering av enskilda ärenden.

Området omfattas av riksintressena för rennärning enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken samt friluftsliv och naturvård enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken. Vattnet omfattas av Natura 2000.

Beslutsmotivering

Av 9 kap. 17 § PBL framgår att om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, skall byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen. Att uppföra ett bostadshus är enligt 9 kap. 2 § PBL en bygglovspliktig åtgärd.

Av regeringens proposition 1985/86:1 med förslag till ny plan- och bygglag (sid. 285) framgår bland annat att vad som i första hand bör prövas i ett förhandsbesked är om en byggnadsåtgärd över huvud taget kan tillåtas på platsen, det vill säga närmast en prövning av markens lämplighet för den avsedda åtgärden. Även andra aspekter kan emellertid behöva tas med i bedömningen, till exempel om den tilltänkta platsen är lämplig med hänsyn till de krav som rör anpassningen till omgivningen. Kulturhistoriska och miljömässiga aspekter kan ju medföra att till exempel en byggnad över huvud taget inte är lämplig på platsen, eller att den för att kunna tillåtas måste placeras på en viss plats på tomten. Även frågor av detta slag måste alltså övervägas när byggnadsnämnden prövar om förhandsbesked kan lämnas.

Den aktuella åtgärden skall utföras utanför detaljplan och områdesbestämmelser. I ett område utanför detaljplan och områdesbestämmelser skall prövningen omfatta bland annat lokalisering, detaljplanekravet och miljökvalitetsnormerna.

Kommunen skall i en översiktsplan redovisa hur allmänna intressen enligt 2 kap. PBL kommer att tillgodoses vid beslut om mark- och vattenanvändning (3 kap. 4 § första meningen PBL). I praxis har konstaterats att en väl underbyggd fördjupad kommunal översiktsplan i och för sig kan fungera styrande vid etableringar inom en kommun, men översiktsplanen med dess tillägg är inte bindande vid lokaliseringsprövningen. En ansökan om förhandsbesked måste prövas utifrån förhållandena i det enskilda fallet. Av översiktsplanen framgår att Kurravaara är så pass tätbebyggt med högt bebyggelsestryck att en fördjupning är nödvändig. En fördjupning bör göras när vatten- och avloppsutredningen är klar. Fram till att fördjupningen är färdig skall nya tomter vara minst 2 000 kvadratmeter. Enstaka ny bebyggelse, för bostads-, fritidshus- eller serviceändamål, i anslutning till befintlig bebyggelse och på lucktomter kan prövas i bygglov. Sålunda bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att de aktuella åtgärderna är förenliga med översiktsplanen. Detta är dock inte ensamt tillräckligt för att anse att platsen är lämplig för bebyggelse. En bedömning måste göras utifrån förhållandena i det

§ 103 forts.
enskilda fallet.

Av 2 kap. 2 § PBL framgår att i ärenden om förhandsbesked enligt denna lag skall prövningen syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företråde skall ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1–8 §§ miljöbalken (1998:808), MB, skall tillämpas.

Den aktuella fastigheten utgör taxeringsenhet och ingår i lantbruksenhet. Enligt 12 kap. 7 § MB avses med jordbruksmark i 8 och 9 §§ sådan åkermark och betesmark som ingår i fastighet som är taxerad som lantbruksenhet. Bestämmelserna i samma paragrafer skall dock inte tillämpas på jordbruksmark som ingår i en fastighet, som har bildats för ett annat ändamål än jordbruk och som därefter inte har taxerats, eller som i en detaljplan eller i områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen är avsedd för ett annat ändamål än jordbruk.

I ärendet aktualiseras således frågan om den berörda fastigheten anses vara en brukningsvärd jordbruksmark. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (se 3 kap. 4 § MB). I förarbetena definieras ”brukningsvärd jordbruksmark” som mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion (se prop. 1985/86:3 s. 158 och prop. 1997/98:45 Del 1 s. 239 ff).

Det är kommunerna som har ansvar för hur nyttjandet och förvaltandet av jordbruksmarken ser ut. Norrbotten har en begränsad tillgång på jordbruksmark. Kiruna kommuns åkermark motsvarar 0,5 procent av länets totala åkerareal (Källa: Lantbruksregistret 2017-01-01). Mark som har exploaterats är oåterkallelig. De kommuner med mindre andel åkermark bör ha ett stort intresse av att värna om den enskilda kommunens möjlighet till produktion av livsmedel (se Planeringsunderlag för brukningsvärd jordbruksmark i Norrbotten, Länsstyrelsens rapportserie nr 3/2019).

I 1 § i den nu upphävda lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark angavs att med jordbruksmark avsågs i lagen sådan åkermark och kultiverad betesmark som ingår i fastighet, som är taxerad som jordbruksfastighet. I förarbetena till den lagen (prop. 1978/79:163 sid. 21) angavs att begreppen åkermark och kultiverad betesmark har samma innebörd som motsvarande begrepp i 1 § första stycket jordhävdslagen. Med odlad jord förstods åker och kultiverad betesmark. Med åker avsågs mark som har plöjts och som används för växtodling och fältmässig odling av köksväxter, frukt och bär. Mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt räknas däremot inte till åkermark. Med kultiverad betesmark avsågs gräsbärande mark som används för bete och som har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap eller sådd med vallväxter. Härmed avsågs också sådan gräsbärande mark som tidigare varit åker och som utnyttjas som bete.

Av bygglovsarkivet framgår att vid inventeringen år 1973 var den aktuella fastighetens södra delen bebyggd med en huvudbyggnad och fyra komplementbyggnader. Av flygfoton framgår att fastigheten är idag bebyggd med två komplementbyggnader och två teknikbyggnader. Enligt Jordbruksverkets TUVAs-databas som innehåller resultatet från ängs- och betesmarksinventeringen som har pågått sedan 2002, ingår den aktuella fastigheten inte i inventeringen.

Av 2 kap. 4 § PBL framgår att i ärenden om förhandsbesked enligt denna lag får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet. Den nu

§ 103 forts.

aktuella fastigheten är delvis bebyggd och har använts för bostadsändamål. Fastigheten ligger dessutom i ett bostadsområde. Någon uppgift om att den aktuella marken idag brukas eller nyligen har brukats för bete har inte förts fram i ärendet. Således bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen om att marken kan bebyggas för bostadsändamål.

Enligt 2 kap. 5 § PBL skall bebyggelse och byggnadsverk i ärenden om förhandsbesked enligt denna lag lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord-, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Bebyggelse och byggnadsverk som för sin funktion kräver tillförsel av energi skall lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen.

Av översiktsplan framgår att områden där ny bebyggelse planeras bör undersökas med avseende på radonrisk. Områden med uranrik granit, uranmineraliseringar och alunskiffer skall radonundersökas innan bygglov beviljas. Bostäder eller andra lokaler där människor stadigvarande vistas bör radonmätas före slutligt slutbesked. Cirka 800 meter söder av den berörda platsen pågår detaljplanarbetet (Detaljplan för Del av Kurravaara 3:2). Av planbeskrivningen framgår att förekomsten av markradon har inte undersökts inom området i samband med framtagande av planhandlingarna. Radonrisken kartlades i en översiktlig radonutredning 1988. I utredningen framkom inga områden inom Kiruna närområde, där Kurravaara inkluderas, med alunskiffer i berggrund eller jordarter samt uranrik granit i berggrund eller jordarter.

Boverkets byggregler anger att gränsvärdet för radonhalt och gammastrålning i nya byggnader är 200 Bq/m³ inomhusluft respektive 0,3 µSv/h. Detta gäller för rum där människor vistas mer än tillfälligt. Byggreglerna anger däremot inte vilka tekniska lösningar man skall använda för att gränsvärdena skall uppfyllas. Av 8 kap. 4 § PBL framgår att ett byggnadsverk skall ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om bland annat skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljön. I samband med beslut om startbesked skall Miljö- och byggnämnden avgöra om de tekniska egenskapskraven kan komma att uppfyllas.

Enligt 3 kap. 6 § MB framgår att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. Avstyckningen kommer att ske i en som en fastighet, som saknar huvudbyggnad, och som ligger mellan andra bebyggda mindre fastigheter. Således skall en bedömning göra om det finns goda möjligheter att förtäta inom den befintliga bebyggelsen. De aktuella husens tilltänkta placering avviker inte mot områdets karaktär. Enligt Artportalen, en webbplats för observationer av Sveriges växter, djur och svampar, rapporterades i närheten, år 2015 och 2018, fyra rödlistade fågelarter, nämligen talltita, grönfink, tallbit, gråtrut och fiskmås. Av handlingarna i ärendet kan Miljö- och byggnadsförvaltningen inte utesluta att arterna skulle påverkas eller vilken påverka störningarna

§ 103 forts.

och buller under byggtiden skulle ha. Däremot, eftersom det rör sig om uppförande av två bostadshus och eventuella komplementbyggnader samt anläggning av enskilt vatten och avlopp inom ett bebyggt område, bedöms åtgärderna inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan som skulle innebära att en miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram.

Av Miljökontorets yttrande framgår att kontoret har inga synpunkter angående anläggning av enskilt vatten och avlopp. Även om Kurravaara är så pass tätbebyggt med högt bebyggelsetryck bedöms inte bullerskyddande åtgärder vara aktuella samt att den nu aktuella åtgärden anses vara lämplig på platsen med hänsyn till platsens bullersituation. När det gäller risken för översvämningar kan det till exempel handla om bedömningar av hur ändrade klimatförhållanden kan påverka lågt belägna områdets lämplighet för bebyggelse. Av översvämningsskarteringen som togs fram av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, framgår att den tilltänkta platsen inte kommer att sättas under vatten vid en översvämning som motsvarar ett tänkbart värsta scenario som kan inträffa på grund av naturliga faktorer. Den befintliga väginfrastrukturen kommer att användas och därmed finns inget behov för att ny in- och utfart skall ordnas genom att annan mark tas i anspråk. Åtgärderna bedöms inte medföra påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa eller säkerhet, eller innebära en betydande olägenhet för omgivningen på annat sätt.

Av 4 kap. 2 § första stycket PBL framgår det så kallad detaljplanekravet som reglerar när en detaljplan skall upprättas. Enligt bestämmelsen skall kommunen med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning. Den situation som närmast kan vara aktuell i det aktuella ärendet är den första punkten som anger krav på detaljplan för bland annat en ny sammanhållen bebyggelse med bygglovspliktiga byggnadsverk, om det behövs med hänsyn till bebyggelsens karaktär, omfattning eller inverkan på omgivningen, till behovet av samordning eller till förhållandena i övrigt. Enligt Boverket är en bebyggelse en "sammanhållen bebyggelse" om bebyggelsen skall bestå av minst tre byggnader, byggnaderna skall vara placerade på minst två tomter och tomterna skall gränsa till varandra eller skiljas åt endast av en väg, gata eller parkmark. Enligt 1 kap. 4 § PBL definieras tomten som ett område som inte är en allmän plats men som omfattar mark avsedd för en eller flera byggnader och mark som ligger i direkt anslutning till byggnaderna och behövs för att byggnaderna skall kunna användas för avsett ändamål.

Enligt de inlämnade handlingarna framgår att två tomter kommer att avstyckas från fastigheten Kurravaara 4:16 och eventuell bebyggas med ett bostadshus. Uppförandet av de tilltänkta bostadshusen skulle således innebära att bebyggelserna på alla tomter skall bestå av två byggnader placerade på två tomter som gränsar till varandra och skall ligga mellan andra byggda fastigheter, nämligen Kurravaara 4:81, Kurravaara 8:53 och Kurravaara 8:70. Således med hänsyn tagen till ovanstående bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att en ny sammanhållen bebyggelse kommer att skapas.

Enligt regeringens proposition (prop. 1985/68:1 s. 149) handlar detaljplanekravet om att för varje fastighet precisera rättigheter och skyldigheter för att man i miljöhänseende skall uppnå en god helhetsverkan och en lämplig samhällsutveckling. Det är också viktigt att dessa preciseringar sker i former som ger medborgarna och intressenterna information och möjligheter att påverka beslutet. Vidare framgår (prop. 1985/68:1 s. 552) att omfattningen och arten av de åtgärder som avses bli genomförda bör bli avgörande för hur man skall bedöma behovet av detaljplan, liksom åtgärdernas

§ 103 forts.

omgivningspåverkan och behovet av att samordna fysiska förhållanden. Den avsedda förändringen skall alltså ha en viss volym och effekt för omgivningen. Kravet bör emellertid inte knytas till att ett visst bestämt antal byggnader skall komma till stånd. Om det står fullt klart att en samlad bebyggelse skall tillkomma inom nära förestående tid, bör detaljplan krävas även för en begränsad första etapp i denna exploatering.

Området är redan exploaterat och gemensamma anordningar i form av gator har anordnats. De tilltänkta fastigheterna med en area av cirka 2 020 (tomt 1) respektive 2 015 (tomt 2) kvadratmeter bedöms inte strida mot den översiktsplan som gäller för området. Något planarbete som berör det aktuella området inte har påbörjats. Åtgärden kan inte antas medföra sådana olägenheter eller risker för omgivningen som är mer omfattande än vad som normalt kan förväntas från bostadshus. Således, och i och med husens volym samt effekt för omgivningen, bedöms de aktuella åtgärderna inte medföra en sådan påverkan som skulle innebära kravet på detaljplan. Sålunda kan ärendet prövas i samband med en prövning av ansökan om förhandsbesked.

Av inkomna handlingar framgår att en enskild avloppsanläggning kommer att anordnas och skall placeras nära fastighetsgränsen till Kurravaara 8:53 och Kurravaara 8:70. Det som skall prövas i ett förhandsbesked är om en byggnadsåtgärd överhuvudtaget kan tillåtas på platsen. Den närmare placeringen och utformningen av avloppsanordningen avgörs lämpligen senare inom ramen för en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Att omhändertagande av avloppsvatten skall kunna ordnas på ett godtagbart sätt på aktuell fastighet är däremot en grundläggande förutsättning för att de tilltänkta bostadshusen skall kunna komma till stånd och väger tungt vid lämplighetsprövningen. Skyddsavståndet mellan avloppsanläggningen och de vattenbrunnar som finns på grannfastigheterna samt de tilltänkta avstyckningarna skall vara minst tjugo meter. Miljö- och byggnadsförvaltningen har skickat ett granneytrande till fastigheterna Kurravaara 4:24, Kurravaara 4:54, Kurravaara 4:71, Kurravaara 8:53 och Kurravaara 8:70 och begärde få uppgifter om brunnens läge samt användningsändamålet. Fastighetsägaren på fastigheten Kurravaara 4:24 inkom med brunnens placering och informerade om att brunnen används av fastigheter 4:24 och 4:71 till dricksvatten samt övrig användning av vatten. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att en avloppsanläggning är möjligt att anordnas utan att påverka grannfastigheternas möjlighet att bebygga eller på ett annat sätt använda tomten.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

- att ansökan om förhandsbesked beviljas med stöd av 9 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900)
- att tidsfristen för förhandsbesked började löpa 2022-04-29 och beslut fattades 2022-05-19, vilket innebär att lagstadgade tidsfrister för handläggningen har hållits. Avgiften har därför inte reducerats, med stöd av 12 kap. 8 a § PBL (2018:1136)
- att avgift för beslutet är 9 235 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-07--08 § 93.

§ 103 forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 104

B-2022-126

SOPPERO 53:1 - Strandskyddsdispens nybyggnad- Transformatorstation

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kapitlet 15 § miljöbalken (1998:808), MB, medges för nybyggnad av en transformatorstation samt anläggning av två kablar på fastigheterna Soppero 53:1 och Soppero 108:7, med stöd av 7 kapitlet 18 b § MB

Som villkor för beslutet gäller:

1. arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön.
2. strandskyddsdispensen endast omfattar den markyta som transformatorstationen och markarkablarna kommer att uppta.
3. dispensen från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte påbörjats inom två år eller avslutas inom fem år från den dagen dispensen vunnit laga kraft.

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-126-6
2. Ansökan B-2022-126-1 inkommen 2022-03-08
3. Fullmakt B-2022-126-1 inkommen 2022-03-08
4. Översiktskarta B-2022-126-1 inkommen 2022-03-08
5. Situationsplan B-2022-126-1 inkommen 2022-03-08
6. Detaljkarta B-2022-126-1 inkommen 2022-03-08
7. Fasadritning B-2022-126-1 inkommen 2022-03-08
8. Komplettering B-2022-126-5 inkommen 2022-05-03

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan som inkom 2022-03-08 från Vattenfall Eldistribution AB, genom Mia Johansson, om strandskyddsdispens för nybyggnad av en transformatorstation på fastigheten Soppero 53:1, skifte 1 samt markarbete för att dra två nya markkablar från fastigheten Soppero 53:1 till Soppero 108:7. Enligt 7 kap. 15 § MB får inte nya byggnader eller anläggningar uppföras inom strandskyddsområde. För att strandskyddsdispens ska kunna meddelas krävs särskilda skäl. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 2 och 5 MB föreligger.

§ 104 forts.

Hantering av ärendet

Av inlämnad ansökan framgår att på fastigheten Soppero 53:1 återfinns en befintlig transformatorstation som är i behov av byte. Därav upprättas en ny transformatorstation som vidare kopplas till två nya 0,4 – 1 kV markkablar till fastigheten Soppero 108:7 som är i behov av ström på fastigheten. Den nya transformatorstationen tillgodoser därför ett allmänt angeläget intresse samt säkrar strömförsörjning och förbättrar el kvalitén i området. Vid arbete tillämpas miljövänliga hydrauloljor. Samtliga arbetsfordon är utrustade med spill- och läckageskydd. Arbetet sker cirka 50 meter från vattendraget. Schakt för markkablar sker på ett djup om 0,5-0,65 meter samt med en bred på 0,5 meter.

Fastigheten ligger utanför detaljplanerat område och områdesbestämmelser. Av kommunens översiktsplan (Bj35 Övre Soppero), lagakraftvunnen 2018-12-10 § 149, framgår bland annat att det aktuella området är en by med bostäder, fritidshus, turism, hantverk och viss service. Renskötsel bedrivs i omgivningarna. Turismen har goda möjligheter att utvecklas ytterligare. Byn omfattas av kommunalt vatten och avlopp. Verksamhetsområdet omfattar delar av den centrala byn. Vid ny bebyggelse bör det utredas om det finns möjlighet att ansluta till kommunalt vatten och avlopp, även för bebyggelse som ligger utanför verksamhetsområdet. Högt grundvatten finns. Samråd med Tekniska Verken i Kiruna AB och miljökontoret för ny bebyggelse med vatten och avlopp. Radon i mark och vatten är inte utrett, radonrisk beaktas. Brandvärn finns i Övre Soppero, men insatsstyrka på deltid finns i Vittangi. Vid utformning och placering av byggnader ska hänsyn tas till risk för lång insatstid för räddningstjänsten. Skyddsavstånd till väg E45 beaktas. Eventuella skyddsåtgärder för buller och farligt gods kan bli aktuellt. Trafiksäkerhet beaktas då vägen delar byn i två delar. Nya utfarter och trafiksäkerhetsfrågor samråds med Trafikverket. Kulturhistoriskt intressant bebyggelse finns i byn (parstugor och timrade ladugårdar). Fornlämningar finns i byn. Riksantikvarieämbetets fornsök beaktas vid hantering av enskilda ärenden. I och utanför byn finns utpekade bevarandevärda områden för ängs- och betesmark. Odlingslandskapet och byastrukturen ger området högt kulturhistoriskt värde. På grund av påverkan på landskapsbilden ska inte åsen byggas. Två nedlagda avfallsupplag finns söder om byn. Eventuella föroreningar beaktas. Upplag för slaktavfall är placerad längs gammal odlingsväg i södra delen av byn, upplaget riskerar hamna under vatten vid vårflod i Lainioälven.

Kommunen har – i översiktsplanen – inte pekat ut den aktuella fastigheten för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden.

Den aktuella åtgärden kommer att placeras i närhet av ett område som omfattas av riksintressena för friluftsliv och naturvård enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken (1998:808).

Beslutsmotivering

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken (MB) gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 14 § MB omfattar strandskyddet land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

Enligt 7 kap. 15 § MB får inom ett strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 16 § MB gäller förbjuden inte

1. byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som inte avser att tillgodose bostadsändamål, om de behövs för jordbruket, fisket, skogsbruket eller renskötseln och de för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet,
2. verksamheter eller åtgärder som har tillåtits av regeringen enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 § eller som omfattas av ett tillstånd enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, eller
3. byggande av allmän väg eller järnväg enligt en fastställd vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en fastställd järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

Enligt 7 kap. 17 § MB får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att förbuden i 15 § inte ska gälla kompletteringsåtgärder till en huvudbyggnad som vidtas

1. inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter, och
2. inom en tomtplats som har angetts i ett beslut om dispens.

Enligt 7 kap. 18 b § MB får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser något annat än det som anges i 18 a § 1 och 2.

Enligt 7 kap. 18 c § MB får som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

I 18 d § finns bestämmelser om vad man får beakta som särskilda skäl utöver det som anges i första stycket, om prövningen gäller ett sådant område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 18 e §.

Enligt 7 kap. 18 d § MB får som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen man

§ 104 forts.

också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Enligt 7 kap. 18 e § MB avses med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ett område som är lämpligt för utvecklingen av landsbygden,

1. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt,
2. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften,
  - a) i eller i närheten av tätorter,
  - b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Klockestrand vid Ångermanälven eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland,
  - c) på Gotland, eller
  - d) vid Vänern, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och
3. inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Klockestrand vid Ångermanälven till Skataudden vid Näskefjärden.

En översiktsplan enligt 3 kap. 1 § plan- och bygglagen (2010:900) ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett sådant område som avses i första stycket. Översiktsplanen är inte bindande.

Av 7 kap. 18 f § MB framgår att ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet ska inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion. I ett dispensbeslut ska det anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Av 7 kap. 25 § MB framgår att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Av 7 kap. 26 § MB framgår att dispens enligt någon av bestämmelserna i 7, 9-11, 18 a- 18 e, 20 och 22 §§ från förbud eller andra föreskrifter som meddelats med stöd av detta kapitel får ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Den aktuella fastigheten ligger utanför detaljplanerat område och omfattas inte av områdesbestämmelser. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att vattendraget Siltoja redovisas på Norrbottenskartan i skala 1:500 000 och således ligger den berörda marken inom strandskyddsområde. Dock kommer endast transformatorstationen och en del av arbetsområdet, cirka 60 procent, från punkt A till punkt B att hamna inom 100 meter från vattendraget. Således

§ 104 forts.

kommer inte den del av sträckan A-B som hamnar utanför 100 meter att prövas.

Enligt 7 kap. 15 § MB första punkten får inte nya byggnader uppföras inom strandskyddsområde. Någon definition ges inte av vad som avses med en byggnad. Gränsdragningen är dock av mindre betydelse, eftersom den fjärde punkten förbjuder utförande av även andra anläggningar och anordningar än byggnad. Dessutom – och i enlighet med andra punkten – får inte bland annat byggnaders användning ändras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att transformatorstationen ligger inom strandskyddsområde och anses vara en anläggning. Enligt 7 kap. 15 § MB tredje punkten får inte grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2. Anläggning av markkablarna förutsätter grävningsarbetet enligt ovannämnd punkt. Således är de nu aktuella åtgärderna dispenspliktiga.

För att strandskyddsdispens ska kunna meddelas krävs särskilda skäl. Oavsett om förutsättningarna för dispens enligt ovannämnda bestämmelser skulle anses uppfyllda ska en prövning alltid ske av påverkan på friluftsliv samt djur- och växtliv. En dispens får inte motverka strandskyddets båda syften. Vid bedömningen är åtgärdens eller anläggningens art och omfattning av intresse. Även områdets betydelse ska bedömas. Inte bara betydelsen i dag utan även i framtiden är av intresse. Om ett strandskyddsområde är av särskild betydelse för naturvården eller friluftslivet bör normalt aldrig dispens medges. Även omgivningen är av intresse.

Enligt inlämnad ansökan åberopas dispenssskäl punkt 1 – ”området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften”, dispenssskäl punkt 2 – ”området är väl avskilt från stranden av till exempel en större väg eller järnväg” samt dispenssskäl punkt 5 – ”området behöver användas för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför strandskyddsområdet”.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 1 § MB är ett särskilt skäl att det område som dispensen avser redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Av den inlämnade skrivelsen framgår bland annat att den nu aktuella transformatorstationen kommer att ersätta en befintlig transformatorstation. Av ärendehanteringssystemet framgår att år 2017 beviljades bygglov för uppförande av en transformatorstation på fastigheten Soppero 53:1. Däremot har en ansökan om strandskyddsdispens inte prövats och således kan den nu sökta åtgärden inte anses vara en ersättningsbyggnad. Följaktligen bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 1 MB inte föreligger.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 2 § MB är ett dispenssskäl att det område som dispensen avser genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen. Avskiljande exploateringar är sådant som tydligt hindrar allmänheten att röra sig från den aktuella platsen till stranden. Området mellan den tilltänkta transformatorstationen och vattendraget är obebyggd och ingen exploatering finns som avskiljer platsen som dispensen avser från området närmast vattnet. Däremot en del av markarbetet kommer att utföras öster om Europaväg 45. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2 (sid. 52) framgår att den avskiljande effekten ska bero på att människor har exploaterat mark. Avskiljande exploateringar är sådant som tydligt hindrar allmänheten att röra sig från den aktuella platsen till stranden. Exempel är större vägar eller järnvägar, inhägnade industriområden

§ 104 forts.

eller sammanhängande bebyggelse i flera riktningar mellan den aktuella platsen och vattnet. Europaväg 45 anses vara en större väg som avskiljer en del av platsen som dispensen avser från området närmast vattnet. Följaktligen bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 2 MB föreligger, men endast för del som ligger öster om vägen.

Ett område kan trots att det är väl avskilt från stranden vara av stor betydelse för djur- och växtliv och allmänhetens tillgång till strandområden, det kan till exempel röra sig om viktiga lokaler för hotade arter eller platser som är intressanta strövområden eller fina utsiktspunkter. I sådana fall bör dispens inte medges. Enligt Artportalen, en webbplats för observationer av Sveriges växter, djur och svampar, rapporterades inga rödlistade arter i närheten.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 5 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2 framgår att en prövning ska göras om åtgärden måste ske inom strandskyddsområdet. Om åtgärden kan placeras utanför detta område ska den placeringen väljas. Åtgärder som kan komma i fråga är till exempel sådana som tillgodoser kommunens behov av tätortsutveckling, olika typer av infrastrukturåtgärningar, transformatorstationer, anpassning av miljön för bättre tillgänglighet för funktionshindrade eller åtgärder som betingas av friluft-, naturvårds-, miljöintressen eller kulturhistoriska värden inom strandskyddsområdet. För att det ska vara ett angeläget allmänt intresse bör den planerade åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället. Det kan alltså inte gälla enskilda bostadshus utom detaljplan. En förutsättning är att en annan placering är omöjlig eller i varje fall orimlig för att tillgodose det angelägna allmänna intresset. Avvägningen mot områdets skyddsvärden kan i vissa fall innebära att det saknas förutsättningar för ett undantag trots att de angivna skälen finns. Den nu aktuella åtgärden avser uppförande av en transformatorstation samt anläggning av markkablar och berör både fastigheten Soppero 53:1 och Soppero 108:7. Av inlämnad skrivelsen, framgår att den nya nätstationen kommer, utöver nya markkabel anslutningar, även anslutas till befintliga markkablar som tillgodoser strömförsörjning för området. Annan placering av nätstationen skulle innebära mer omfattande arbete i området, då befintliga kablar skulle behöva flyttas och anslutas på nytt. Nätstationen samt arbetet för upprättande kommer enligt vår bedömning ej påverka djur- och växtliv eller vattendraget beläget ca 50 meter ifrån placering. Nätstationens placering kommer ej påverka strandskyddets syfte väsentligt. Följaktligen bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att den nu aktuella marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området och således föreligger förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 5 MB.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 3 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. De nu aktuella åtgärderna behöver inte för sin funktion ligga vid vattnet. Följaktligen bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 3 MB inte föreligger.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 4 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området. Exempel på pågående verksamheter är industrier, hamnområden och andra typer av verksamheter där utvidgningen inte kan genomföras utanför strandskyddat område. De nu aktuella åtgärderna är inte kopplade till någon verksamhet. Dispensskälet uppfylls således inte.

§ 104 forts.

Enligt 7 kap. 18 c punkt 6 § MB är ett dispensskäl att det område som dispensen avser behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. Av Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Handbok 2009:4, Utgåva 2, framgår att ett mycket angeläget intresse innebär mycket speciella omständigheter som är mer eller mindre unika till sin karaktär. Möjligheten att nyttja detta skäl är litet, eftersom strandskyddet är ett allmänt intresse som är så starkt att det i normalfallet har företräde framför andra allmänna eller enskilda intressen. Bestämmelsen får tillämpas för både allmänna och enskilda intressen, men tillämpningen bör vara särskilt restriktiv när det gäller enskilda intressen. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att förutsättningarna för dispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 6 MB inte föreligger.

Av 7 kap. 25 § MB framgår att vid prövning av strandskyddsdispens ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får enligt bestämmelsen inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses. Det skall således föreligga en rimlig balans eller proportionalitet mellan vad det allmänna vinner och den enskilde förlorar på grund av inskränkningen. Hänsyn tas till att området som strandskyddsdispens avser, det vill säga ytan som anläggningen och markarbetet kommer att ta i anspråk, är cirka 7,6 kvadratmeter respektive 38 meter, och kommer således att inte påverka allmänhetens tillträde till stranden eller ha i sig en avhållande effekt på allmänheten. Syfte är dessutom att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. Den sökandes enskilda intresse av att använda marken bedöms inte motverka skyddssyftet och anses således väga tyngre än det intresse som det allmänna kan ha till ifrågasatt mark.

Av förarbetena (prop. 2008/09:119 s. 54) framgår att strandskyddsbestämmelserna inte är avsedda att tillämpas på det sättet att det alltid ska anses finnas särskilda skäl för dispens om en av omständigheterna som anges i bestämmelsen föreligger. En noggrann prövning behövs i förhållande till strandskyddets syften. Stor restriktivitet gäller avseende dispens i områden som är tillgängliga för allmänheten och i områden som är särskilt värdefulla för djur- och växtlivet. För att dispens ska beviljas krävs det starka skäl för att intresset av en byggnad eller annan anordning eller anläggning ska väga tyngre än de allmänna intressena som strandskyddet syftar till att tillgodose. Om ett område är av särskild betydelse för naturvården eller friluftslivet bör dispens normalt aldrig medges. I varje fall krävs restriktivitet om det gäller dispens för enskilda byggnader som tar i anspråk ett för allmänheten tillgängligt område. Intrånget i sådana områden bör alltså begränsas. Åtgärdens närhet till en befintlig bebyggelse samt en trafikerad väg medför att åtgärden inte bedöms utgöra en sådan negativ allmän påverkan av sådan art att en dispens inte kunna beviljas. Dessutom bedöms den aktuella åtgärden tillgodose ett angeläget allmänt intresse.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB, medges för nybyggnad av en transformatorstation samt anläggning av två kablar på fastigheterna Soppero 53:1 och Soppero 108:7, med stöd av 7 kap. 18 b § MB.

Som villkor för beslutet gäller:

1. arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön.
2. strandskyddsdispensen endast omfattar den markyta som transformatorstationen och markarkablarna kommer att uppta.

§ 104 forts.

3. dispensen från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte påbörjats inom två år eller avslutas inom fem år från den dagen dispensen vunnit laga kraft.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 105

B-2022-131

KIRUNA 1:1 - Bygglov om- och tillbyggnad toppstuga

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att bygglov beviljas med stöd av 9 kapitlet 31 § plan- och bygglagen (2010:900)
- Att för att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Tomas Lindgren Ringvägen 7, 981 37 Kiruna som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K enligt 10 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900)
- att ett tekniskt samråd krävs i detta ärende
- att avgift för beslutet är 40 246 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-07--08 § 93
- att ett tillsynsärende skapas för att pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-131-15
2. Ansökan B-2022-131-1 inkommen 2022-03-11
3. Situationsplan, plan-, fasad- och sektionssritning B-2022-131-5 inkommen 2022-03-15
4. Remissyttrande från Stadsbyggnadsstrateg B-2022-131-12 inkommen 2022-05-04

Beskrivning av ärendet

Föreligger en bygglovsansökan som Kiruna kommun har inkommit med, för om- och tillbyggnad av en betongstomme på toppen av Luossavaara på fastigheten Kiruna 1:1. Betongstommen är kopplad till ett bygglov som upphörde att gälla 2012-07-23. Det kan konstateras att byggnaden inte är färdigställd. Därmed finner Miljö- och byggnadsförvaltningen att ett helt nytt bygglov krävs för hela byggnaden. Varken byggnadsverket eller dess användning anses få en sådan betydande inverkan på omgivningen som skulle innebära att plankravet aktualiseras. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer således att den nu sökta åtgärden kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov. Åtgärden kan inte anses motverka de allmänna intressena och en god hushållning med marken. Således bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att med hänsyn till områdets beskaffenhet kommer uppförandet av en toppstuga att ha en begränsad påverkan på naturen. Byggnaden kommer dessutom att vara tillgänglig genom den befintliga infrastrukturen. Byggnaden kommer att placeras fritt i landskapet utan anknytning till andra byggnader och således har områdets topografi och landskapstypen stor betydelse. Toppstugan kommer att förläggas på bergets högsta nivå och därmed kommer den att avvika från omgivande bebyggelse. Följaktligen anser Miljö- och byggnadsförvaltningen att ett nytt landmärke för Kiruna kommer att skapas. Färgsättningen bedöms stå emot byggnadens väl synliga placering och bedöms inte vara uppseendeväckande. Däremot anses skifferbeklädningen på andra våningen ge en visuell tyngd som klinkern inte kan bära upp. Dessutom avviker den svartfärgade papptaket över trappan mot andra material. Därmed finns det obalans mellan byggnadens delar. Med hänsyn till snömängden anses

§ 105 forts.

även det låglutande taket vara olämpligt. Med hänsyn tagen till åtgärdens karaktär bedöms byggnaden ha utrymmen för de olika funktioner som behövs för det ändamål som byggnaden skall användas till och således är lämplig för sitt ändamål.

Hantering av ärendet

Byggnaden skall användas som en åretrund väderskyddad besöksplats och skall rymma bland annat en aktivitetssal. Stommen skall byggas till med en startramp för tävlingar och en trappa som skall användas som sittplats. Byggnaden kommer inte att anslutas till vare sig vatten eller avlopp. En förbränningsstolett kommer att installeras i wc:t som skall placeras i värmestugan. Behov av parkering är tänkt att tillgodoses genom att hänvisa till den befintliga parkeringsplatsen vid sittliften.

Av 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår bland annat att byggnadsnämnden skall underrätta dem som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 och ge dem tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som skall utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser och inte heller är en sådan åtgärd som avses i 31 a § 1. Om ett stort antal personer skall underrättas, får nämnden tillämpa 5 kap. 35 § första stycket 2. Kungörelsen har anslagits på kommunens anslagstavla och annonserats i Kiruna Annonsblad 2022-03-31. Yttrandetiden var till och med 2022-04-21. Inga yttranden har inkommit.

Ärendet har remitterats till kommunens stadsbyggnadsstrateg.

Av kommunens översiktsplan (B10 Kiruna), lagakraftvunnen 2018-12-10 § 149, framgår att den fördjupade översiktsplanen för Kiruna centralort (2014) tillämpas vid hantering av enskilda ärenden tillsammans med denna översiktsplan. Av den fördjupade översiktsplanen framgår bland annat att området utgörs av befintlig slalombacke, med omgivande fjällvegetation. I anslutning till befintlig slalombacke kan anläggningar för verksamheten utvecklas.

Området omfattas av riksintressena för värdefulla ämnen och material (detaljavgränsat) enligt 3 kap. 7 § miljöbalken (1998:808), MB, samt för Försvarsmakten (påverkansområde väderradar).

Området omfattas av riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § MB.

Beslutsmotivering

Av 1 kap. 4 § PBL framgår bland annat att en byggnad är en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den. Den nu aktuella åtgärden kommer att beröra en befintlig betongkonstruktion som består av bland annat ytterväggar, pelare och tak. Således anses den befintliga konstruktionen vara en byggnad. 2007-07-23 beviljade Miljö- och byggnämnden bygglov (Beslutsnummer: D 0278-07) för nybyggnad av hotell (showroom) enligt 8 kap. 11 § plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. Den 8:e februari beslutade Miljö- och byggnämnden om en kontrollplan för arbetena (Beslutsnummer: KP 0013-08 Rev b). Av 8 kap. 33 § ÄPBL framgår att om inte annat följer av 14 eller 14 a §, upphör bygglov att gälla, om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från dagen för beslutet om lov. Det ovannämnda bygglovet

§ 105 forts.

upphörde således att gälla efter fem år från beslutsdatum, det vill säga 2012-07-23. Den kan konstateras att byggnaden inte är färdigställd. Därmed finner Miljö- och byggnadsförvaltningen att ett helt nytt bygglov krävs för hela byggnaden. Miljö- och byggnadsförvaltningen kan vid denna prövning enbart ta ställning till om det finns särskilda skäl till att medge bygglov. Därför kommer inte frågor av en eventuell överträdelse att prövas. Däremot föreslår Miljö- och byggnadsförvaltningen att ett tillsynsärende skapas för att pröva förutsättningarna om påföljd eller ingripande i enlighet med 10 kap. 1 § ÄPBL.

Enligt 9 kap. 2 § krävs det bygglov för bland annat en nybyggnad. Den aktuella åtgärden skall uppföras utanför ett detaljplanerat område. Följaktligen kommer en fullständig prövning av kraven på lokalisering, placering och utformning att göras.

Av 9 kap. 31 § PBL framgår att bygglov skall ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot områdesbestämmelser, inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 samt 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Användningen av markområdet har inte reglerats med områdesbestämmelser. Av 4 kap. 2 § första stycket PBL framgår det så kallad detaljplanekravet som reglerar när en detaljplan skall upprättas. Enligt bestämmelsen skall kommunen med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning. Den situation som närmast kan vara aktuell i det aktuella ärendet är punkt 4 a som anger krav på detaljplan för bland annat ett nytt byggnadsverk som inte är ett vindkraftverk, om byggnadsverket kräver bygglov eller är en annan byggnad än en sådan som avses i 9 kap. 4 a §, och byggnadsverket eller dess användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det råder stor efterfrågan på området för bebyggande.

Under förarbetena till nuvarande PBL diskuterades uttrycket får betydande inverkan på omgivningen. Regeringen anförde bland annat följande (prop. 2009/10:170 s. 195).

Regeringen delar PBL-kommitténs bedömning att de nuvarande bestämmelserna om krav på detaljplan inte är helt entydiga i detta avseende. Samtidigt finns det inte tillräckligt underlag för att helt ersätta kravet på detaljplan vid en betydande inverkan på omgivningen med ett krav på detaljplan endast vid en betydande miljöpåverkan. Utöver miljöpåverkan får uttrycket ”betydande inverkan på omgivningen” även anses omfatta betydande inverkan på landskapsbilden eller på den arkitektoniska stadsmiljön eller på förutsättningarna för trafiken eller på förutsättningarna för friluftslivet. Uttrycket en ”betydande inverkan på omgivningen” får således anses omfatta mer än uttrycket ”en betydande miljöpåverkan”. Bestämmelserna bör dock förtydligas så att det framgår att kravet på detaljplan aldrig kan ersättas av en prövning i ett ärende om bygglov eller förhandsbesked om byggnadsverket kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Ett förtydligande av bestämmelserna i detta avseende innebär inte en skärpning av kravet på detaljplan, utan ger tvärtom en uttrycklig möjlighet att på ett enklare sätt pröva enstaka byggnadsverk direkt i samband med bygglovsprövningen, så länge planen inte medför en betydande miljöpåverkan. Därmed ges stöd för en rationell hantering av bygglovsprövningen och en tydlig samordning med bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivningar.

Dessutom framgår av den ovannämnda paragrafen att både den inverkan som byggnadsverket och dess användning får på omgivningen skall beaktas. Regeringen anförde bland annat följande (prop. 2017/18:167 s. 22).

§ 105 forts.

Med byggnadsverkets inverkan på omgivningen avses såväl sådan inverkan som uppstår i samband med uppförandet av byggnadsverket, t.ex. genom att ur miljösynpunkt värdefull mark tas i anspråk, som den inverkan byggnadsverket i sig har på omgivningen, t.ex. på landskapsbilden eller den arkitektoniska stadsmiljön.

Av kommentaren till plan- och bygglagen (Plan- och bygglagen (2010:900). En kommentar. Del 1. Lars Uno Didón m.fl. 4:2–5 s. 19) framgår att som exempel på enstaka byggnad som kan ha betydande inverkan på omgivningen anförde departementschefen, i samband med tillkomsten av ÄPBL (prop. 1985/86:1 s. 553), större byggnader för t.ex. handel, industri eller service, där det kan vara fråga om störningar av olika slag från verksamheten som sådan eller sekundära effekter i form av trafikalkstring eller säkerhetsrisker. I sådana och liknade fall kan det vara av stort intresse för berörda parter att genom reglering i plan få klarlagt t.ex. hur långt verksamheten ska få breda ut sig i förhållande till omgivningen och vilka möjligheter som ska finnas till bebyggelse i grannskapet. Departementschefen anförde som ytterligare exempel att även lokaliseringen av s.k. svinfabriker och liknade större lantbruksbyggnader med påtagliga miljöeffekter för befintlig bebyggelse kan behöva den prövning av tillåtlighet och placering som en detaljplan innebär (a. prop. s. 558). Eftersom bygglov inte krävs för ekonomibygnader för jordbruk, skogsbruk eller annan liknade exemplet med svinfabriker och liknade större lantbruksbyggnader antas inte ta sikte på bygglovsbefriade ekonomibygnader.

Den nu aktuella byggnaden kommer att användas som en åretrund väderskyddad besöksplats och skall rymma bland annat en aktivitetssal, en startramp för tävlingar och en trappa som skall användas som sittplats. Idag används Luossavaara som rekreationsområde och sålunda följer åtgärden översiktsplanens intentioner. På grund av den föreslagna placeringen kommer den tilltänkta åtgärden att vara väl synlig och därmed medföra en påverkan på stads- och landskapsbilden. Däremot varken byggnadsverket eller dess användning anses få en sådan betydande inverkan på omgivningen som skulle innebära att plankravet aktualiseras. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer således att den nu sökta åtgärden kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov.

I plan- och bygglagstiftningen har det bland annat införts en lista med projekt, så kallade MKB-projekt. Ett MKB-projekt är ett projekt som enligt PBL och miljöbalken skall miljöbedömas i en detaljplanprocess. De projekt som avses är bland annat en skidbacke och en skidlift. Även en åtgärd som ska vidtas i ett område som redan har tagits i anspråk för någon av dessa projekt skall prövas genom detaljplan. Den nu sökta byggnaden skall placeras i närhet av en skidlift och ett lifthus, däremot är dess användning inte kopplad till den befintliga anläggningen. Det har inte framkommit några specifika uppgifter som indikerar att naturvärdena på området skulle vara så höga att platsen redan av denna anledning skulle vara olämplig. Enligt Artportalen, en webbplats för observationer av Sveriges växter, djur och svampar, rapporterades i närhet av den tilltänkta placeringen, mellan 1970 och 2022, ett stort antal rödlistade arter såsom kricka, drillsnäppa, svartsnäppa, skrattnås, gråtrut, fiskmås, havstrut, duvhök, blå kärrhök, brun glada, fjällvråk, tretåig hackspett, pilgrimsfalk, stenfalk, kråka, gråkråka, talltita, lappmes, berglärka, hussvala, grönsångare, björktrast, rödvingetrast, svartvit flugsnappare, tallbit, grönfink, vinterhämpling, lappsparv, gulsparrv, videsparv, sävsparv och dvärgsparv. Av handlingarna i ärendet kan inte uteslutas att arterna skulle påverkas eller vilken påverka störningarna och buller under byggtiden skulle ha. Däremot, eftersom det rör sig om uppförande av en byggnad, bedöms det tillkommande ianspråktagandet inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan som skulle innebära att en

§ 105 forts.

miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram eller att den aktuella platsen skulle anses vara olämplig för bebyggandet. Åtgärden kan följaktligen inte anses motverka de allmänna intressena och en god hushållning med marken. Således bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att med hänsyn till områdets beskaffenhet kommer uppförandet av en toppstuga att ha en begränsad påverkan på naturen.

Av 3 kap. 1 § PBL framgår att varje kommun skall ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Enligt 3 kap. 2 § PBL skall översiktsplanen ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen skall även ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden skall användas, och hur den byggda miljön skall användas, utvecklas och bevaras. Däremot är planen inte bindande. Av översiktsplanen framgår att berget Luossavaara har tidigare varit järngruva och senare forskningsgruva. Verksamheten har upphört och området används i stället för fritid och rekreation med till exempel slalombacke och område för downhill cykling. Det pågår planer för utveckling av slalombacken med omgivning. Området är mycket viktigt för närrekreation och friluftsliv. Det rör sig mycket folk i området året runt och midnattsolsstigen som går upp på toppen av Luossavaara är populär sommartid. Kiruna kommun har tagit fram en utvecklingsplan för Luossavaara- och Matojärviområdet med syfte att utveckla området för turistisk verksamhet. Utvecklingsplanen är en strategisk 10-årsplan där bland annat en sittlift, utveckling av toppstuga, förbindelse/terrass mellan Luossavaara och Matojärvi samt utveckling av cykelparken ingår.

Området omfattas av riksintressena för värdefulla ämnen och material. Av 3 kap. 7 § andra stycket MB framgår att områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dessa. Av förarbetena (prop. 1997/98:45 del 2 s. 671) framgår att bestämmelsen avser fyndigheter av sådana ämnen eller material som är eller bedöms kunna bli av stor betydelse för landets försörjningsberedskap. Inom sådana områden med särskilt värdefulla resurser får kommunerna och de statliga myndigheterna inte planera för eller lämna tillstånd till verksamheter som kan förhindra eller påtagligt försvåra ett utnyttjande av resurser.

Den nu aktuella åtgärden anses vara en komplettering till det befintliga rekreationsområdet och dess användning stämmer överens med översiktsplanens riktlinjer. Områdets karaktär och ändamål har ändrats sedan mitten av 1980-talet när Luossavaara användes som forskningsgruvan. Utifrån vad som framkommit om syftet med den eventuella byggnaden anser förvaltningen att rekreationsanvändningen inte försvåras till följd av den aktuella åtgärden. Med beaktande av området, dess beskaffenhet och rekreationsområdets karaktär, anser förvaltningen att det från allmän synpunkt medför god hushållning att tillåta en toppstuga på den aktuella platsen. Den berörda ytan anses därmed vara lämplig för ändamålet att bebyggas med en toppstuga av enkel karaktär. Vid denna bedömning beaktas bland annat utvecklingsplan för Luossavaara- och Matojärviområdet med syfte att utveckla området för turistisk verksamhet.

Den föreslagna placeringen kommer inte att riskera påverka allmänhetens tillgång till området eller innebära att den berörda platsen får en privatiserande effekt i ett område som uppfattas vara tillgängligt för allmänhet. Eftersom byggnaden kommer delvis att användas som en startramp för bland annat skidtävlingar, behöver byggnaden ligga för sin funktion på Luossavaaras topp. Områdets karaktärsdrag bedöms inte påverkas i sådan omfattning att bygglov på den grunden kan nekas.

§ 105 forts.

Den stuga som nu sökts bygglov för kommer att sakna vatten och avlopp och därmed uppfyller kraven på en enkel standard. Stugans avsedda användning blir med anledning av denna standard begränsad. Med beaktande av detta anser Miljö- och byggnadsförvaltningen att kraven på platsens lämplighet med hänsyn till möjligheterna att ordna avlopp och avfallshantering enligt 2 kap. 5 § PBL inte behöver ställas lika högt som när det är fråga om till exempel permanentboende. Behov av parkering är tänkt att tillgodoses genom att använda den befintliga parkeringsplatsen vid sittliften. Detta innebär att området inte kommer att trafik belastas och ytterligare ytan kommer inte att tas i anspråk för parkeringsplatserna. Med hänsyn till förhållandena på platsen anses parkeringslösningen minska människans påverkan genom att använda en befintlig parkeringsytan. Byggnaden kommer dessutom att vara tillgänglig genom den befintliga infrastrukturen. Uppförandet av byggnaden bedöms därmed inte strida mot 2 kap. 5 § PBL.

Kravet på hänsyn och god helhetsverkan enligt 2 kap. 6 § 1 PBL kallas ofta för anpassningskravet. På grund av stugans volym, utformning och placering kommer byggnaden att vara väl synlig och därmed medföra en påverkan på stads- och landskapsbilden. Av regeringens proposition (prop. 1985/86:1 s. 479-480) framgår bland annat att byggnader skall ha en yttre form och färg, som är lämplig för byggnaderna som sådana och ger en god helhetsverkan. Av förarbetena till 38 § första stycket byggnadsstadgan (prop. 1959:168 s. 251) framgår bland annat att bestämmanderätten över byggnaders utformning i första hand tillkommer den byggande och att byggnadsnämndens ingripanden bör begränsas till sådana fall där förvekligheten av den byggandes intentioner skulle innebära ett inslag i stads- eller landskapsbilden av så störande art, att den från allmän synpunkt inte kan tolereras. Utredningen framhåller att en av byggnadsnämndens viktigaste uppgifter är att vaka över att bebyggelsen får en tilltalande utformning när en ny miljö skall skapas och när nya byggnader skall anpassas till en befintlig miljö. Det bör därför finnas ett stöd för mer konstruktiva ambitioner än att enbart ha en möjlighet att i efterhand kunna ingripa mot uppseendeväckande estetiska missgrepp. I det nu aktuella fallet kommer byggnaden att placeras fritt i landskapet utan anknytning till andra byggnader och således har områdets topografi och landskapstypen stor betydelse. Toppstugan kommer att förläggas på bergets högsta nivå och därmed kommer den att avvika från omgivande bebyggelse. Följaktligen anser Miljö- och byggnadsförvaltningen att ett nytt landmärke för Kiruna kommer att skapas.

Färgsättningen bedöms stå emot byggnadens väl synliga placering och bedöms inte vara uppseendeväckande. Däremot anses skifferbeklädningen på andra våningen ge en visuell tyngd som klinkern inte kan bära upp. Dessutom avviker den svartfärgade papptaket över trappan mot andra material. Därmed finns det obalans mellan byggnadens delar. Den ovanstående bedömningen anses däremot inte påverkas i sådan omfattning att bygglov på den grunden kan nekas. Med hänsyn till snömängden anses även det låglutande taket vara olämpligt. I samband med beslut om startbesked skall Miljö- och byggnämnden avgöra om de tekniska egenskapskraven kan komma att uppfyllas.

Stadsbyggnadsstrategen har inget att erinra beträffande gestaltningsförslaget. Det är positivt att man vill utveckla toppstugan till något som bidrar till Luossavaaras utveckling. Dock råder det osäkerhet kring arrendeförhållanden i området, vilket byggherren bör säkerställa innan större satsningar verkställs då det ser ut att vara en stor investering.

Byggnaden skall användas som en åretrund väderskyddad besöksplats och skall rymma bland annat en aktivitetssal, förrådsutrymmen, ett wc samt en trappa som skall användas som sittplats.

Med hänsyn tagen till åtgärdens karaktär bedöms byggnaden ha utrymmen för de olika funktioner som behövs för det ändamål som byggnaden skall användas till och således är lämplig för sitt ändamål. Aktivitetssalen (inklusive wc:t) och uteplatsen på plan 2 är tillgängliga genom en hiss.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

- att bygglöv beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900)
- att för att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Tomas Lindgren Ringvägen 7, 981 37 Kiruna som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K enligt 10 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900)
- att ett tekniskt samråd krävs i detta ärende
- att avgift för beslutet är 40 246 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-07--08 § 93
- att ett tillsynsärende skapas för att pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

- av Sten Nylén (SJVP)
- att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 106

B-2022-26

KUTTAINEN 36:6 - Bygglov nybyggnad- Fritidshus

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att ansökan om bygglov avslås med stöd av 9 kapitlet 31 § plan- och bygglagen (2010:900)

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-26-38
2. Ansökan B-2022-26-1 inkommen 2022-01-19
3. Planritning B-2022-26-6 inkommen 2022-02-15
4. Fasad mot öst B-2022-26-6 inkommen 2022-02-15
5. Fasad mot norr B-2022-26-6 inkommen 2022-02-15
6. Fasad mot syd B-2022-26-6 inkommen 2022-02-15
7. Fasad mot väst B-2022-26-6 inkommen 2022-02-15
8. Sektionsritning B-2022-26-6 inkommen 2022-02-15
9. Primärkarta B-2022-26-7 inkommen 2022-03-25
10. Remissyttrande från Miljökontoret B-2022-26-12 inkommen 2022-04-13
11. Remissyttrande från Trafikverket B-2022-26-16 inkommen 2022-04-22
12. Epostmeddelande från sökanden B-2022-26-18 inkommen 2022-04-22
13. Remissyttrande från TVAB B-2022-26-27 inkommen 2022-05-06
14. Epostmeddelande från sökanden B-2022-26-29 inkommen 2022-05-06
15. Epostmeddelande från TVAB B-2022-26-32 inkommen 2022-05-11
16. Epostmeddelande från TVAB B-2022-26-35 inkommen 2022-05-16
17. Tjänsteanteckning upprättad 2022-05-16

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan som inkom 2022-01-19 från Björn Frostälv, om bygglov för uppförande av ett fritidshus på fasigheten Kuttainen 36:6. Den nytillkomna byggnadsarean kommer att uppgå till 79,8 kvadratmeter. Nockhöjden blir 4,8 meter. Av inlämnad ansökan framgår att byggnaden inte kommer att anslutas till vatten. En sluten tank kommer att installeras. Med beaktande av de inlämnade remissyttrandena samt med hänsyn till förhållandena i området, gör Miljö- och

§ 106 forts.

byggnadsförvaltningen bedömningen att den berörda marken inte är lämpad för nybyggnad av ett fritidshus med hänsyn till möjligheterna att ordna avloppsfrågan på ett tillfredsställande sätt och således anses åtgärden stå i strid mot bestämmelserna i 2 kap. PBL. Bygglovet kan därmed inte medges med stöd av 9 kap. 31 § PBL.

Hantering av ärendet

Fastigheten ligger utanför detaljplanerat område och områdesbestämmelser men inom samlad bebyggelse. Av kommunens översiktsplan (Bj31 Kuttainen), lagakraftvunnen 2018-12-10 § 149, framgår bland annat att markanvändningen på bebyggt område är flexibel. Området kring Kuttainen är ett kärnområde för Könkämä samebys renbetning. Kuttainen är bostadsort för Könkämä sameby och samebyn har haft viste i Kuttainen sedan lång tid tillbaka. Vid ny bebyggelse bör det utredas om det finns möjlighet att ansluta till kommunalt vatten och avlopp, även för bebyggelse som ligger utanför verksamhetsområdet. Vattenskyddsområdet beaktas. Området ligger i södra delen av byn mellan Tervavuoma och vägen in till byn och berör bostäder kring vägen. Samråd med Tekniska Verken i Kiruna AB (TVAB) om vatten och avlopp eller vattenskyddsområde berörs. Radonrisk skall beaktas. Brandvärn finns i Kuttainen men insatsstyrka på deltid finns i Vittangi. Vid utformning och placering av byggnader skall hänsyn tas till lång insatstid för räddningstjänsten. I Kuttainen finns tre fågelskyddsområden. Ett på ön Isosaari, ett i sjön öster om byn samt ett kring de mindre vattendragen direkt sydväst om byn (Tervajärvi, Juholajärvi, Maunukainen och Niilivuopio).

Kuttainen är en gammal jordbruksby. I Kuttainen finns utpekade områden för bevarandevärd odlingsmark. Del av ön Isosaari med slätter och timrade lador samt betesmarker i Kuttainen är av högsta bevarandeklass. Fårskötsel bedrivs på Isosaari. Kulturhistoriskt intressant bebyggelse, äldre gårdar med uthus, finns i norra delen av byn. Ett fåtal av dessa byggnader är bevarade vilka är lokaliserade inom området där väg 900 svänger runt, i anslutning till den utpekade ängsmarken. I utkanten av Kuttainen by samt på ön Isosaari finns ett stort antal fornminnen.

Riksantikvarieämbetets fornsök beaktas.

Enskilda nya utfarter eller ändrad utfart från befintlig bebyggelse mot väg 900 samråds med Trafikverket. Eventuella föroreningar från det nedlagda avfallsupplaget beaktas.

Området omfattas av riksintressena för friluftsliv och naturvård enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken.

Av 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår bland annat att byggnadsnämnden skall underrätta dem som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 och ge dem tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som skall utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser och inte heller är en sådan åtgärd som avses i 31 a § 1.

Fastighetsägarna på fastigheten Kuttainen 1:5, Kuttainen 5:14, Kuttainen 5:16, Kuttainen 6:5, Kuttainen 6:8, Kuttainen 36:1, Kuttainen 36:2, Kuttainen 36:6, Kuttainen 38:3, Kuttainen 55:5, Kuttainen 60:2 och Kuttainen 60:5 har givits tillfälle att yttra sig. Ingen erinran har inkommit.

Ärendet har remitterats till Trafikverket, Miljökontoret och Tekniska Verken i Kiruna AB (TVAB). Miljökontoret yttrar att fastigheten ligger i direkt anslutning till kommunalt vatten- och avloppsområde och bör därför anslutas till kommunalt vatten och avlopp. En ansökan om enskild

§ 106 forts.

avloppsanläggning kommer på grund av detta med stor sannolikhet att avslås. Trafikverket framför bland annat att en ny vag anslutning, det vill säga en utfart, får inte försämra trafiksäkerheten på vägen. För att ansluta en enskild väg till en allmän väg krävs tillstånd från väghållningsmyndigheten. Tillstånd krävs även för breddning eller flytt av befintlig utfart. Reglerna för ny eller ändrad utfart finns i 39 § väglagen (1971:948). Trafikverket ser helst att möjligheten att samordna anslutningen med den befintliga utfarten övervägs, så att antalet potentiella konfliktpunkter hålls nere. Trafikverket anser att tillstånd för ny anslutning skall ha erhållits före bygglov kan ges. Sökanden bekräftade genom epostmeddelande att tillstånd för att använda den befintliga infarten till fastigheten 36:6 finns och därmed behöver inte en ny anslutas. Angående avloppssystem så är planen att använda en torrklosett, en så kallad förbränningstolett. Tanken är enbart tänkt för grävatten. Via telefonsamtal informerade sökanden bygglovskontoret om att en sluten tank kommer att installeras vilken skall användas endast till att diska och tvätta händerna. Ingen dusch kommer att finnas. Ett förbränningstolett kommer att installeras och tillgång till det befintliga husets wc är också möjlig.

Av TVAB:s yttrande framgår bland annat att fastigheten är redan ansluten till det kommunala vatten och avloppssystemet. Det finns inga hinder för att ansluta det nya fritidshuset till befintlig ledning som idag finns till fastigheten. En vattenmätare skall monteras i det nya fritidshuset, och abonnemang upprättas för avläsning av förbrukningen. Om avslutning inte sker till befintlig ledning, har TVAB inget att erinra mot att fastigheten anlägger sluten tank för grävatten. Vidare framgår att fritidshus omfattas av det kommunala renhållningsansvaret och ska vara ansluten till kommunens renhållning. Många fritidshus har så kallad gemensamma uppsamlingsplatser, medan andra har egna kärl.

Beslutsmotivering

Av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår att bygglov skall ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot områdesbestämmelser, inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Det berörda området omfattas inte av områdesbestämmelser. I ett område utanför detaljplan och områdesbestämmelser ska prövningen omfatta lokalisering, detaljplanekravet och miljö kvalitetsnormerna. Kommunen skall i en översiktsplan redovisa hur allmänna intressen enligt 2 kap. PBL kommer att tillgodoses vid beslut om mark- och vattenanvändning (3 kap. 4 § första meningen PBL). I praxis har konstaterats att en väl underbyggd fördjupad kommunal översiktsplan i och för sig kan fungera styrande vid etableringar inom en kommun, men översiktsplanen med dess tillägg är inte bindande vid lokaliseringsprövningen. Av översiktsplanen framgår bland annat att markanvändningen på bebyggt område är flexibel. Området i närhet av den aktuella fastigheten är bebyggt med bland annat bostadshus. Åtgärdens användning bedöms överensstämma med områdets användningsändamål samt följa översiktsplanen. Detta är dock inte ensamt tillräckligt för att anse att platsen är lämplig för bebyggelse. En bedömning måste göras utifrån förhållandena i det enskilda fallet.

Av 4 kap. 2 § första stycket PBL framgår det så kallad detaljplanekravet som reglerar när en detaljplan ska upprättas. Enligt bestämmelsen skall kommunen med en detaljplan pröva ett mark-

§ 106 forts.

eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning. Den situation som närmast kan vara aktuell i det aktuella ärendet är den första punkten som anger krav på detaljplan för bland annat en ny sammanhållen bebyggelse med bygglovspliktiga byggnadsverk, om det behövs med hänsyn till bebyggelsens karaktär, omfattning eller inverkan på omgivningen, till behovet av samordning eller till förhållandena i övrigt. Enligt Boverket är en bebyggelse en "sammanhållen bebyggelse" om bebyggelsen skall bestå av minst tre byggnader, byggnaderna ska vara placerade på minst två tomter och tomterna ska gränsa till varandra eller skiljas åt endast av en väg, gata eller parkmark.

Enligt 1 kap. 4 § PBL definieras tomten som ett område som inte är en allmän plats men som omfattar mark avsedd för en eller flera byggnader och mark som ligger i direkt anslutning till byggnaderna och behövs för att byggnaderna ska kunna användas för avsett ändamål. Uppförande av det tilltänkta fritidshuset skulle således innebära att en ny tomt skapas som gränsar till två intilliggande bebyggda tomter samt en tomt på andra sida vägen. Bebyggelserna på alla tomter skall bestå av mer än tre byggnader och skall vara placerade på fyra tomter som gränsar till varandra eller skiljas åt endast av en väg.

Den nu aktuella åtgärden avser uppförande av ett fritidshus på en redan bebyggd fastighet. Husets storlek samt placering och utformning bedöms inte avvika mot övrig bebyggelse och således kommer fritidshusets placering och utformning att inte att medföra någon omgivningspåverkan av betydelse. Fastigheten befintliga in- och utfarten kommer att användas. Således, och i och med husens volym samt effekt för omgivningen, bedöms den aktuella åtgärden inte medföra en sådan påverkan som skulle innebära kravet på detaljplan. Sålunda kan ärendet prövas i samband med en prövning av ansökan om förhandsbesked.

Av inkomna handlingar framgår att en enskild avloppsanläggning kommer att anordnas. Vid prövningen av frågor enligt PBL ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen. Av 2 kap. 5 § PBL framgår bland annat att i ärenden om bygglov skall bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp.

Av översiktsplanen framgår bland annat att vid ny bebyggelse bör det utredas om det finns möjlighet att ansluta till kommunalt vatten och avlopp, även för bebyggelse som ligger utanför verksamhetsområdet. TVAB har framfört att det finns inga hinder för att ansluta det nya fritidshuset till befintlig ledning som idag finns till fastigheten eller om avstyckning görs kan anslutning till kommunalt vatten och avlopp ske genom särskilt avtal. Dessutom har Miljökontoret yttrat att fastigheten ligger i direkt anslutning till kommunalt vatten- och avloppsområde och bör därför anslutas till kommunalt vatten och avlopp. En ansökan om enskild avloppsanläggning kommer på grund av detta med stor sannolikhet att avslås. Sökanden har bekräftat att önskemålet är att installera en sluten tank och inte ansluta huset till vatten. Mot denna bakgrund, och med beaktande av de ovan nämnda yttrandena, gör Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömningen att den berörda marken inte är lämpad för nybyggnad av ett fritidshus med hänsyn till möjligheterna att ordna avloppsfrågan på ett tillfredsställande sätt. Med hänsyn till förhållandena i området anses således åtgärden stå i strid mot bestämmelserna i 2 kap. PBL. Bygglövet kan därmed inte medges med stöd av 9 kap. 31 § PBL.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att ansökan om bygglov avslås med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900)

§ 106 forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 107

B-2022-2

SKRAPAN 8 - Bygglov nybyggnad- Industribyggnad samt rivning av två komplementbyggnader

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att den del av ansökan som avser nybyggnad av industribyggnad beviljas, under förutsättning att parkeringssituationen löses
- att den del av ansökan som avser rivning av två komplementbyggnader beviljas med stöd av 9 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900)
- att för att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Magnus Tavér Föreningsgatan 7 C, 981 31 Kiruna som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K enligt 10 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900)

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Ansökan B-2022-2-1	inkommen 2022-01-03
2. Nybyggnadskarta B-2022-2-4	inkommen 2022-03-31
3. Planritning B-2022-2-4	inkommen 2022-03-31
4. Fasad- och sektionsritning B-2022-2-4	inkommen 2022-03-31
5. Kommunikering om förslag till beslut B-2022-2-6	skickad 2022-04-06
6. Svar på kommunikering B-2022-2-7	inkommen 2022-04-06

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan från Frost 2 Fastigheter AB har, genom Magnus Bäcktorp, om bygglov för nybyggnad av en industribyggnad samt rivning av två komplementbyggnader på fastigheten Skrapan 8. Den nu aktuella industribyggnaden kommer att placeras delvis på fastighetsgräns och delvis 2,705 meter från fastighetsgränsen och således strider dess placering mot detaljplanen.

Hantering av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår, att den del av ansökan som avser nybyggnad av industribyggnad avslås med stöd av 9 kap. 30, 31 b och 31 c §§ plan- och bygglagen (2010:900), att den del av ansökan som avser rivning av två komplementbyggnader beviljas med stöd av 9 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900), att en kontrollansvarig krävs inte i detta ärende

Beslutsmotivering

Miljö- och byggnämnden anser att avvikelserna är liten därför kan bygglov ges.

§ 107 forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Per Gustav Idivuoma (SL)

att förvaltningens förslag bifalles

av Sten Nylén (SJVP)

att den del av ansökan som avser nybyggnad av industribyggnad beviljas, under förutsättning att parkeringssituationen löses

att den del av ansökan som avser rivning av två komplementbyggnader beviljas med stöd av 9 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900)

att för att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Magnus Tavér Föreningsgatan 7 C, 981 31 Kiruna som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K enligt 10 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900)

Ordförande finner att två förslag till beslut föreligger, han ställer förslagen mot varann i en öppen omröstning, och finner att hans förslag vinner.

Nämnden beslutar således i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 108

B-2022-183

LANNAVAARA 21:2 - Strandskyddsdispens nybyggnad- Kabelschakt

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att medge dispens från strandskyddsbestämmelser i 7 kapitlet 15 § miljöbalken (1998:808), MB, med stöd av 7 kapitlet 18b § MB, för kabelschakt samt uppförandet av kabelskåp på fastigheten Lannavaara 21:2, Lannavaara 11:1, 27:3, 1:13, 21:4 m.fl.

att dispensen omfattar endast den yta som åtgärderna upptar.

att avgiften för dispensen är 7 104 kronor

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-183-7
2. Ansökan B-2022-183-1 inkommen 2022-03-29
3. Översiktskarta 1 B-2022- 183-4 inkommen 2022-04-08
4. Översiktskarta 2 B-2022-183-4 inkommen 2022-04-08
5. Översiktskarta 3 B-2022-183-4 inkommen 2022-04-08
6. Situationsplan B-2022-183-6 inkommen 2022-05-05

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan från Vattenfall Eldistribution AB, via Ulrika Larefalk, om strandskyddsdispens för kabelschaktning på fastigheten Lannavaara 21:2, Lannavaara 11:1, 27:3, 1:13, 21:4 m.fl samt för anläggning av kabelskåp. Åtgärden är en luftkabel som grävs ner, en starkströmsanläggning samt fyra kabelskåp för att så kunna säkra strömförsörjning till befintliga bostäder. Kabelschaktningens storlek är 0,5 m brett, 0,6 m djupt med sand som läggs kring kabel vid behov, kabelskåpen är 1,2 x 0,85 x 0,22 m. Åtgärden kommer inte påverka allmänhetens möjlighet till att vistas i området. Naturmiljön påverkas minimalt då schakt grävs mestadels i vägområde. I nuläget är naturmiljön skog samt åker. De åtgärder som vidtas för att undvika påverkan på naturmiljön är att rena massor användas samt att överskott tas omhand. Schaktningen kommer hamna ca 50 meter från strandkant som närmast vid medelvatten, se bilaga situationsplan.

Hantering av ärendet

§ 108 forts.

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken. Strandskyddet gäller generellt vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområden intill 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, 7 kap. 14 § miljöbalken. Inom ett strandskyddsområde får inte exempelvis nya byggnader uppföras, 7 kap. 15 § miljöbalken. Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 b-c och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 f och 18 h §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Beslutsmotivering

Miljö- och byggnämndens bedömning är att planerad åtgärd inte kommer medföra försumbar olägenhet för miljön. Vidare är bedömningen att planerad åtgärd inte försämrar den allemansrättsliga tillgången till strandområdet på så sätt att en avhållande effekt för allmänheten uppstår.

I denna ansökan åberopas dispensensskäl 7:18 c §, om upphävande eller dispens från strandskyddet inom ett område som redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften, 2 att området är genom väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering väl avskilt från området närmast strandlinjen samt 5 behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

I aktuellt ärende åberopas dispensensskälen med motiveringen att de tilltänkta åtgärderna placeras inom mark som redan är i anspråktagen, då det är en schaktning inom ett område där det uppförts väg samt byggnader närmare strandlinjen än vad schaktningen samt de övriga åtgärderna kommer placeras. Vidare så avskiljer en mindre väg den tilltänkta schaktningen samt samtliga kabelskåp på delar av ställen, se bilaga situationsplan. Slutligen bör denna schaktning genomföras för att möjliggöra anläggningen av luftkabel. De övriga åtgärderna, fyra kabelskåp bör uppföras på området för att så kunna säkra strömförsörjning till befintliga bostäder. Dispensskäl punkt 1, punkt 2 samt punkt 5 bedöms således som uppfyllda.

Enligt 7 kap. 18b Miljöbalken (1998:808) får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från byggnadsförbudet strandskydd, om det finns särskilda skäl. Enligt 7 kap. 26 § MB får strandskyddsdispens endast ges om det är förenligt med strandskyddets syfte, vilket anges i 7 kap. 13 § MB

§ 108 forts.

Livsvillkoren för djur- och växtliv på land och vatten bedöms inte påverkas på ett oacceptabelt sätt av planerad tillbyggnad. Lokaliseringen får därför anses som lämplig. Med hänvisning till ovan anförda, samt till de handlingar som legat till grund för bedömningarna, anser miljö- och byggnämnden att strandskyddets syften inte långsiktigt påverkas negativt och att det finns särskilda skäl för att bevilja dispens från strandskyddsreglerna enligt ansökan.

För dispensen gäller följande villkor:

- Arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön.
- Dispensen från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag dispensen vunnit laga kraft

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att medge dispens från strandskyddsbestämmelser i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB, med stöd av 7 kap. 18b § MB, för kabelschakt samt uppförandet av kabelskåp på fastigheten Lannavaara 21:2, Lannavaara 11:1, 27:3, 1:13, 21:4 m.fl.

att dispensen omfattar endast den yta som åtgärderna upptar.

att avgiften för dispensen är 7104 kronor

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 109

B-2022-60

PUOLTSA 1:85 - Tidsbegränsat bygglov-Tälthall

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att tidsbegränsat bygglov till och med 2032-04-30 avslås

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Ansökan B-2022-60-1	inkommen 2022-02-06
2. Anmälan om KA B-2022-60-10	inkommen 2022-03-01
3. Avvecklingsplan B-2022-60-10	inkommen 2022-03-01
4. Plan-, fasad- och sektionsritning B-2022-60-26	inkommen 2022-04-19
5. Sektionsritning B-2022-60-1	inkommen 2022-02-06
6. Granneyttrande 1:39-1, B-2022-60-16	inkommen 2022-03-11
7. Granneyttrande 1:39-2, B-2022-60-17	inkommen 2022-03-11
8. Granneyttrande 1:6-1, B-2022-60-14	inkommen 2022-03-08
9. Granneyttrande 1:6-2, B-2022-60-15	inkommen 2022-03-10
10. Granneyttrande 1:6-3, B-2022-60-18	inkommen 2022-03-10
11. Granneyttrande 1:6-4, B-2022-60-19	inkommen 2022-03-10
12. Yttrande räddningstjänsten, B-2022-60-12	inkommen 2022-03-09
13. Reviderad situationsplan, B-2022-60-24	inkommen 2022-03-30

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan om tidsbegränsat bygglov för nybyggnation av en tälthall på fastigheten Puoltsa 1:85. Ansökt åtgärd utgör en tälthall avsett som ridhall och planeras användas till och med 2032-04-30. Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Sökt åtgärd uppfyller inte de krav som ställs i detaljplanen då den avviker från detaljplanen med en yta på 7,5 kvadratmeter samt uppfyller inte kraven om fasadmateriell i trä samt att tak ska utformas som sadeltak.

Hantering av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår, att bevilja tidsbegränsat bygglov till och med 2032-04-30 med stöd av 9 kap. 33 plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att godkänna kontrollansvarig

§ 109 forts.

Thomas Lindgren som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K, behörighetsnummer SC 1234-16, att avgift för bygglovet är 37 934,80 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-04-12 § 50

Beslutsmotivering

Sökt åtgärd uppfyller inte de krav som ställs i detaljplanen då den avviker från detaljplanen med en yta på 7,5 kvadratmeter samt uppfyller inte kraven om fasadmaterial i trä samt att tak ska utformas som sadeltak.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Per-Gustav Idivuoma (SL), med bifall av Siv Gunillasson Sevä (S) och Peter Aléx (FI)

Att förvaltningens förslag bifalles

av Sten Nylén (SJVP)

att tidsbegränsat bygglov till och med 2032-04-30 avslås

Ordförande finner att två förslag till beslut föreligger. Votering begärs och ska verkställas., de som röstar på Per-Gustav Idivuomas m.fl. förslag, röstar ja, de som röstar på Sten Nyléns förslag röstar nej. Voteringen utfaller med 3 ja-röster och 4 nej-röster enligt bilagd voteringslista. Nämnden beslutar således i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

Reservation av Per-Gustav Idivuoma (SL) till förmån för eget förslag.

---

§ 110

B-2022-193

KURRAVAARA 4:41 - Strandskyddsdispens nybyggnad- Garage

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kapitlet 15 § miljöbalken (1998:808), MB medges för nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten Kurravaara 4:41 med stöd av 7 kapitlet 18 b § MB
- att besluta om tomtplatsavgränsning för fastigheten Kurravaara 4:41
- att avgiften för dispensen är 7 104 kronor

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-193-5
2. Ansökan B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
3. Situationsplan B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
4. Översiktskarta B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
5. Fasadritningar B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
6. Sektionsritning B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
7. Översiktskarta B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
8. Överlämning av Länsstyrelsen B-2022-193-1 inkommen 2022-04-05
9. Tomtplatsavgränsning B-2022-193-5 inkommen 2022-05-18
10. Mått till strandlinje B-2022-193-5 inkommen 2022-05-18
11. Skrivelse B-2022-193-4 inkommen 2022-05-03

Beskrivning av ärendet

Föreligger ärende som avser strandskyddsdispens för nybyggnad av garage. Komplementbyggnaden avser ersätta en parkeringsplats samt friggebod som rivits. Fastigheten ligger i ett område med flertalet permanentbostäder samt fritidshus. Fastigheten är placerad intill vatten vilket resulterar i att denna åtgärd kräver dispens från strandskyddet. Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömer att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § MB för att medge

§ 110 forts.

dispens från strandskyddsbestämmelserna. Sökt åtgärd bedöms inte innebära en påtaglig negativ inverkan på allmänna intressen i området och bedöms vara förenlig med strandskyddets syften. Förvaltningen bedömer således att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB kan medges, med stöd av 7 kap. 18 b § MB, för nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten Kurravaara 4:41. Vidare även ta ett beslut om tomtplats för fastigheten Kurravaara 4:41 samt slutligen att avgiften för dispensen är 7104 kronor.

Hantering av ärendet

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken. Strandskyddet gäller generellt vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområden intill 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, 7 kap. 14 § miljöbalken. Inom ett strandskyddsområde får inte exempelvis nya byggnader uppföras, 7 kap. 15 § miljöbalken. Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 b-c och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 f och 18 h §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Beslutsmotivering

Miljö- och byggnämndens bedömning är att planerad åtgärd inte kommer medföra försumbar olägenhet för miljön. Vidare är bedömningen att planerad åtgärd inte försämrar den allemansrättsliga tillgången till strandområdet på så sätt att en avhållande effekt för allmänheten uppstår.

I denna ansökan åberopas dispensensskäl 7:18 c §, om upphävande eller dispens från strandskyddet inom ett område som 1. Redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknat betydelse för strandskyddets syften, samt 3. Behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

I aktuellt ärende åberopas dispensensskälen med motiveringen att åtgärden placeras på en fastighet som redan är ianspråktaget. Området runt fastigheten är även det ianspråktaget med diverse byggnader samt åtgärder av samma slag. Därför görs bedömningen att området redan har tagits i anspråk. Vidare så är fastigheten en strandnära fastighet vilket resulterar i att denna typ av åtgärd bör uppföras på strandskyddat område. Denna åtgärd är även nödvändig för sökande då de ersätter en parkeringsplats samt friggebod med ett garage. Garaget samt storleken på den motiveras av sökande med att de i familjen har två större bilar, en husvagn på tio meter som behöver förvaras i garage. Vidare har de även fyra snöskotrar som även de behöver förvaras i garage under sommar

§ 110 forts.

samt höst. Utöver dessa så behöver sökande utrymme för övrig förvaring såsom däck till alla fordon. Dispensskäl punkt 1 samt 3 bedöms således som uppfyllda.

Vidare ligger fastigheten placerad i närhet till utpekade LIS-område. Det utpekade LIS-området syftar till att täcka behovet av tillbyggnad, komplementbyggnader och nybyggnad för att så kunna ge de boende möjlighet att utveckla sitt boende för att det ska vara attraktivt att bo kvar i kommunen. Möjligheten att bygga strandnära kan också gynna inflyttningen och därmed utvecklingen i hela kommunen. (Översiktsplan 2018, Kiruna kommun)

Enligt Naturvårdsverkets handbok Strandskydd – en vägledning för planering och prövning (Handbok 2009:4, Utgåva 2), avses med tomtplats i miljöbalken den zon kring en byggnad som utgör byggnadens privata hemfridszon. En hemfridszon är således det område närmast runt ett bostads- och fritidshus där den boende har rätt till ett privat område och att få vara ostörd. Inom detta område gäller inte allemansrätten. Tomten kan normalt aldrig sträcka sig utanför den egna fastigheten. Bedömningen görs att tomtplatsavgränsningen är lika fastighetsgränserna gällande fastigheten Kurravaara 4:41. På fastigheten finns en huvudbyggnad som uppförts 2003.

Enligt 7 kap. 18b Miljöbalken (1998:808) får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från byggnadsförbudet strandskydd, om det finns särskilda skäl. Enligt 7 kap. 26 § MB får strandskyddsdispens endast ges om det är förenligt med strandskyddets syfte, vilket anges i 7 kap. 13 § MB

Livsvillkoren för djur- och växtliv på land och vatten bedöms inte påverkas på ett oacceptabelt sätt av planerad tillbyggnad. Lokaliseringen får därför anses som lämplig. Med hänvisning till ovan anförda, samt till de handlingar som legat till grund för bedömningarna, anser miljö- och byggnämnden att strandskyddets syften inte långsiktigt påverkas negativt och att det finns särskilda skäl för att bevilja dispens från strandskyddsreglerna enligt ansökan.

För dispensen gäller följande villkor:

- Arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön.
- Dispensen från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag dispensen vunnit laga kraft

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB medges för nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten Kurravaara 4:41 med stöd av 7 kap. 18 b § MB

att besluta om tomtplatsavgränsning för fastigheten Kurravaara 4:41

§ 110 forts.

att avgiften för dispensen är 7 104 kronor.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 111

B-2022-232

LAINIO 17:6 - Strandskyddsdispens- Schakt för ny markkabel

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att medge dispens från strandskyddsbestämmelser i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB, med stöd av 7 kap. 18b § MB, för kabelschakt för ny markkabel på fastigheten Lainio 17:6

att dispensen omfattar endast den yta som åtgärderna upptar

att avgiften för dispensen är 7 104 kronor

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-232
2. Ansökan B-2022-232-1 inkommen 2022-04-21
3. Situationsplan B-2022-232-1 inkommen 2022-04-21
4. Översiktskarta B-2022-232-1 inkommen 2022-04-21
5. Skrivelse B-2022-232-4 inkommen 2022-05-03

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan från Vattenfall Services Nordic AB, via Mimi Öberg, om strandskyddsdispens för kabelschaktning på fastigheten Lainio 17:6. Åtgärden är en schaktning för anläggning av ny markkabel. Denna markkabel anläggs för att tillgodose ström till fastigheten Lainio 17:6. Fastighet Lainio 17:6 är i behov av ström till fastigheten. Fastigheten ligger inom 80 meter från strandlinjen och schakten för markkabeln kan därför inte ske utanför strandskyddat område. Den nya markkabeln matas från den befintliga nätstationen som står på fastighet Lainio 17:4, cirka 38 meter från strandlinjen. Den nya markkabeln kommer att gå längs med vägen och längs befintligt kabelstråk.

Hantering av ärendet

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken. Strandskyddet gäller generellt vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområden intill 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, 7 kap. 14 § miljöbalken. Inom ett strandskyddsområde får inte exempelvis nya byggnader uppföras, 7 kap. 15 § miljöbalken. Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 b-c

§ 111 forts.

Och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 f och 18 h §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Beslutsmotivering

Miljö- och byggnämndens bedömning är att planerad åtgärd inte kommer medföra försumbar olägenhet för miljön. Vidare är bedömningen att planerad åtgärd inte försämrar den allemansrättsliga tillgången till strandområdet på så sätt att en avhållande effekt för allmänheten uppstår.

I denna ansökan åberopas dispensskäl 7:18 c §, om upphävande eller dispens från strandskyddet inom ett område som 5 behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

I aktuellt ärende åberopas dispensskälen med motiveringen att de tilltänkta åtgärderna placeras inom fastigheten som ligger inom 80 meter från strandlinjen och schakten för markkabeln kan därför inte ske utanför strandskyddat område. Den nya markkabeln matas från den befintliga nätstationen som står på fastighet Lainio 17:4, cirka 38 meter från strandlinjen. Den nya markkabeln kommer att gå längs med vägen och längs befintligt kabelstråk. Dispensskäl punkt 5 bedöms således som uppfyllda.

Enligt 7 kap. 18b Miljöbalken (1998:808) får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från byggnadsförbudet strandskydd, om det finns särskilda skäl. Enligt 7 kap. 26 § MB får strandskyddsdispens endast ges om det är förenligt med strandskyddets syfte, vilket anges i 7 kap. 13 § MB

Livsvillkoren för djur- och växtliv på land och vatten bedöms inte påverkas på ett oacceptabelt sätt av planerad tillbyggnad. Lokaliseringen får därför anses som lämplig. Med hänvisning till ovan anförda, samt till de handlingar som legat till grund för bedömningarna, anser miljö- och byggnämnden att strandskyddets syften inte långsiktigt påverkas negativt och att det finns särskilda skäl för att bevilja dispens från strandskyddsreglerna enligt ansökan.

För dispensen gäller följande villkor:

- Arbetet ska bedrivas på ett sådant sätt att minsta möjliga ingrepp görs i naturmiljön.
- Dispensen från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag dispensen vunnit laga kraft

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

§ 111 forts.

att medge dispens från strandskyddsbestämmelser i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808), MB, med stöd av 7 kap. 18b § MB, för kabelschakt för ny markkabel på fastigheten Lainio 17:6.

att dispensen omfattar endast den yta som åtgärderna upptar

att avgiften för dispensen är 7 104 kronor

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 112

MoB-2019-432

FÄLTSPATEN 14 - Tillsyn - olovlig utschaktning samt olovligt byggande av stenmur

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att en byggsanktionsavgift tas ut för att trots förbudet i 10 kapitlet 3 § Plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) påbörjat en sådan åtgärd i fråga om en annan anläggning än en byggnad som kräver lov enligt 9 kapitlet 8 § PBL, och att byggsanktionsavgiften för att ha uppfört en mur på 27,4 meter sänks till 1/4 till 3 476 kronor
- att byggsanktionsavgiften solidariskt tas ut av fastighetsägarna av Fältspaten 14, Mattias Garnow 19791019–8915 och Louise Garnow 19881101–4920
- att sökande enligt 11 kapitlet 17 § Plan- och bygglagen ges tillfälle att ansöka om bygglov för att få ärendet prövat
- att om bygglov inte kan ges vid en bygglovsprövning, förelägga sökande om rivning enligt PBL 11 kapitlet 20 § Plan- och bygglagen.

Beslutet fattas med stöd av 11 kapitlet 51 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL, 11 kapitlet 57 § PBL, 11 kapitlet 60 § PBL, 11 kap. 61 § PBL, 9 kap. 12 § 8 p. § plan- och byggförordning (2011:338), PBF, 9 kapitlet 2 § PBF

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande
2. Inkommen anmälan 2019-07-02
3. Fotografier från tillsynsbesök, 2019-07-03
4. Skrivelse, skickad 2019-07-30
5. Yttrande, inkommen 2019-08-05
6. Fotografier från tillsynsbesök, 2019-10-30
7. Utdrag från Google street view, daterad 2011
8. Kommunikering, skickad 2019-10-30
9. Yttrande från Mattias Garnow, 2022-01-11
10. Fotografier från tillsynsbesök, 2022-05-03

Beskrivning av ärendet

2019-07-02 inkom en anmälan om olovlig utschaktning samt olovligt byggande till Bygglovskontoret, Kiruna kommun, på fastigheten Fältspaten 14. Enligt anmälan har man uppfört en stenmur samt utfört omfattande markåtgärder genom schaktning. Enligt anmälan har muren o

§ 112 forts.

och höjningen av tomten skett under hösten 2018. I början av sommaren 2019 har det enligt anmälaren påbörjats mer omfattande åtgärder som omfattats av schaktning mot fastigheten Fältspaten 13. Anmälaren har uttryckt sin oro gällande schaktningen och om åtgärden kommer medföra underminering av mark vid den slänt som vetter mot fastigheten Fältspaten 13. Det påtalas även osäkerheter om åtgärden bara skett inom den egna fastigheten, dvs Fältspaten 14.

Hantering av ärendet

2019-07-03 utfördes ett tillsynsbesök på fastigheten Fältspaten 14 och det konstaterades att en mur och markåtgärder utförts. Mur och höjning av mark har utförts på mark som ligger mot Grönstensvägen och Magnetitvägen.

2019-10-30 utförde miljö- och byggnadsförvaltningen ytterligare ett besök på fastigheten för att mäta upp den aktuella muren. Vid inmätningarna varierade höjderna från 0,8–1,06 m på en total sträcka om 27,4 meter. Större delen av muren låg intill fastighetsgräns till Luossavaara 1:3 och är den sträckan som mättes upp. De markåtgärder som utförts genom höjning och schaktning är svåra att verifiera omfattningen av och hur stor yta och höjd som påverkats. Fotografier togs på fastigheten – en bild visar stödmuren och den andra bilden visar en planteringsbänk.

2019-12-05 ärendet togs upp i Miljö- och byggnämnden som beslutade således att en byggsanktionsavgift tas ut för att trots förbudet i 10 kapitlet 3 § Plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) påbörjat en sådan åtgärd i fråga om en annan anläggning än en byggnad som kräver lov enligt 9 kapitlet 8 § PBL, och att byggsanktionsavgiften för att ha uppfört en mur på 27,4 meter är 13 904 kr att byggsanktionsavgiften solidariskt tas ut av fastighetsägarna av Fältspaten 14, Mattias Garnow 19791019-8915 och Louise Garnow 19881101-4920 samt att i övrigt lämna ärendet utan åtgärd. Den uppförda muren ser nämnden som en renovering av befintlig mur

2019-12-18 inkom Alf och Marie Bjuhr (Fältspaten 13) med en överklagan. Kiruna kommun gör bedömningen att överklagan inkommit i rätt tid varför överklagandeskrivelsen översändes till Länsstyrelsen för prövning.

2020-02-27 inkom beslut från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet och återförvisar det till nämnden för fortsatt handläggning.

2020-04-06 ärendet togs upp i Miljö- och byggnämnden som beslutade att lämna ärendet utan åtgärd eftersom nämnden anser att en mindre renovering av befintlig mur skett. Enligt proportionalitetsprincipen i förvaltningslagen finner nämnden det orimligt att kräva rättelse eller sanktionsavgift.

2020-04-29 beslutet överklagas av anmälaren via fullmakt till Advokater i norr, Björn Linder. Kiruna kommun gör bedömningen att överklagan inkommit i rätt tid varför överklagandeskrivelsen översändes till Länsstyrelsen för prövning.

§ 112 forts.

2021-03-16 inkom beslut från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet och återförvisar det till nämnden för fortsatt handläggning.

2021-09-16 ärendet togs upp i Miljö- och byggnämnden som beslutar att lägga redovisningen med beaktande till handlingarna samt att ärendet avslutas utan vidare åtgärd.

2021-10-26 beslutet överklagas av anmälaren via fullmakt till Advokater i norr, Björn Lindér. Kiruna kommun gör bedömningen att överklagan inkommit i rätt tid varför överklagandeskrivelsen översändes till Länsstyrelsen för prövning.

2021-11-29 inkom beslut från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen beslutar att upphäva det överklagade beslutet och visa ärendet åter till nämnden för fortsatt handläggning.

2021-12-30 överklagar Advokater i Norr Länsstyrelsens beslut den 29 november 2021 om överklagande av kommuns beslut om föreläggande, 2021-09-16, dnr MoB 2019-432, Kiruna kommun med diarienummer 403-14996-2021. Länsstyrelsen finner inte skäl att ändra sitt beslut. Överklagandet har kommit in i rätt tid och överlämnas tillsammans med handlingarna i ärendet.

2022-02-28 Mark- och miljööverdomstolen avvisar överklagandet.

2022-04-22 inkommer ett yrkande från Advokater i Norr om begäran att ärendet ska avgöras enligt 12 § FL.

2022-05-03 gör miljö- och byggnadsförvaltningen ytterligare ett tillsynsbesök för att fotografera åtgärden.

2019-07-30 skickades en skrivelse till fastighetsägarna Louise Garnow och Mattias Garnow vilka gavs tillfälle att yttra sig i ärendet.

2019-08-05 inkom en skrivelse från Louise och Mattias. I skrivelsen framgår det att stödmuren längs Magnetitvägen och Grönstensvägen är en betongmur som renoverats 2017 eftersom den befintliga muren vittrat sönder och utgjorde en fara för allmänheten. Vid renoveringen utjämnades nivån något ca +/- 20 cm för att tillgänglighetsanpassa tomten något. Schaktningen som utförts mot fastigheten

Fältspaten 13 har endast omfattats av avskalning av vegetation och vattensjuk jord har tagits bort för att åtgärda felaktig lutning mot huset. Marken kommer att fyllas upp till tidigare nivå med dränerande material. En planteringsbänk kommer att utföras i slänten mot fastigheten Fältspaten

§ 112 forts.

13 och det kommer att medföra en mindre lutning i slänten och kommer att ge ett bättre stöd. De anger även att tomtgränsen är utmärkt 2017 av Metria AB.

2020-03-09 inkom en skrivelse från fastighetsägarna till Fältspaten 13. I skrivelsen uppges i huvudsak att marknivån troligen har höjts med mer än 60 cm och anger grund för detta. Man anger även att in ny infart upprättats.

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska en tillsynsmyndighet pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt bestämmelser, föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller EU-förordningar som rör frågor inom lagens tillämpningsområde.

Enligt 6 kap. 1 § 7 p. plan- och byggförordningen (2014:225) krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra murar och plank.

Åtgärder som kräver bygglov får inte påbörjas utan startbesked, enligt 10 kap. 3 § PBL.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 12 §, om någon bryter mot en bestämmelse i 8–10 kap. eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av bestämmelserna i 16 kap. 2–10 §§ eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter.

Enligt 11 kap. 52 § PBL kan byggsanktionsavgiftens storlek ska framgå av de föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 12 §. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. När regeringen meddelar föreskrifter om avgiftens storlek, ska hänsyn tas till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser. Lag (2013:307).

Enligt 11 kap. 53 a PBL får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

Enligt 11 kap. 54 § PBL ska en byggsanktionsavgift inte tas ut om rättelse sker innan frågan om sanktion eller ingripande tagits upp till överläggning vid ett sammanträde med tillsynsmyndigheten.

Enligt 11 kap. 57 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut av den som när överträdelsen begicks var ägare till den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser, den som begick överträdelsen eller den som fått fördel av överträdelsen.

§ 112 forts.

Enligt 11 kap. 58 § PBL ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig inom fem år efter att överträdelsen begicks.

Enligt 11 kap. 60 § PBL om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen.

Enligt 11 kap. 61 § PBL ska en byggsanktionsavgift betalas inom två månader efter det att beslutet om att ta ut avgiften har delgetts den avgiftsskyldige enligt 59 §. Det gäller dock inte, om tillsynsmyndigheten i beslutet har bestämt en senare betalningsdag. Ett beslut om byggsanktionsavgift får efter sista betalningsdagen verkställas som en dom som har vunnit laga kraft. Om ett beslut om byggsanktionsavgift inte har verkställts inom tio år från det att beslutet vann laga kraft, behöver avgiften inte betalas.

Enligt 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, ska en byggsanktionsavgift tas ut för de överträdelser och med de belopp som följer av förordningen. Avgiften fastställs med tillämpningen av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgiften fattas. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp. Prisbasbeloppet för 2019 är 46 500 kronor.

Enligt 9 kap. 3 § PBF, om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast i enlighet med detta kapitel. Den sammanlagda avgiften för överträdelsen får dock uppgå till högst 50 prisbasbelopp.

Platsen omfattas av detaljplan 25-P89/4. Muren är placerad på mark som omfattas av prickbetecknad mark som innebär att marken inte får bebyggas. I detaljplaner innan 1987 definieras murar och plank som bebyggelse.

Beslutsmotivering

Frågan är om det har skett överträdelser av plan- och bygglagen enligt det som är föreskrivet i 11 kap. 5 § PBL och om så är fallet, huruvida det finns förutsättningar för och behov av ingripande eller beslut om påföljd enligt samma kapitel.

Tillsynsärendet upprättades 2019-07-02 efter att en anmälan inkommit, avseende att en mur och markåtgärder skett. Vid tillsynsbesöket 2019-07-03 uppmärksammades att en mur nyligen uppförts samt att andra markåtgärder har utförts. Det som framgått i ärendet från både anmälaren och fastighetsägaren är att muren och markåtgärderna utförts mellan 2017 och 2019. Den aktuella muren ligger intill fastighetsgräns till Luossavaara 1:3 och ligger mer än 4,5 meter ifrån huvudbyggnaden och har placerats på prickmark och omfattas därmed inte av undantag för bygglov enligt 9 kap. 15 § PBL. Eftersom muren innebär bebyggelse placerad på mark som inte får

§ 112 forts.

bebyggas (prickmark) finns det inte någon sannolikhet att ett bygglov kan beviljas i efterhand och ett föreläggande enligt 11 kap. 17 § PBL är således inte möjligt.

Frågan är om den aktuella åtgärden är att bedöma som en bygglovspliktig mur enligt 6 kap. 1 § 7 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF

Någon definition av vad som ska anses utgöra en mur finns inte i plan- och bygglagstiftningen och bedömningen i det enskilda fallet får därför göras med hjälp av praxis. Vid bedömningen av om en viss konstruktion ska anses vara bygglovspliktig ska hänsyn tas till konstruktionens höjd, längd, genomsiktighet och utformning i övrigt. Även omständigheter som ändamål och omgivningspåverkan ska beaktas (jfr bl.a. MÖD 2014:39). Hänsyn ska vidare tas till konstruktionens läge, utförande och beständighet (se Kammarrättens i Sundsvall dom den 25 september 2012 i mål nr 2526-11).

Med en mur menas ofta en konstruktion bestående av staplade stenar. Materialet kan exempelvis vara betong-, tegel-, natursten, trästockar eller liknande. Muren kan även vara gjuten av betong. En mur kan vara fristående eller ha en jordfylld sida, så kallad stödmur. En fristående mur används oftast som gränsmarkering, för att förhindra passage eller som insynsskydd. En stödmur byggs vanligtvis för att ta upp nivåskillnader.

2019-10-30 uppmättes den del av muren som angränsar till fastigheten Luossavaara 1:3 till 27,4 meter med en höjd som varierande mellan 0,8 m och 1,06 m. I fastighetsägarnas skrivelse anges det att den befintliga muren renoverats och att murens höjd har ändrats +/- 20 cm.

Är åtgärden en lovpliktig väsentlig ändring av den befintliga muren? Vid bedömningen om ändringen är väsentlig ska en samlad bedömning göras om hur muren har ändrats med hänsyn till höjd, längd, utförande, beständighet, genomsiktighet, utformning i övrigt, omgivningspåverkan, läge och ändamål.

Enligt utdrag från Google street view, daterad 2011, syns att den gamla muren uppförts av stenblock, se fotografi i bilaga. Vid tillsynsbesöket 2019-10-30 samt 2022-05-04 kunde det konstateras att den aktuella muren var en mur av betong/betongblock.

Vid bedömningen om muren ändrats väsentligt har förvaltningen tagit hänsyn till kriterierna höjd, beständighet och utformning som går att bedöma okulärt av de bilder som finns att tillgå i ärendet. Murens höjd har ändrats vilket tydligt framgår i bilderna samt att det framgår i skrivelsen från fastighetsägarna; "...höjden har ändrats +/- 20 cm". Murens beständighet bedöms ha ändrats från en enklare och tillfällig mur i utlagda stenblock till en mer permanent mur av betongblock. Ändringen av material medför att utformningen även ändrats.

§ 112 forts.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen utifrån kriterierna enligt ovan att murens ändring är väsentlig och således bedöms ändringen av muren vara en bygglovspliktig åtgärd som kräver lov enligt 6 kap. 1 § 7 PBF.

Påföljden är detsamma oavsett om muren bedöms vara en ändring eller nybyggnad och ingen skillnad på sanktionsavgift föreligger oavsett vilken åtgärd som har utförts på muren.

Enligt 9 kap. 12 § 8 p. plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, är byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap. 3 § PBL påbörja en sådan åtgärd i fråga om annan anläggning än en byggnad som kräver lov enligt 6 kap. 1 § PBF innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är, 0,025 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,001 prisbasbelopp per löpmeter när det gäller en mur.

Murens längd är åtminstone 27 m och därför har byggsanktionsavgiften beräknats utifrån detta mått. Detta innebär en byggsanktionsavgift på 13 718 kr, för att ha påbörjat en sådan ändring av en mur innan erhållet startbesked. (Beräkning av sanktionsavgift: $(0,025 * 46\,500) + (0,001 * 46\,500 * 27) = 13\,718$ kr)

I aktuellt ärende är rättelse möjligt enligt 11 kap. 54 § PBL. Miljö- och byggnämnden uppmanar sökande att söka bygglov för att få ärendet prövat enligt 11 kap 17 § Plan- och bygglagen. Om bygglov vid en prövning inte kan ges ska ett föreläggande om rättelse ske, rättelse innebär inte att muren ändras, utan rättelse innebär att muren i sin helhet måste tas bort.

Fastighetsägarna har 2019-10-30 över post informerats om att en byggsanktionsavgift på 13 718 kr ska tas ut för att en bygglovspliktig mur på 27 m uppförts utan startbesked, om inte rättelse sker innan nämndens sammanträde 2019-12-05. Rättelse har inte skett.

Även om en byggsanktionsavgift har beslutats för överträdelsen och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast. I ärendet bedöms det rimligt att ge fastighetsägarna en viss tid för att vidta rättelse innan ett nytt beslut om byggsanktionsavgift tas ut. Fastighetsägarna kommer ges tillfälle att yttra sig igen innan ytterligare eventuella byggsanktionsavgifter tas ut.

Enligt 11 kap. 57 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut av den som när överträdelsen begicks var ägare till den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser, den som begick överträdelsen eller den som fått fördel av överträdelsen. Louise och Mattias är lagfarna ägare av fastigheten Fältspaten 14 samt de som har gjort sig skyldiga till överträdelsen och tagit fördel av den. Således ska byggsanktionsavgiften tas ut av Louise och Mattias enligt 11 kap. 57 § PBL och de är solidariskt ansvariga för betalningen enligt 11 kap. 60 § PBL.

§ 112 forts.

Förutsättningar för att ta ut en byggsanktionsavgift finns eftersom en åtgärd på en annan anläggning än en byggnad påbörjats innan startbesked trots förbudet i 10 kap. 3 § PBL. De försumliga har getts tillfälle att yttra sig inom 5 år från den dagen överträdelsen skett.

Förvaltningen anser att det inte finns någon anledning till att sätta ner byggsanktionsavgift enligt 11 kap. 53 § PBL.

Enligt 9 kap. 3 § PBF, om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast i enlighet med detta kapitel. Den sammanlagda avgiften för överträdelsen får dock uppgå till högst 50 prisbasbelopp.

Avseende de markåtgärder som utförts så går det inte att verifiera om marknivån ändrats väsentligt, dvs mer än -/+ 0,5 meter. Åtgärden kan således inte bedömas vara marklovspliktig och lämnas därför utan ingripande eller andra åtgärder.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

- att en byggsanktionsavgift tas ut för att trots förbudet i 10 kap. 3 § Plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) påbörjat en sådan åtgärd i fråga om en annan anläggning än en byggnad som kräver lov enligt 9 kap. 8 § PBL, och att byggsanktionsavgiften för att ha uppfört en mur på 27,4 meter är 13 904 kr.
- att byggsanktionsavgiften solidariskt tas ut av fastighetsägarna av Fältspaten 14, Mattias Garnow 19791019–8915 och Louise Garnow 19881101–4920.
- att sökande enligt 11 kap. 17 § Plan- och bygglagen ges tillfälle att ansöka om bygglov för att få ärendet prövat.
- att om bygglov inte kan ges vid en bygglovsprövning, förelägga sökande om rivning enligt PBL 11 kap. 20 § Plan- och bygglagen.

Beslutet fattas med stöd av 11 kapitlet 51 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL, 11 kapitlet 57 § PBL, 11 kapitlet 60 § PBL, 11 kap. 61 § PBL, 9 kap. 12 § 8 p. § plan- och byggförordning (2011:338), PBF, 9 kapitlet 2 § PBF

§ 112 forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

- av Per-Gustav Idivuoma (SL), med bifall av Sten Nylén (SJVP)
att förvaltningens förslag bifalles
av Lars-Johan Dalhägg (M)
att ärendet avskrivs utan vidare åtgärd, med motiveringen (se bilaga)
av Sten Nylén (SJVP)
att sanktionsavgiften sänks ner till 1/4

Ordförande finner att två förslag till beslut föreligger. Votering begärs och ska verkställas., de som röstar på Per-Gustav Idivuomas m.fl. förslag, röstar ja, de som röstar på Lars Johan Dalhäggs förslag nej. Voteringen utfaller med 4 ja-röster och 3 nej-röster enligt bilagd voteringslista. Nämnden beslutar således i enlighet med Per-Gustav Idivuomas m.fl. yrkande. Ordförande ställer sin tilläggsattsats i en öppen omröstning och finner att nämnden röstar enligt hans förslag, att sanktionsavgiften sänks ner till 1/4.

---

§ 113

B-2022-152

JUKKASJÄRVI 17:24 - Förhandsbesked nybyggnad- En- och tvåbostadshus

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att ansökan om förhandsbesked nekas med stöd av 9 kapitlet 17 § Plan- och bygglagen.

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-152-8
2. Ansökan B-2022-152-1 inkommen 2022-03-21
3. Fasadritning B-2022-152-1 inkommen 2022-03-21
4. Översiktskarta B-2022-152-1 inkommen 2022-03-21
5. Översiktskarta 2 B-2022-152-1 inkommen 2022-03-21
6. Situationsplan B-2022-152-4 inkommen 2022-04-05
7. Kommunikering om förslag till beslut B-2022-152-6 inkommen 2022-04-7
8. Yttrande B-2022-152-7 inkommen 2022-04-19

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan som avser förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten Jukkasjärvi 17:24. På fastigheten är tänkt att ett enbostadshus på 130 kvm BYA ska uppföras. Förvaltningens bedömning är att det inte går att ge ett förhandsbesked för åtgärden med stöd av 9 kap. 17 § PBL, eftersom det strider mot aktuell detaljplan.

Hantering av ärendet

Den tilltänkta åtgärden planeras anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Den aktuella fastigheten omfattas av detaljplan 25-P82/11 (Kommunbeteckning R257). Enligt detaljplanen är fastigheten klassificerad som parkmark, allmän plats. Med allmän plats menas ett område som är avsett för ett gemensamt behov. Vidare är en park inte avsedd för bebyggelse, men komplement som behövs för platsens skötsel och bruk ingår i användningen. Som komplement räknas bland annat förvaringsmöjligheter kopplat till parkens service- och skötselbehov, gång- och cykelvägar, planteringar, mindre lekplatser, mindre ytor för idrott, scener, kiosker, toaletter med mera. Dessa komplement ingår i användningen oavsett om de regleras med egenskapsbestämmelser eller inte. Ett enbostadshus uppfyller inte dessa kriterier utan vidare så skulle den aktuella åtgärden innebära att allmän platsmark skulle privatiseras.

Beslutsmotivering

Av 9 kap. 17 § framgår att ”om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen”.

§ 113

Att uppföra ett bostadshus är enligt 9 kap. 2 § Plan- och bygglagen en bygglovspliktig åtgärd.

Den sökta åtgärden strider mot aktuell detaljplan 25-P82/11 då den tilltänkta åtgärden är ett enbostadshus som är tänkt att uppföras på allmän platsmark. Det skulle innebära att allmän platsmark skulle privatiseras och så strida mot det allmänna intressen kap. 2 PBL. Därför är bedömningen att ett positivt förhandsbesked ej kan ges.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår att ansökan om förhandsbesked nekas med stöd av 9 kap. 17 § Plan- och bygglagen

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att ansökan om förhandsbesked nekas med stöd av 9 kap. 17 § Plan- och bygglagen

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

*Rättelse enl FML § 36/ Åsa Hirvelä

§ 114

B-2022-52

KURRAVAARA 3:19 - Bygglov ändrad användning från garage till gäststuga

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att bygglov beviljas med stöd av 9 kapitlet 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL.
- att byggsanktionsavgift enligt PBF §9:8 595kr+29 och PBF § 9:20 2975kr + 143 påförs sökanden Totalt 3 742 kronor
- att startbesked för att påbörja åtgärden ges med stöd av 10 kap. 23 § PBL
- att avgift för bygglovet är 6 176 kronor

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande
2. Ansökan 2022-01-31
3. Situationsplan 2022-01-31
4. Plan och Sektionsritning 2022-01-31
5. Fasad- sektion och planritning 2022-01-31
6. Kontrollplan för byggnad 2022-01-31
7. Grannhörande 2022-04-29
8. Kontrollplan för eldstad 2022-01-31

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan från Kiruna Guideturer om förändrad användning av ~~båthus till samlingslokal~~ och ~~installation av eldstad~~ *garage till gäststuga.

Hantering av ärendet

Kiruna Guidetur grundades 1993. År 2003 kompletterades företaget namnet med Artic Lapland Tours på grund av att företaget växte och lockade fler internationella gäster. Kiruna Guidetur jobbar med att sälja resepaket och arrangera guidade turer. Företagets affärsidé inriktar sig på att gästerna ska få möjlighet att uppleva Kirunas natur och kultur genom naturnära aktiviteter och

§ 114 forts.

upplevelser med inslag av den lokala kulturen. Företaget har utvecklats under åren och förvärvade 2007 sin första fastighet. Idag äger företaget fastigheterna Kurravaara 3:15, 3:19 och 3:37 som är belägna på en udde i Kallojärvi. Företaget har idag 8 fast anställda och 12–14 säsongsanställda.

För att fortsätta företagets positiva utveckling behöver man bygga två bastutunnor, ett uthus/förråd, en panoramastuga och samt ändra användning från garage till gäststuga på fastighet Kurravaara 3:19 samt bygga en receptionsbyggnad på fastighet Kurravaara 3:37.

Fastigheterna består idag av uppvuxen tallskog med mindre stugor glest utplacerade på de tre fastigheterna. Det finns inga inslag privatiserande områden likt gräsmattor eller dylikt. Området är idag allemansrättsligt tillgängligt och det finns en fripassage på minst 5 m till den nya bastutunnan och panoramastugan. Byggnaderna anses inte ha någon hemfridszon då de inte är bostadshus. Området är i översiktsplanen utpekat som LIS-område. Området är utpekat som LIS-område YF5 i översiktsplanen. Området är utpekat för turism, fritidshus och friluftsliv. Möjligheten att bo och verka i området är viktig för landsbygdsutvecklingen. Utveckling i området kan innebära fler besökande och ett stärkt friluftsliv.

Enligt Översiktsplanen ska bedömning göras utifrån syftet med LIS-området samt förhållandena på platsen.

Grannehörande skickats till avgränsande granne. Yttrandet inkom 2022-04-29 grannen har inget att erinra mot föreslagen åtgärd.

Beslutsmotivering

Miljö och byggnämnden beviljade 2021-10-21 DNR B-2020-777 § 255 strandskyddsdispens för nybyggnad av bastu samt ändrad användning av ~~*båthus till samlingslokal~~ garage till gäststuga och som tomtplats får byggnadens yta tas i anspråk enlighet med ansökan med stöd av Miljöbalkens 7 kap 18 c § 4 och 18 § d.

~~*Som tomtplats får byggnadernas yta tas i anspråk. Som fri passage på fastighet Kurravaara 3:15 är inte möjligt då båthuset är placerad vid vattnet. På fastighet Kurravaara 3:37 anses 17 m fripassage vara tillräcklig då bastun inte anses ha någon hemfridszon.~~

Länsstyrelsen beslutade 2021-11-21 att godkänna Kiruna kommuns beslut den 21 oktober 2021 i ärende B-2020-777 om strandskyddsdispens i efterhand, 526-15340-2021 för nybyggnad av bastu samt ändrad användning från ~~båthus till samlingslokal~~, *garage till gäststuga på fastigheten ~~Kurravaara 3:15 och Kurravaara 3:37~~ *Kurravaara 3:19, Kiruna Kommun. Länsstyrelsen godkänner i detta ärende särskilt skäl enligt

§ 114 forts.

bestämmelserna i 7 kap 18 d § MB där omständigheter anges som får beaktas som särskilda skäl för dispens inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt 7 kap 18 e § MB.

Byggnaden används enbart för företagets verksamhet. Det finns inga privatiserande inslag runt om byggnaden så som staket, gräsmattor, trädgårdsmöbler eller dylikt. Således anses inte byggnaden ha någon hemfridszon. Området kan fortfarande anses vara allemansrättsligt tillgängligt och således påverkas inte friluftslivet negativt i något större utsträckning. Ändringen av användningen av båthuset anses inte heller nämnvärt påverka djur och växtliv. Den sökta åtgärden anses således inte att påverka strandskyddets syften.

Ansökan bedöms uppfylla kraven för bygglov enligt 9 kap. 30 § PBL

Byggsanktionsavgift

Ombyggnaden som avser förändrad användning av båthus till samlingslokal har startats utan starbesked och tagits i bruk utan slutbesked.

Byggsanktionsavgifter för komplementbyggnader enligt PBF§ 9:8 och PBF § 9:20 påförs enligt PBF fastställda avgiften. PBF §9:8 595kr+29 och PBF § 9:20 2975kr + 143.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

- att bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL.
- att byggsanktionsavgift enligt PBF §9:8 595kr+29 och PBF § 9:20 2975kr + 143 påförs sökanden Totalt 3 742 kronor
- att Startbesked för att påbörja åtgärden ges med stöd av 10 kap. 23 § PBL
- att Avgift för bygglovet är 6 176 kronor

§ 114 forts.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

- av Sten Nylén (SJVP)
- att förvaltningens förslag bifalles
- av Peter Aléx (FI)
- att ärendet ska återremitteras

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut föreligger. Han ställer frågan om ärendet ska avgöras idag eller senare i en öppen omröstning, och finner att ärendet ska avgöras idag. Nämnden beslutar således i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 115

B-2022-53

KURRAVAARA 3:15 - Bygglov ändrad användning från båthus till samlingslokal

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att bygglov beviljas med stöd av 9 kapitlet 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL
- att byggsanktionsavgift enligt PBF §9:8 595kr+29 och PBF § 9:20 2975kr + 143 påförs sökanden Totalt 3 742 kronor
- att startbesked för att påbörja åtgärden ges med stöd av 10 kap. 23 § PBL
- att avgift för bygglovet är 6 176 kronor

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande
2. Ansökan 2022-01-31
3. Situationsplan 2022-01-31
4. Plan och Sektionsritning 2022-01-31
5. Fasad- sektion och planritning 2022-01-31
6. Kontrollplan för byggnad 2022-01-31
7. Grannhörande 2022-04-29
8. Kontrollplan för eldstad 2022-01-31

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan från Kiruna Guideturer om förändrad användning av båthus till samlingslokal och installation av eldstad

Hantering av ärendet

Kiruna Guidetur grundades 1993. År 2003 kompletterades företaget namnet med Artic Lapland Tours på grund av att företaget växte och lockade fler internationella gäster. Kiruna Guidetur jobbar med att sälja resepaket och arrangera guidade turer. Företagets affärsidé inriktar sig på att gästerna ska få möjlighet att uppleva Kirunas natur och kultur genom naturnära aktiviteter och

§ 115

upplevelser med inslag av den lokala kulturen. Företaget har utvecklats under åren och förvärvade 2007 sin första fastighet. Idag äger företaget fastigheterna Kurravaara 3:15, 3:19 och 3:37 som är belägna på en udde i Kallojärvi. Företaget har idag 8 fast anställda och 12–14 säsongsanställda.

För att fortsätta företagets positiva utveckling behöver man bygga två bastutunnor, ett uthus/förråd, en panoramastuga och samt ändra användning från garage till gäststuga på fastighet Kurravaara 3:19 samt bygga en receptionsbyggnad på fastighet Kurravaara 3:37.

Fastigheterna består idag av uppvuxen tallskog med mindre stugor glest utplacerade på de tre fastigheterna. Det finns inga inslag privatiserande områden likt gräsmattor eller dylikt. Området är idag allemansrättsligt tillgängligt och det finns en fripassage på minst 5 m till den nya bastutunnan och panoramastugan. Byggnaderna anses inte ha någon hemfridszon då de inte är bostadshus.

Området är i översiktsplanen utpekat som LIS-område. Området är utpekat som LIS-område YF5 i översiktsplanen. Området är utpekat för turism, fritidshus och friluftsliv. Möjligheten att bo och verka i området är viktig för landsbygdsutvecklingen. Utveckling i området kan innebära fler besökande och ett stärkt friluftsliv.

Enligt Översiktsplanen ska bedömning göras utifrån syftet med LIS-området samt förhållandena på platsen.

Grannehörande skickats till avgränsande granne. Yttrandet inkom 2022-04-29 grannen har inget att erinra mot föreslagen åtgärd.

Beslutsmotivering

Miljö och byggnämnden beviljade 2021-10-21 DNR B-2020-777 § 255 strandskyddsdispens för nybyggnad av bastu samt ändrad användning av båthus till samlingslokal och som tomtplats får byggnadens yta tas i anspråk enlighet med ansökan med stöd av Miljöbalkens 7 kap 18 c § 4 och 18 § d.

Som tomtplats får byggnadernas yta tas i anspråk. Som fri passage på fastighet Kurravaara 3:15 är inte möjligt då båthuset är placerad vid vattnet. På fastighet Kurravaara 3:37 anses 17 m fripassage vara tillräcklig då bastun inte anses ha någon hemfridszon.

Länsstyrelsen beslutade 2021-11-21 att godkänna Kiruna kommuns beslut den 21 oktober 2021 i ärende B-2020-777 om strandskyddsdispens i efterhand, 526-15340-2021 för nybyggnad av bastu samt ändrad användning från båthus till samlingslokal, på fastigheten Kurravaara 3:15 och Kurravaara 3:37, Kiruna Kommun. Länsstyrelsen godkänner i detta ärende särskilt skäl enligt

§ 115

bestämmelserna i 7 kap 18 d § MB där omständigheter anges som får beaktas som särskilda skäl för dispens inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt 7 kap 18 e § MB.

Byggnaden används enbart för företagets verksamhet. Det finns inga privatiserande inslag runt om byggnaden så som staket, gräsmattor, trädgårdsmöbler eller dylikt. Således anses inte byggnaden ha någon hemfridszon. Området kan fortfarande anses vara allemansrättsligt tillgängligt och således påverkas inte friluftslivet negativt i något större utsträckning. Ändringen av användningen av båthuset anses inte heller nämnvärt påverka djur och växtliv. Den sökta åtgärden anses således inte att påverka strandskyddets syften.

Ansökan bedöms uppfylla kraven för bygglov enligt 9 kap. 30 § PBL

Byggsanktionsavgift

Ombyggnaden som avser förändrad användning av båthus till samlingslokal har startats utan startbesked och tagits i bruk utan slutbesked.

Byggsanktionsavgifter för komplementbyggnader enligt PBF § 9:8 och PBF § 9:20 påförs enligt PBF fastställda avgiften. PBF § 9:8 595kr+29 och PBF § 9:20 2975kr + 143.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

- att bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL.
- att byggsanktionsavgift enligt PBF § 9:8 595kr+29 och PBF § 9:20 2975kr + 143 påförs sökanden Totalt 3 742 kronor
- att startbesked för att påbörja åtgärden ges med stöd av 10 kap. 23 § PBL
- att avgift för bygglovet är 6 176 kronor

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

- av Sten Nylén (SJVP)
- att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 116

T-2022-122

Trafikföreskrift, Järnvägsgatan, Konduktörsgatan m.fl.

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att bevilja trafikanordningsplan på Järnvägsgatan, Lars Janssonsgatan och Konduktörsgatan
- att anta trafikföreskrift om förbud mot trafik med fordon på del av Ljurdalsbacken, Järnvägsgatan, Lars Janssonsgatan och Tågmästaregatan med stöd av 10 kapitlet 14 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276)
- att anta trafikföreskrift om förbud mot trafik med fordon på del av Järnvägsgatan och Konduktörsgatan med stöd av 10 kapitlet 14 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276)
- att trafikföreskrifterna och trafikanordningsplanen ska gälla till och med 2023-09-15

Barnperspektivet har tagits i beaktande.

Beskrivning av ärendet

Föreligger en trafikanordningsplan (TA-plan) från Last- och Terräng Häggroths Traktor AB, om och att förbjuda motordrivna fordon på del av Ljurdalsbacken, Järnvägsgatan, Lars Janssonsgatan, Tågmästaregatan och Konduktörsgatan. Detta för att kunna förbereda för avveckling av Kiruna gamla centrum.

Hantering av ärendet

Ärendet har remitterats till Polisen. Polisen yttrar att de behöver två möjliga utryckningsvägar från sin fastighet (del av Bolaget 11:1). LTH kommer se till att Polisen har en alternativ utryckningsväg ifall att den primära blockeras.

Beslutsmotivering

För att kunna möjliggöra avveckling av bebyggelsen måste vägen stängas av och trafiken ledas om. Beslut tas med stöd av 10 kap. 14 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276).

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

- att bevilja trafikanordningsplan på Järnvägsgatan, Lars Janssonsgatan och Konduktörsgatan
- att anta trafikföreskrift om förbud mot trafik med fordon på del av Ljurdalsbacken, Järnvägsgatan, Lars Janssonsgatan och Tågmästaregatan med stöd av 10 kap. 14 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276)

§ 116

att anta trafikföreskrift om förbud mot trafik med fordon på del av Järnvägsgatan och Konduktörsgatan med stöd av 10 kap. 14 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276)

att trafikföreskrifterna och trafikanordningsplanen ska gälla till och med 2023-09-15

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden.

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

---

§ 117

G-2022-2

Verksamhetsrapport

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att lägga verksamhetsrapporten med godkännande till handlingarna

Beskrivning av ärendet

Förvaltningschef Antero Ijäs föredrar ärendet.

Hantering av ärendet

Miljö och byggförvaltningens verksamhetsrapport för 2022-05-19 innehåller uppföljningsrapporter av:

Ekonomi

Verksamhetsplan

Interkontrollplan med riskbedömning

Organisation

Rekrytering

Handläggningstider

Förvaltningens handlingsplan

Övriga aktuella ärenden

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att miljö- och byggnämnden lägger verksamhetsrapporten med godkännande till handlingarna

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden

av Sten Nylén (SJVP)

att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 118

G-2022-10

Delgivningar

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att delgivningarna läggs med godkännande till handlingarna

Beskrivning av ärendet

Föreligger skrivelse 2022-05-11 från miljö- och byggnadsförvaltningen av vilken beskriver att följande delgivningar presenteras till nämnden.

Hantering av ärendet

Diarienummer	Ärendemening/Rubrik	Fastighet	Beslutsutfall
M-2022-527	Bekräftelse av anmälan om transport av farligt avfall. Bekräftelse av anmälan om transport av farligt avfall	REPARATÖREN 3	Bekräftelse från Länsstyrelsen i Norrbottens Län inkommen 2022-05-02 gällande Oskar Östlund Speceri & Charkuteri AB:s anmälan om transport av farligt avfall. Dnr: 566-5092-2022 Anmälan är giltig till den 2 maj 2027. Anmälan gäller för transport av farligt avfall för som mest 100 kg eller 100 liter per kalenderår.
M-2022-553	Bekräftelse av anmälan om transport av farligt avfall. Bekräftelse av anmälan om transport av farligt avfall	LÄRAREN 1	Bekräftelse från Länsstyrelsen i Norrbottens Län inkommen 2022-05-02 gällande Hotell Arctic Eden AB:s anmälan om transport av farligt avfall. Dnr: 566-6132-2022 Anmälan är giltig till den 6 maj 2027. Anmälan gäller för transport av farligt avfall för som mest 100 kg

			eller 100 liter per kalenderår.
M-2022-343	Remiss angående anmälan om vattenverksamhet på/ vid fastigheten Kiruna Jukkasjärvi S:44 Beslut från Länsstyrelsen i Norrbottens Län		<p>Beslut från Länsstyrelsen inkommen 2022-05-06 gällande anmälan om vattenverksamhet och deponering av icke-farliga muddermassor vid/ på fastigheterna Kiruna Jukkasjärvi S:44 och 23:8. Dnr: 535-12762-2021</p> <p>Länsstyrelsen beslutar att: Förelägga sökande att vidta följande försiktighetsmått vid bedrivandet av den vattenverksamhet sökande har anmält vid/på fastigheterna Kiruna Jukkasjärvi S:44 och 23:8.</p> <p>1. Om inte något annat följer av detta beslut ska arbetena utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökande har angett i anmälningshandlingarna samt i övrigt uppgett eller åtagit er i ärendet.</p> <p>2. Gruplande arbeten ska antingen utföras under höst, vinter eller tidig vår eller ske innanför läns med geotextil som går ända ned till botten. Om sådan skyddsanordning ska användas får den inte tas bort förrän allt suspenderat material från arbetena sedimenterat eller avlägsnats från vattenområdet samt all</p>

			<p>hantering av massor, avvattningsvatten och miljöfarliga ämnen inom området avslutats.</p> <p>3.Åtgärder ska vidtas så att petroleumprodukter eller andra för människors hälsa eller miljön skadliga ämnen inte kan förorena mark, ytvatten eller grundvatten. Arbetsmaskiner ska drivas med miljödiesel och förses med miljöanpassade hydrauloljor.</p> <p>4. Muddermassorna ska läggas upp ovanför högsta förutsebara vattenstånd på alternativ 2 enligt bilaga 1. Detta beslut förfaller om arbetena inte utförts inom fyra år från dagen för beslutet.</p>
B-2021-551	Förhandsbesked för två tomter, nybyggnad 2st enbostadshus Beslut från Umeå Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen	TUOLLUVAARA 1:7	Mål nr: P 675-22.Mark- och miljödomstolen avlsår överklagandet.

Yrkanden och beslutsgång

Yrkanden i nämnden

av Sten Nylén (SJVP)

att delgivningarna läggs med godkännande till handlingarna

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 119

G-2022-11

Delegationsbeslut

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att delegationsbesluten läggs med godkännande till handlingarna

Beskrivning av ärendet

Föreligger skrivelse 2022-05-11 från miljö- och byggnadsförvaltningen vilken beskriver de delegationsbeslut, som är tagna enligt delegationsordning.

Hantering av ärendet

Diarienummer	Ärendemening/Rubrik	Fastighet	Namn	Delegat
B-2022-239	Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd nybyggnad- Växthus Startbesked, beviljas	HORNBLÄNDET 19	Magnus Ragneberg	Paula Bengtsdotter
T-2022-164	Ansökan om utplacering blomådor Ansökan avvisas		Patrik Esberg	Lovisa Karlsson
B-2022-180	Bygglov tillbyggnad- Komplementbyggnad Bygglov, beviljas	KURRAVAARA 2:30	Axel Fredrik Jonas Lindmark	Julia Vallgren
B-2021-765	Bygglov nybyggnad enbostadshus med garage Startbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI 12:29	Inge Mathias Siikavuopio	Antero Ijäs
B-2022-113	Bygglov nybyggnad- Fritidshus Startbesked, beviljas	MAUNU 6:1	Freddy Johansson	Paula Bengtsdotter
T-2022-176	Öppningstillstånd av schakt i gatumark Skyttegatan 8 , Adolf Hedinsvägen 58 Öppningstillstånd av schakt i gatumark Skyttegatan 8 , Adolf Hedinsvägen 58		Peab Sverige AB (Toni Järvälä)	Lovisa Karlsson
B-2022-149	Anmälan om ändring/installation av eldstad/röckanal- Enbostadshus Startbesked, beviljas	RULLSTENEN 9	Bernt Ingvar Sundberg	Lovisa Karlsson
B-2022-146	Bygglov nybyggnad- Nätstation NS11619 Bygglov, beviljas	JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMA RK 1:1	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Paula Bengtsdotter
B-2022-146	Bygglov nybyggnad- Nätstation NS11619 Bygglov, beviljas	JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMA RK 1:1	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Paula Bengtsdotter
B-2022-146	Bygglov nybyggnad- Nätstation NS11619 Startbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMA RK 1:1	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Paula Bengtsdotter
B-2022-29	Förhandsbesked nybyggnad- Enbostadshus Beslut om förlängd handläggningstid	KURRAVAARA 4:16	Thomas Bror Olof Mäki	Athan Metaxiotis
T-2022-156	Ansökan om dispens från lokal trafikföreskrift Dispens från lokal trafikföreskrift – Beviljas		Renitha Johansson (Fastighetsmästaren Supply AB)	Lovisa Karlsson
T-2022-156	Ansökan om dispens från lokal trafikföreskrift Dispens från lokal trafikföreskrift – Beviljas		Renitha Johansson (Fastighetsmästaren Supply AB)	Lovisa Karlsson
B-2022-145	Bygglov nybyggnad- Nätstation NS43168 Bygglov, beviljas	JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMA RK 1:1	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Paula Bengtsdotter
B-2022-145	Bygglov nybyggnad- Nätstation NS43168 Startbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI KRONOÖVERLOPPSMA RK 1:1	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Paula Bengtsdotter

B-2022-180	Bygglov tillbyggnad- Komplementbyggnad Startbesked, beviljas	KURRAVAARA 2:30	Axel Fredrik Jonas Lindmark	Julia Vallgren
T-2022-180	Öppningstillstånd av schakt i gatemark Malmvägen, Ställverksvägen 11 Öppningstillstånd av schakt i gatemark Malmvägen, Ställverksvägen 11		Saferoad Sverige AB (Kurt Pudas)	Lovisa Karlsson
M-2022-276	Ansökan om ändring/utökning av serveringstillstånd. Beslut om serveringstillstånd jämte kartor och utredning.		Nieku Mountain Villa	Roger Fjällborg
M-2022-456	Ansökan om tidsbegränsat tillstånd Beslut om tillfälligt serveringstillstånd	RIKSGRÄNSEN 1:24	LAPLAND RESORTS AB	Roger Fjällborg
M-2022-496	Ansökan om tidsbegränsat tillstånd till slutet sällskap Beslut om serveringstillstånd för slutet sällskap	KIRUNA 1:307	INS. FÖR RYMDFYSIK IRF	Roger Fjällborg
M-2022-501	Anmälan om lokal vid cateringverksamhet för slutet sällskap Beslut om lokal för cateringverksamhet	SVARVAREN 15	SPIS I KIRUNA AB	Roger Fjällborg
M-2022-509	Anmälan om lokal vid cateringverksamhet för slutet sällskap Beslut om lokal för cateringverksamhet för slutet sällskap	INDUSTRIN 9:7	SPIS I KIRUNA AB	Roger Fjällborg
B-2021-773	Marklov- Markuppfullnad Startbesked, beviljas	KIRUNA 1:1	Luossavaara-Kiirunavaara AB (Carl-Erik Emmoth)	Athan Metaxiotis
B-2021-436	Bygglov tillbyggnad bastubyggnad Slutbesked, beviljas	LOMBIA 1	KIRUNA KOMMUN (Kiruna bostäder AB Per Rundgren)	Athan Metaxiotis
M-2022-457	Ansökan om tidsbegränsat tillstånd Beslut om tidsbegränsat tillstånd	RIKSGRÄNSEN 1:24	LAPLAND RESORTS AB	Roger Fjällborg
M-2022-458	Ansökan om tidsbegränsat tillstånd Beslut om tidsbegränsat tillstånd	RIKSGRÄNSEN 1:24	LAPLAND RESORTS AB	Roger Fjällborg
B-2022-200	Anmälan om ändring/installation av eldstad/röckkanal Startbesked, beviljas	VUOPIO 2:8	Carl Jonas Fredriksson	Kristina Malmelöv
B-2021-766	Bygglov nybyggnad en- eller tvåbostadshus Startbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI 18:7	Rolf Marcus Lundin	Antero Ijäs
B-2022-138	Tidsbegränsat bygglov nybyggnad- Tillfälliga baracker Startbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI BANDEL 100:1	BDX Företagen AB (Linda Lindström)	Julia Vallgren
T-2022-184	Öppningstillstånd av schakt i gatemark Centralvägen 79, Klövervägen 1 Öppningstillstånd av schakt i gatemark Centralvägen 79, Klövervägen 1		Jukkasjärvi Sockens Belysningsförening	Lovisa Karlsson
M-2022-505	Ansökan om djurhållning inom detaljplanelagt område Beslut att godkänna anmälan om djurhållning inom detaljplanelagt område	JUKKASJÄRVI 4:145	Matthias Wimmer	Åke Jönsson
T-2022-156	Ansökan om dispens från lokal trafikföreskrift Dispens från lokal trafikföreskrift – Beviljas		Renitha Johansson (Fastighetsmästaren Supply AB)	Lovisa Karlsson
T-2022-179	Ansökan om dispens från lokal trafikföreskrift Dispens från lokal trafikföreskrift – Beviljas		Savo (Ida Fors)	Lovisa Karlsson
B-2022-217	Bygglov ombyggnad- Kontorsbyggnad kv 8 lokal 831 Bygglov, beviljas	LINBANAN 1	LKAB (Ingemar Törmä)	Kristina Malmelöv
B-2022-39	Bygglov nybyggnad- Industribyggnad Bygglov, beviljas	DÖRREN 5	SIP Fastighetsförvaltning AB (Ingemar Pounu)	Athan Metaxiotis
B-2021-12	Bygglov tillbyggnad gym Slutbesked, beviljas	VÄLTEN 8	NP13 Fastigheter Kiruna AB (Marcus Carlsson)	Antero Ijäs
T-2022-169	Ansökan om undantag från bestämmelserna om största tillåtna vikt Transportdispens – Beviljas		Polisen (Lokal trafikföreskrift)	Lovisa Karlsson

B-2022-186	Tidsbegränsat bygglov fasadändring- Värmeverksanläggning Bygglov, beviljas	VÄRMEN 2	Tekniska Verken i Kiruna AB (Jan Fjordell)	Paula Bengtsdotter
B-2022-186	Tidsbegränsat bygglov fasadändring- Värmeverksanläggning Startbesked, beviljas	VÄRMEN 2	Tekniska Verken i Kiruna AB (Jan Fjordell)	Paula Bengtsdotter
T-2022-178	Ansökan om dispens från lokal trafikföreskrift Dispens från lokal trafikföreskrift – Beviljas		Kiruna Kommun Personlig assistans (Ann-Helen Björkman)	Lovisa Karlsson
B-2022-110	Bygglov nybyggnad- Enbostadshus tomt A1 Bygglov, beviljas	LUFTBEVAKAREN 1	LKAB (Birgitta Theander)	Athan Metaxiotis
M-2022-500	Tillfällig registrering av livsmedelsverksamhet Beslut om registrering av livsmedelsanläggning	TVÄTTERSKAN 11	POLARBOWLING	Sofie Johansson
B-2022-252	Bygglov nybyggnad- Transformatorstation NS2020 Bygglov, beviljas	JUKKASJÄRVI 4:38	Jukkasjärvi Sockens belysningsförening (Elias Johansson)	Kristina Malmelöv
B-2022-127	Bygglov nybyggnad- Industribyggnad Bygglov, beviljas	VITTANGI 5:26	Swedish Space Corporation (Leif Österbo)	Julia Vallgren

M-2022-514	Registrering av livsmedelsverksamhet Beslut om registrering av livsmedelsanläggning	LINBANAN 1	RESTAURANG DULAIMI AB	Sofie Johansson
B-2022-252	Bygglov nybyggnad- Transformatorstation NS2020 Startbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI 4:38	Jukkasjärvi Sockens belysningsförening (Elias Johansson)	Kristina Malmelöv
B-2022-175	Bygglov ändrad användning Bygglov, beviljas	LINBANAN 1	LKAB (Birgitta Regina Linnea Theander)	Paula Bengtsdotter
M-2022-551	Ansökan om tidsbegränsat tillstånd till slutet sällskap Beslut om tidsbegränsat tillstånd till slutet sällskap	TVÄTTJÄRN 1	Camp Ripan AB	Roger Fjällborg
B-2022-271	Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd rivning- förråd Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd rivning	JUKKASJÄRVI 10:5	Katarina Elin Cecilia Labba Björk	Julia Vallgren
B-2021-634	Marklov- Markåtgärder inför kommande byggnation Slutbesked, beviljas	VALUTAN 2	LUOSSAVAARA- KIIRUNAVAARA AB (Tjabba Nordanfjäll)	Athan Metaxiotis
B-2022-253	Tidsbegränsat bygglov fasadändring muralmålning Bygglov, beviljas	VALEN 29	Kiruna Bostäder (Mats Dahlberg)	Paula Bengtsdotter
B-2022-253	Tidsbegränsat bygglov fasadändring muralmålning Startbesked, beviljas	VALEN 29	Kiruna Bostäder (Mats Dahlberg)	Paula Bengtsdotter

B-2022-255	Tidsbegränsat bygglov fasadändring muralmålning Bygglov, beviljas	TVÄTTERSKAN 11	Kiruna Bostäder (Mats Dahlberg)	Paula Bengtsdotter
B-2022-202	Tidsbegränsat bygglov fasadändring- Flerbostadshus Startbesked, beviljas	TVÄTTSTUGAN 8	Kirunabostäder Aktiebolag (Mikael Fors)	Paula Bengtsdotter
B-2022-203	Tidsbegränsat bygglov fasadändring- Flerbostadshus Tidsbegränsat bygglov fasadändring	KILEN 5	Kirunabostäder Aktiebolag (Mikael Fors)	Paula Bengtsdotter

B-2020-496	Rivningslov rivning föreningslokaler Startbesked, beviljas	PIRTTIVUOPIO 1:21	Andreas Mikko (Articheli AB)	Antero Ijäs
M-2022-407	Anmälan om installation av värmepump Beslut om godkännande av anmälan om installation av värmepump	BILKÅRISTEN 4	Luossavaara- Kiirunavaara Aktiebolag	Emelie Yahia
T-2022-188	Ansökan om undantag från bestämmelserna i trafikförordningen om största tillåtna bredd. Dispens från lokal trafikföreskrift – Beviljas		Br Pudas Specialtransporter (Alexander Pudas)	Lovisa Karlsson
M-2022-405	Anmälan om installation av värmepump Beslut om godkännande av anmälan om installation av värmepump	LUFTBEVAKAREN 4	Luossavaara- Kiirunavaara Aktiebolag	Emelie Yahia
B-2022-209	Bygglov nybyggnad- Industribyggnad Bygglov, beviljas	TUOLLUVAARA 1:32	Malmfältens Bolagskonsult AB (Ulf Kauppila)	Kristina Malmelöv

M-2022-275	Anmälan om installation av värmepump Beslut om godkännande av anmälan om installation av värmepump	PARAKKA 17:14	Bengt Isaksson	Emelie Yahia
B-2022-218	Bygglov ombyggnad- Kontorsbyggnad kv 8 lokal 832 Bygglov, beviljas	TUOLLUVAARA 1:1	LKAB (Ingemar Törmä)	Paula Bengtsdotter
T-2022-113	Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade Parkeringstillstånd - Avslås		Ulla-Britt Öhlund	Lovisa Karlsson
M-2022-242	Anmälan om installation av värmepump Beslut om godkännande av anmälan om installation av värmepump	KURRAVAARA 1:106	Andreas Johan Malmgren	Emelie Yahia
B-2022-147	Bygglov nybyggnad- Nätstation Bygglov, beviljas	KRIGAREN 3	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Julia Vallgren
B-2021-509	Bygglov nybyggnad- industribyggnad, Industri/Verkstad/Butik Startbesked, beviljas	INDUSTRIN 9:7	Laitis Fastigheter i Norr AB (Nicklas Degerbjörk)	Antero Ijäs
B-2022-147	Bygglov nybyggnad- Nätstation Startbesked, beviljas	KRIGAREN 3	Vattenfall Eldistribution AB (Oskar Snäll)	Julia Vallgren
B-2022-243	Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd nybyggnad- Renvaktarstuga Startbesked, beviljas		Per Gustav Labba	Paula Bengtsdotter
T-2022-186	Ansökan om undantag från bestämmelserna om största tillåtna vikt och bredd. Transportdispens – Beviljas		Team Kjellin & Entreprenad AB (Natalie Bernhardsson)	Lovisa Karlsson
B-2021-178	Bygglov nybyggnad enbostadshus samt garage Interimistiskt slutbesked, beviljas	JUKKASJÄRVI 6:1	Sakari Johannes Viitala	Athan Metaxiotis
B-2021-479	Bygglov nybyggnad enbostadshus samt komplementbyggnad (Tomt N2) Interimistiskt slutbesked, beviljas	LINBANAN 1	LKAB FE 910 (Birgitta Theander)	Athan Metaxiotis
B-2022-123	Bygglov ombyggnad- Byte av takstolar Bygglov, beviljas	SATURNUS 5	Lars Roger Majbäck	Athan Metaxiotis
T-2022-190	Öppningstillstånd av schakt i gatemark/ Lokal trafikföreskrift Linbanevägen 9, 11, 13 Korgvägen 2, 4 Ställverksvägen 5, Stadshustorget 1, 10 Öppningstillstånd av schakt i gatemark/ Lokal trafikföreskrift Linbanevägen 9, 11, 13 Korgvägen 2, 4 Ställverksvägen 5, Stadshustorget 1, 10		Veidekke Entreprenad (Viktor Kruuka)	Lovisa Karlsson
B-2022-281	Skyltlov/ljusordning- Skola Bygglov, beviljas	BOLAGET 11:1	Quality Living i Västerås AB (Peter Thorneus)	Jasmine Idris
M-2022-231	Årsrapport köldmedia 2021 Årsrapport köldmedia 2021	KRÄMAREN 2	HS fastfood AB, Frasses i Kiruna	Elin Välimaa Andersson

Yrkanden och beslutsgång

av Sten Nylén (SJVP)

att delegationsbesluten läggs med godkännande till handlingarna

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 120

M-2022-563

Information om luftmätningen i Kiruna

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att informationen läggs med godkännande till handlingarna

Beskrivning av ärendet

Mikael Salomonsson, miljöinspektör informerar i ärendet.

Hantering av ärendet

Mätningar av luftföroreningar i tätorter har nu hittills pågått sedan 1986 år inom Urbanmätnätet, ett samarbetsprojekt mellan IVL Svenska Miljöinstitutet och ett antal svenska kommuner. En enormt omfattande databas av resultat från dessa mätningar har skapats och tillgången till dessa mätdata har varit av mycket stor betydelse som underlag för beslutsfattare i utvecklingen av regelverk och emissionsbegränsande åtgärder i Sverige.

I Kiruna har mätningen vid Centralskolan pågått med varierande omfattning men i obruten serie sedan ca 1983, vilket gör att mätningen har historisk betydelse för att se trender och förändringar i samhället. Före 1983 finns mätprojekt av Hälsovårdsbyrån och LKAB som dock inte varit i obruten serie.

Svavelhalter och kolmonoxid har minskat väsentligt i samhället sedan energiproduktionen mer och mer gått över till fjärrvärme, bergvärme med mera och svavelinnehållet i bränslen har minskat. Halterna ligger i dag generellt långt under miljö kvalitetsnormen. Detta har varit särskilt tydligt i Kiruna, där svavelhalterna sjunkit markant sedan åttiotalet. Kirunas geografiska läge med inversioner i luftlagren gör att föroreningshalter stundtals skjuter i höjden vissa kalla dagar. Veckor med inversion har man vid mätningar kunnat se ökade halter av VOC och svavel i luften. Den minnes gode kan säkert dra sig till minnes att man vid särskilt kalla dagar kunnat uppleva att avgaserna och viss skorstensrök ”stannar” kvar över staden. Detta gäller än idag, dock blir föroreningshalterna inte lika stora.

1970-talet – luftföroreningar från trafiken ökar 1969 trädde miljöskyddslagen i kraft, vilken gjorde kommunerna ansvariga för att kunna beskriva situationen i respektive kommuns tätorter. De mätningar som blev av i början av 1970-talet, visade på mycket höga luftföroreningshalter.

I takt med att halterna av sot och svaveldioxid minskade, med cirka 80 procent mellan 1950- talet och mitten på 1980-talet, växte problemet med en ökad biltrafik och därmed ökade utsläpp av trafikrelaterade luftföroreningar som kvävedioxid och lättflyktiga kolväten. Mellan 1950 och 1970 fördubblades till exempel lastbilstrafiken (från 85 000 till 170 000 fordonskilometer). Sedan mitten av 1970-talet har just fordonstrafiken varit den största källan till luftföroreningsproblem i tätorter.

1980-talet - Starten av urbanmätningarna sammanföll med starten på kravet för katalysatorer på fordon. Man har kunnat se en tydlig trend med minskande VOC och kväveoxider efter detta.

§ 120 forts.

Samhällstrenderna är tydliga. Såväl i Kiruna som i resten av Sverige har halterna SO₂ sjunkit från sextioalet till åttiotalet. Fjärrvärme och minskad oljeeldning samt krav på fordonsbränslen har varit en stor del i detta.

1990-talet-På nittioalet och fram till 2004 har kväveoxider minskat på riksnivå. Efter 2005 har kväveoxider ökat något, till stor del beroende på ökad andel direktinsprutade dieslbilar. Dessa genererar högre kväveoxidutsläpp. Partiklar i gaturum har generellt en viss nedåtgående trend. I Kiruna har vi sett tendenser att kväveoxider ökat något under 2010-talet, dock inte till några alarmerande nivåer. Kiruna följer helt enkelt rikstrenderna rätt väl vad avser luft i gaturummet, dock i många avseenden bättre, förutom när vi har långvariga inversioner. PM-halterna är något förhöjda och trenderna är inte lika tydliga. Det kan bero av att gruvindustrin bidrar med partiklar. Dock är halterna inte så pass höga att någon åtgärd är påkallad enligt tröskelvärden eller miljökvalitetsnormer.

Historiska halter för några föroreningar

Enligt Hälsovårdsbyrån i Kiruna kommun et al, 1975 "Luften i Kiruna- resultat av luftundersökningar i Kiruna 1969-1970", fanns medelvärden av cirka 180 mikrogram/m³ svavel i Ferrumparken vintern 1970-71. För 2021 var medelvärdet 0,27 mikrogram). Idag är miljökvalitetsnormen 20 mikrogram/m³ som årsmedelvärde. Detta klaras med mycket stor marginal.

CO- halterna vintern 1970-1971 hade högsta uppmätta momentanvärde 120 ppm, högsta timmedelvärde 25 ppm. Mellan kl 13-14 på dagarna var halten över 30 ppm 10% av tiden. Det kan jämföras med larmvärdet på personliga CO- mätare under jord i gruvan idag som ger första larm vid 35 ppm.

För nästan samtliga miljökvalitetsnormer finns det en övre utvärderingströskel (ÖUT) och en nedre utvärderingströskel (NUT). Dessa är nivåer som anger omfattningen av kontrollen för en miljökvalitetsnorm, till exempel hur mycket mätningar som krävs och hur mycket utredningar som kan bli aktuella. Gränsen för en miljökvalitetsnorm påtvingar åtgärder. (Jfr Hornsgatan, Stockholm).

Kiruna har haft varierande omfattning på sina mätningar. Tidvis har partiklar (PM 10 och 2,5) mätts varje vecka. Under ett antal år har mätning av PM 2,5 skett dygnsvis vid Centralskolan.

I nuläget mäts PM10 och PM 2,5 under en vecka/månad. Detta ger inte möjlighet att avläsa dygnsvärden utan ger ett veckomedelvärde. Mätstickor för svaveldioxid (SO₂) och kväve (NO_x) är uppe en månad i taget och byts ut. VOC-rör är också uppe 7 dagar/månad.

Mer högfrequent mätning än så behövs inte eftersom vi inte överskrider tröskelvärdena för utvärdering. Partikelfiltren är en aktiv mätning där en luftpump suger en viss mängd luft genom filtren, och de övriga är diffusa mätningar, där mätstickarna tar upp föroreningar från luften under en viss tid.

§ 120 forts.

Sammanfattning av Kirunas värden vissa år

2021				
	SO2	NO2	pm10	pm2,5
	0,271	3,84	14,9	4,7
2013		10	7,5	4,1
NUT	50	54 ug/m3	25 ug/m3	12 ug/m3
ÖUT	75	72 ug/m3	35 ug/m3	17ug/m3
MKN	100	90 ug/m3	50 ug/m3	25 ug/m3

Att notera är att utvärderingströsklar och MKN är utformade som tim- och dygnsmedelvärden. Om mätvärden överskrider NUT är det skäl till utökade mätningar för att se om MKN överskrids och hur många dygn det sker.

För NO2 får haltvärdet för MKN inte överskridas mer än 7 dagar per år.

2013 överskreds halten NO2 för NUT i Kiruna 2 dagar. Värdena är i en liknande storleksordning för PM 10, dock är vi oftare nära utvärderingströskeln för dessa.

Överskrids tröskelvärdet för utvärdering på veckomedelvärden kan mer frekventa mätningar bli aktuella. I större städer är det vanligt att utrednings- och MKN värden överskrids för PPM, vilket resulterat i bland annat krav på partikelfilter i dieselfordon och dubbdäcksförbud på Hornsgatan i Stockholm. Dygnsvis mätning har inte utförts 2021, så hur många dagar vi överskrider tröskelvärdet går inte att säga. Medelvärdet ger inte anledning till omedelbar oro.

Sammanfattningsvis är mätningen i Kiruna värdefull då den pågått i så många år. Enbart det är ett egenvärde för att se samhällstrender. Mätningen har också ett reellt värde eftersom kommuner över 10 000 invånare har en skyldighet att kontrollera och redovisa att miljö kvalitetsnormerna uppfylls. Mätserien vid Centralskolan uppfyller dessa krav. Skulle mätningen upphöra kommer kommunen troligen behöva ta in en konsult som utför vissa mätningar årligen. Detta skulle enligt undertecknads bedömning ge kostnader i samma härads nivå som IVL- mätningen men utan samma kontinuitet. Samma resonemang gäller angående en framtida fråga om att flytta mätningen till nya centrum: Det ger både fördela i möjligheten att se förändringar över tid, uppfyller Naturvårdsverkets krav men ger också möjlighet att se skillnader mellan den gamla och den nya centrumetableringen.

Yrkanden och beslutsgång

av Sten Nylén (SJVP)

att informationen läggs med godkännande till handlingarna

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 121

B-2022-156

Bygglov inredning av ytterligare lokal- Flerbostadshus/ Kontorsbyggnad

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att ansökan beviljas, eftersom detta anses vara en mindre avvikelse

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Ansökan B-2022-156-1	inkommen 2022-03-23
2. Situationsplan B-2022-156-1	inkommen 2022-03-23
3. Bilaga förtydligande ansökan B-2022-156-1	inkommen 2022-03-23
4. Planritning plan 2 B-2022-156-1	inkommen 2022-03-23
5. Planritning våning 2 B-2022-156-1	inkommen 2022-03-23
6. Epostmeddelande B-2022-156-5	inkommet 2022-05-13

Beskrivning av ärendet

Kirunabostäder AB avser att anpassa lokal 10 i kvarter 1 för en blivande hyresgäst. Fastigheten omfattas av detaljplan med akt nummer 2584-P16/5. Lokalen kommer att inrymma bland annat två mötesrum. En av dem, nämligen mötesrum C2010, bedöms inte vara tillgängligt. Den tilltänkta anpassningen skulle innebära att minst ett mötesrum ska vara tillgängligt. Lokalen ska inredas i en befintlig byggnad och därmed påverkas av bland annat befintliga fönster och väggar.

Hantering av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår, att ansökan avslås med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:)

Yrkanden och beslutsgång

av Sten Nylén (SJVP)

att ansökan beviljas, eftersom detta anses vara en mindre avvikelse

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 122

B-2022-162

Bygglov inredning av ytterligare lokal- Flerbostadshus/ Kontorsbyggnad

Miljö- och byggnämnden beslutar således

att ansökan beviljas, eftersom detta anses vara en mindre avvikelse

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Ansökan B-2022-162-1	inkommen 2022-03-24
2. Situationsplan B-2022-162-1	inkommen 2022-03-24
3. Bilaga förtydligande ansökan B-2022-162-1	inkommen 2022-03-24
4. Planritning plan 1 B-2022-162-1	inkommen 2022-03-24
5. Planritning lokal 6 B-2022-162-1	inkommen 2022-03-24
6. Epostmeddelande B-2022-162-5	inkommet 2022-05-13

Beskrivning av ärendet

Kirunabostäder AB avser att anpassa lokal 6 i kvarter 1 för en blivande hyresgäst. Fastigheten omfattas av detaljplan med akt nummer 2584-P16/5. Av planbeskrivningen framgår att den del av bottenvåning som vetter mot torget och gatorna ovan kvarter 1,10,9 och 8 får bara inrymma lokaler för publika verksamheter och entréer till dessa ska placeras mot torget och ovan nämnda gator. Begreppet publik lokal är inte definierat. Den nu aktuella lokalen kommer att inrymma kontor, personalrum/konferens, vilrum, RWC, städ- och förrådsutrymmen samt kommer att ha personliga möten med kunder, alltså inrymma en besöksverksamhet i begränsad utsträckning.

Hantering av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår, att ansökan avslås med stöd av 9 kap. 30, 31 b och 31 c §§ plan- och bygglagen (2010:900)

Yrkanden och beslutsgång

av Sten Nylén (SJVP)

att ansökan beviljas, eftersom detta anses vara en mindre avvikelse

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.

§ 123

B-2022-212

Marklov- Anläggande av tillfälliga parkeringsplatser Kv. 96 och 97

Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar således

- att tidsbegränsat bygglov beviljas till och med 2024-06-30 med stöd av 9 kapitlet 33 § plan och bygglagen (SFS 2010:900), PBL
- att avgift för beslutet är 78 225,80 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-07--08 § 93
- att en kontrollansvarig inte krävs i detta ärende

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Förvaltningens yttrande B-2022-212-8
2. Ansökan B-2022-212-1 inkommen 2022-04-12
3. Situationsplan B-2022-212-1 inkommen 2022-04-12
4. Fullmakt B-2022-212-1 inkommen 2022-04-12
5. Epostmeddelande B-2022-212-4 inkommen 2022-04-21

Beskrivning av ärendet

Föreligger ansökan som har inkommit från LKAB, om bygglov avseende anordning av parkeringsplatser på fastigheten Tuolluvaara 1:1. Åtgärden avser anläggande av tillfälliga parkeringsplatser på kv. 96 och kv. 97 (Kiruna nya centrum). Fastigheten omfattas av detaljplan för volymhandel och centrum, del av fastigheten Tuolluvaara 1:1 m.fl. Kvarter 97 får bebyggas för centrumändamålet. Den nu aktuella åtgärden kommer att uppföras i en obebyggd fastighet och dessutom är den inte avsedd för fastighetens behov. Därmed bedöms Miljö- och byggnadsförvaltningen att åtgärden inte kan ingå i centrumanvändningen och strider således den del som anordnas på kvarter 97 mot detaljplanen. En annan användning än vad som är angivet i detaljplanen kan inte anses vara en liten avvikelse i enlighet med 9 kap. 31 b § och således uppfyller åtgärden inte alla förutsättningar för ett permanent bygglov. Eftersom tidsbegränsat lov får ges för åtgärder som inte uppfyller alla kraven som gäller för permanent lov, får åtgärden strida mot detaljplanen. Åtgärden är kopplad till stadsomvandlingen och det nya centrumet. Det allmänna intresset av att behålla marken som obebyggd kan enligt inte anses så starkt att det väger tyngre än det allmänna intresset av att tillgodose behovet av parkeringsplatser i området och att en del av det nya centrumet kan tas i bruk. Således bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att ett tidsbegränsat bygglov till och med 2024-06-30 kan medges med stöd av 9 kap. 33 § PBL.

Hantering av ärendet

Cirka 13 000 kubikmeter av bergkrossat material (0–200 mm) kommer att användas som förstärkningslager och cirka 2 000 kubikmeter av bärlager (0–30 mm) ska täcka en hårdgjord yta. Parkeringsplatserna kommer att kompletteras med arton stolpar, fundament, parkeringsskyltar

och belysning. Åtgärden planeras vara i drift till och med den 30:e juni 2024. När platsen avvecklas § 123 forts.

kommer den att återställas till de skick som var innan åtgärden påbörjades.

Fastigheten omfattas av detaljplan för volymhandel och centrum, del av fastigheten Tuolluvaara 1:1 m.fl. Bestämmelserna innebär bland annat att de nu aktuella kvartersmakerna ska användas för centrum-, bostad- och parkeringsändamål (kv. 96) samt centrumändamål (kv. 97).

Av 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår bland annat att byggnadsnämnden skall underrätta dem som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 och ge dem tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som skall utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser och inte heller är en sådan åtgärd som avses i 31 a § 1. Om ett stort antal personer skall underrättas, får nämnden tillämpa 5 kap. 35 § första stycket 2. Kungörelsen har annonserats i Kiruna Annonsblad 2022-04-28. Yttrandetiden var till och med 2022-05-09. Inga yttranden har inkommit.

Beslutsmotivering

Av 9 kap. 33 § PBL framgår att för en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32 a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark. Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ett ändamål som avses i 9 §.

Den nu aktuella åtgärden kommer att pågå under en begränsad tid. Sökanden har angivit att kommunen kommer att anlägga parkeringsplatser enligt avsiktsförklaringen. Därmed anses åtgärden vara av tillfällig karaktär. Dessutom bedöms det vara möjligt att avveckla åtgärden och återställa platsen inom den tidsperiod som lovet söks för.

Kvarter 96 får även bebyggas för parkeringsändamålet. Av 5 kap. 15 § Boverkets föreskrifter (2020:5) om detaljplan framgår att användningen parkering ska tillämpas för områden för parkeringsanläggningar. Även komplement till verksamheten parkering ingår i användningen. Således stämmer den del av åtgärden som berör kvarter 96 överens med kvartersmarkens reglerade ändamål.

Kvarter 97 får bebyggas för centrumändamålet. Av 5 kap. 3 § Boverkets föreskrifter (2020:5) om detaljplan framgår att användningen centrum ska tillämpas för områden för kombinationer av handel, service, tillfällig vistelse, samlingslokaler, kontor och annan jämförlig verksamhet som ligger centralt eller på annat sätt ska vara lätta att nå. Även komplement till verksamheten centrum ingår i användningen. Enligt Boverkets uppfattning ingår i användningen också komplement till centrumverksamheten som till exempel parkering, lastområden och de utrymmen som behövs för de anställda. Den nu aktuella åtgärden kommer att uppföras i en obebyggd fastighet och dessutom är den inte avsedd för fastighetens behov. Därmed bedöms Miljö- och byggnadsförvaltningen att åtgärden inte kan ingå i centrumanvändningen och strider således den del som anordnas på kvarter 97 mot detaljplanen. En annan användning än vad som är angivet i detaljplanen kan inte anses vara en liten avvikelse i enlighet med 9 kap. 31 b § och således uppfyller åtgärden inte alla

§ 123 forts.

förutsättningar för ett permanent bygglov.

Eftersom tidsbegränsat lov får ges för åtgärder som inte uppfyller alla kraven som gäller för permanent lov, får åtgärden strida mot detaljplanen. Åtgärden är kopplad till stadsomvandlingen och det nya centrumet. Det allmänna intresset av att behålla marken som obebyggd kan enligt inte anses så starkt att det väger tyngre än det allmänna intresset av att tillgodose behovet av parkeringsplatser i området och att en del av det nya centrumet kan tas i bruk.

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår

att tidsbegränsat bygglov beviljas till och med 2024-06-30 med stöd av 9 kapitlet 33 § plan och bygglagen (SFS 2010:900), PBL

att avgift för beslutet är 78 225,80 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-07--08 § 93.

att en kontrollansvarig inte krävs i detta ärende

Yrkanden och beslutsgång

Av Sten Nylén (SJVP)

Att förvaltningens förslag bifalles

Nämnden beslutar i enlighet med Sten Nyléns yrkande.
